

IKYA UPADHYAYA

Phones : 7636840, 7650366

YEARLY
SUBSCRIPTION 50-00
SINGLE COPY 5-00

IKYA UPADHYAYA
Chennupati Bhavan,
Gagan Mahal Road No. 7,
Domalguda,
Hyderabad - 500 029.

విశ్వ ఉపాధ్యాయ

సంపాదక వర్గము

కొండవీటి జోజయ్య
ప్రధాన సంపాదకులు
అప్పారి వెంకటస్వామి
దాచూరి రామిరెడ్డి
పి. మాణిక్ రెడ్డి
యం. సంయుక్త

సంపుటి - 25

డిసెంబర్ - 1999

సంచిక - 12

అమరజీవి చెన్నుపాటికి నిజమైన వారసులం అవుదాం!

యు.టి.యం. ఆవిర్భవించి 25 సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి. అప్పడే రజతోత్సవాలు జరుపుకుంటూ వున్నాము. అమరజీవి చెన్నుపాటి మరణించి ముప్పయి ఒక్క సంవత్సరాలు ఇట్టే జరిగిపోయాయి. కాలగమనంలో ఏదీ ఆగదు. అన్నీ గడిచిపోతూనే వుంటాయి. ఆ తీపి జ్ఞాపకాలు, ఆ చేదు అనుభవాలు మాత్రం మిగిలిపోతాయి.

అమరజీవి చెన్నుపాటి ఉపాధ్యాయ ఉద్యమ నిర్మాతగా సమరశీల పోరాట సంస్థ స్థాపకుడుగా, బడుగు పంతుళ్ళ పాటి పెద్ద దిక్కుగా అనేకానేక హక్కులు సాధించిన తిరుగులేని ఉద్యమనేతగా, ఉపాధ్యాయ భాంధవుడుగా చరిత్రలో నిలిచిపోతారు.

ఆయన ఆశయాలబాటలో పయనించిన యు.టి.యం. అన్ని ప్రాంతాల, అన్ని యాజమాన్యాల, అన్ని కేడర్ల ఉపాధ్యాయులను సమీకరించి సమరశీల పోరాటాలు సాగించి ఉపాధ్యాయులకు తిరుగులేని హక్కులు సాధించి, మరవలేని విజయాలను చేపట్టి, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో అతి పెద్ద సంఘంగా ఎదగడం, అమరజీవి చెన్నుపాటికి అర్పించే ఘనమైన నివాళి.

ఈ రోజు చిన్న జిల్లాలు, చిన్న రాష్ట్రాలు అంటూ విచిత్రమైన కొర్రెలు పుట్టుక వస్తున్నాయి. ప్రజలను మత కుల ప్రాతిపదికలపై విభజించి విద్వేషాలు రెచ్చగొడుతున్నారు. ఆవేశకావేశాల మధ్య ప్రజలను చీల్చి పాలిస్తూ, పాలకులు వజ్రం గడుపుకొంటూవున్నారు.

“మనిషి నీటిలో ఈడుతున్నాడు, గాలిలో ఎగురుతున్నాడు. కాని భూమి మీద బ్రతకలేకున్నాడు” అన్న ఐన్‌స్టీన్ వాక్యం అక్షరాల నిజం చేస్తున్నారు. మానవమారణ హోమంకు

పునాదులు వేస్తూ అణు యుద్ధాలకు ఆరాట పడుతున్నారు. మానవత్వాన్ని మరచిపోతున్నారు.

విద్యా రంగంలో విపరీత ధోరణులు తలెత్తుతున్నాయి. సిలబనును మార్చుతున్నారు. మతతత్వ ధోరణులు ప్రవేశపెడుతున్నారు. ప్రపంచ బ్యాంకు షరతులలో పాలన సాగిస్తున్నారు. అన్నిటిని ప్రయివేటు పరం చేస్తున్నారు. ఉన్న ఉద్యోగులను తొలగిస్తున్నారు. కొత్తగా ఉద్యోగ అవకాశాలు లేవని బరి తెగించి ప్రకటనలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వ శాఖలనే ప్రయివేటు పరం చేస్తారట, మంత్రులను కూడా ప్రయివేటు పరంచేస్తూ వేలం పాట పెట్టి అమ్మివేస్తారేమో చూడాలి.

విద్యారంగంలో కూడా ఆ ధోరణులు కనిపిస్తూ వున్నాయి. అప్రెంటిస్ టీచర్లు అన్నారు. విద్యా వాలంటీర్లున్నారు. కాంట్రాక్టు పద్ధతిపై టీచర్లను నియమిస్తామంటున్నారు. 34 వేల ఖాళీ పోస్టులు నింపలేదు. సబ్జెక్టు టీచర్లు లేకుండా చేశారు. మున్సిపాలిటీల్లో టీచర్లను వేయక, విద్యార్థులు వేరే స్కూళ్ళకు వెళ్ళిపోయేలా, కాన్వెంటులను ఆశ్రయించేలా చేస్తున్నారు.

10వ తరగతి పరీక్ష పాసయి జీవనయాత్ర సాగించేవారికి అక్టోబరు సబ్సిమెంటరీ పరీక్షలు లేకుండా చేసి ప్రగతి సాధిస్తామని ప్రభుత్వ ప్రకటన చేస్తున్నది. పేదవారు 10వ తరగతి ప్యాసయి ఏదో పనిచేసుకుని బ్రతికే అవకాశం కూడా లేకుండా చేస్తారట.

ఇన్ని విపత్కర పరిస్థితుల మధ్య చెన్నుపాటి 30వ వర్ధంతి జరుపుకుంటూ వున్నాము. ఇట్టి ప్రమాదకర పరిస్థితులలో రజతోత్సవాలు వచ్చాయి. ఈ కారుచీకటులను ఛేదించి వెలుగులను నింపి, వర్ధంతి సభలుగా వీటిని జరుపుకోవాలి. అప్పడే మనం చెన్నుపాటికి నిజమైన నివాళులు అర్పించే అసలైన వారసుల మవుతాం.

వార్తా ప్రపంచం

మాజీ టీచర్ యం.యల్.సి. మాధవరావు మృతి

ప్రముఖ సోషలిస్టు నాయకుడు, మాజీ శాసన మండలి సభ్యుడు, రచయిత, కుల వివక్షతా ఉద్యమ నాయకుడు శ్రీ మధురాంతకం మాధవరావు డిశంబరు 12వ తేదీన మరణించారు. ఆయన వయస్సు 74సం॥లు. కావలిలో జరిగిన ఒక పుస్తకావిష్కరణ సభలో ప్రసంగిస్తూ హఠాత్తుగా గుండెపోటు రావడంతో కుప్పకూలి పోయారు. అంబేద్కర్ జీవిత చరిత్ర, దశావతారాలు అనే పుస్తకాలతోపాటు అనేక రచనలు చేశారు. “మనిషి ఆశాజీవి, ఆశయ సాధనకోసం ఆశావాదిగా బ్రతికినంతకాలం కృషి కొనసాగించాల్సిందే” అని ఉద్బోధిస్తూ తుదిశ్వాస విడిచారు. యు.టి.యఫ్. బలపరచిన అభ్యర్థిగా తూర్పు రాయలసీమ ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గము నుండి శాసనమండలికి ఎన్నికై ఉపాధ్యాయ ఉద్యమానికి ఎనలేని సేవలందించారు. ఆయన మృతికి యు.టి.యఫ్. ప్రగాఢ సంతాపాన్ని ప్రకటిస్తూ, వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియజేస్తోంది.

ఒరిస్సా బాధితులకు ఒకటో క్లాసు పాప విరాళం

ఒరిస్సా తుఫాను బాధితులకు సహాయ పునరావాస కార్యక్రమాలకై ఎందరెందరో సహాయ సహకారాలను అందిస్తున్న సంగతి మనకు తెలుసు. అందరితోపాటు ఆ దీనార్తులకు నేనూ సాయపడతానంటూ హుబ్లీకి చెందిన ఒకటవ తరగతి పాప రు. 301/-లను విరాళంగా పంపించింది. ఒక ప్రైవేటు స్కూల్లో చదువుచూ వివిధ పోటీల్లో, ఆటల్లో తాను గెలుచుకొన్న బహుమతి సామును చి॥ కావ్య బసవరాజ్ తుఫాను బాధితులకు విరాళంగా యిచ్చింది.

రాష్ట్రంలో 31లక్షలు మంది నిరుద్యోగులు

గత అక్టోబరు చివరినాటికి రాష్ట్రంలోని నిరుద్యోగుల సంఖ్య 30,82,779గా నమోదయినట్లు అధికారిక గణాంక వివరాలు తెలియజేస్తున్నాయి. గత నాలుగేళ్ళలో ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు రంగాలలో కేవలం 74,739 మందికి మాత్రమే ఉద్యోగాలు లభించాయి. ఈ లెక్కన తమకు ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశం లేదని నిరాశకు గురైన యువత 4.5లక్షలు మంది ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్‌జెంజిలలో తమకార్డులను రెన్యూవల్ చేయించుకోలేదు. 1997 సం॥నుండి కార్డులే లాప్స్ అయిన అభ్యర్థులు 2000జనవరి నెలాఖరు వరకు రెన్యూవల్ చేసుకొనే అవకాశం కల్పించబడింది.

భీమా బిల్లుకు పార్లమెంట్ ఆమోదం

ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో ప్రైవేటు భాగస్వామ్యానికి ద్వారాలు తెరచే వివాదాస్పదమైన “భీమా క్రమబద్ధీకరణ, అభివృద్ధి బిల్లు” కు పార్లమెంట్ డిశంబరు 7న ఆమోద ముద్ర వేసింది. వామపక్షాలు, కాంగ్రెసేతర

ప్రతిపక్షాలు వాకౌట్ జరిపిన మీదట రాజ్యసభలో యీ బిల్లు ఆమోదం పొందింది. లోక్ సభ డిశంబరు 2న యీ బిల్లును ఆమోదించింది. లక్షల కోట్లు లాభాలార్జిస్తున్న యల్.ఐ.సి., జి.ఐ.సి. వంటి సంస్థలలో విదేశీ కంపెనీలు ప్రవేశించడం భారత ఆర్థిక వ్యవస్థకు నష్టం కలుగుతుందని పలువురు ఆర్థికవేత్తలు సూచించినా, ఆ సంస్థల ఉద్యోగులు దేశవ్యాపిత ఆందోళనా కార్యక్రమాలు చేపట్టినా ప్రభుత్వం మొండిగా యీ బిల్లును చట్టబద్ధం చేసింది.

2000 జనవరి 18-21 తేదీలలో యు.టి.యఫ్. రాష్ట్ర రజతోత్సవాలు

యు.టి.యఫ్. రాష్ట్ర రజతోత్సవ సభలు తూ॥గో॥జిల్లా కేంద్రమైన కాకినాడలో 2000సం॥ జనవరి 18నుండి 21వ తేదీ వరకు జరుగుతాయి. మొదటి రెండు రోజులు ప్రారంభసభ, విద్యాసదస్సు, సాహిత్య సదస్సు, మహాప్రదర్శన, బహిరంగ సభ, మహిళా సదస్సు, జన చైతన్య సదస్సు మొదలగునవి వుంటాయి. చివరి రెండు రోజులు ప్రతినిధులకు మాత్రమే పరిమితమై మహాసభ జరుగుతుంది.

15వేలకు పైగా ఉపాధ్యాయులు, కార్యకర్తలు హాజరవుతారని అంచనా. అందుకు తగ్గట్టుగా ఆ జిల్లా వారు అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

జన్మభూమి కార్యక్రమం జనవరి 3 నుండి 12వ తేదీ వరకు జరుగునున్న కారణంగా తొలుత అనుకున్న జనవరి 9, 10, 11, 12 తేదీలను పైవిధంగా మార్పు చేయవలసి వచ్చింది.

పాఠశాలల మధ్యంతర సెలవుల మార్పు

ఇంతకు పూర్వం ప్రకటించిన మధ్యంతర సెలవులను ప్రభుత్వం మార్పుచేసింది. ఈ మార్పు ప్రకారం ప్రైవేట్ క్రిష్టియన్ పాఠశాలలకు 99 డిశంబరు 24నుండి 2000 జనవరి 2వరకు సెలవులుంటాయి. ఇతర పాఠశాలలకు జనవరి 13నుండి 23వరకు సంక్రాంతి సెలవులు యివ్వబడతాయి.

అసెంబ్లీలో ఎయిడెడ్ విద్యాసంస్థల సిబ్బంది వేతన క్రమబద్ధీకరణ బిల్లు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎయిడెడ్ సిబ్బంది (వేతన క్రమబద్ధీకరణ) బిల్లు - 1999 ని రాష్ట్ర పాఠశాల విద్యాశాఖామంత్రి శ్రీ కడియం శ్రీహరి 19-11-99న శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టారు. ఈ విషయమై గతంలో జారీ చేసిన ఆర్డినెన్స్ స్థానే యీ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలలోని బోధన, బోధనేతర పదవులకు సహాయక గ్రాంటు అనుమతించడంలోను ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్ మెంట్ స్కీము వర్తింపజేయడంలోను, పెన్షన్ ప్రయోజనాలను పరిమితం జేయడంలోను యీ బిల్లు ప్రభుత్వానికి అవకాశం కల్పిస్తోంది. ఈ చట్టం 1980 నుండి అమలులోనికి వస్తుందని పేర్కొనడం వలన అన్ ఎయిడెడ్ పోస్టులలో పనిచేసి, ఆ కాలమునకు మంజూరు చేయబడిన యింక్రిమెంట్లు రద్దు చేయబడటం వలన ఎయిడెడ్ సిబ్బంది భారీగా నష్టపోవలసి వస్తుంది.

చైతన్య ప్రపంచం

ఈ రోజుల్లో క్లిష్టం చాలా సులభం సులభం మాత్రం అసాధ్యం

- శ్రీ యశ్ శర్మ

మన శాస్త్రజ్ఞులు అంతరిక్షాన్ని శోధిస్తున్నారు. పరమాణువును చేదిస్తున్నారు. సైన్యం అంబులపాదికి రోజుకొక్క ఆయుధాన్ని సమకూరుస్తున్నారు. హరిత, నీలి, శ్వేత విప్లవాన్ని తెస్తున్నారు. మానవ జీవితాన్ని ఈ అన్వేషణలు ఎన్నో మలుపులు తిప్పాయి. దీనికి మనమందరం గర్విద్దాం.

అయితే మనం స్వాతంత్ర్యం వచ్చినవాడు కన్న కలలు కల్లల్లా మిగిలిపోయాము. వాటిని వాస్తవం చేసుకోవడం కాదుగదా వాటి దరిదాపులకీ వెళ్ళలేకపోయాం. ఇక్కడ 'మనం' అంటే స్వాతంత్ర్యం తర్వాత రంగంలోకి దిగిన నాలాంటి వాళ్ళన్న మాట.

మన పిల్లల్లో సగంమంది బడి బయటే వున్నారు. పర్యావరణ ప్రమాదాలు ముంచుకొస్తున్నాయి. మన నగరాలు మురికి కూపాలు. మంచినీళ్ళకైనా మన ప్రజలు సగం మంది నోచుకోలేదు. మరుగుదొడ్ల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. మతం పేర, ప్రాంతం పేర, భాషల పేర, జాతుల పేర వివాదాలు మాత్రం నానాటికి విజృంభిస్తున్నాయి. నేరాలు పెరుగుతున్నాయి. జనాభా సమస్య ఎంత మొత్తుకొన్నా ఒక కొలిక్కి వచ్చిన పాపాన పోలేదు.

నేను మన దేశాన్ని గురించి చెప్పిన ఈ సమస్యలు ప్రపంచమంతా వున్నవే. దశాబ్దాల ముందే 'మేము చంద్రుడి మీద కాలు పెట్టాం' అని విర్రవీగే దేశం, శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల్లో ప్రపంచాన్ని శాసిస్తున్న దేశం ఎవరో మతిభ్రష్ట తీవ్రవాది తమ పొరుణ్ణి చంపాడని అతని జాతివారిని వందలాది మందిని మృత్యు కుహరంలోకి తోసేసింది. తన కిష్టంలేని ఒక దేశాధ్యక్షుడి భవనంలో ప్రమాదకరాయుధాలున్నాయని తన కనుమానం కల్గింది కనుక (అలాంటి ఆయుధాలు తన వద్ద కోకొల్లలు!) ఆ దేశపు పిల్లలకి మందులూ తిండి కరువయ్యేలా చేసి, మలమల మాడ్చి చంపింది.

జనం సంగతి పట్టని సైన్సు, చదువులు :

నిజానికి ఇంత శాస్త్రం, ఇంత సాంకేతికం పెరిగాక ఒక్క మనిషి ఆకలితో వుండాల్సిన అవసరంలేదు. ఇంత చిన్న విషయాలు మనకెందుకు పట్టవో నాకర్థం కావడంలేదు. గొప్పగొప్ప పరిశోధనలకూ, ఆవిష్కరణలకూ చాలా శ్రమించాలి. జీవితాల్ని వెచ్చించాలి. ఎంతో దూరదృష్టి, సృజనాత్మకత వుండాలి. స్వాప్నికత వుండాలి. ఈ సంగతి నాకు బాగా తెలుసు. మన మేధావులు ఇంత శ్రమపడుతున్నారు. అయితే మన సాధారణ కష్టజీవుల కోసం, రైతుల కోసం, వృద్ధుల కోసం, పిల్లల కోసం ఈ పరిశోధకులు ఒక్క సానుభూతి వాక్యాన్నీ పలకరు. ఒక్క క్షణం మనసు పెట్టరు.

మన 'సైన్సు' మనల్ని ఇంత నిర్దయుల్నిగా మార్చిందా? మనల్ని ప్రపంచానికి ఇంత దూరంగా నెట్టిందా? అత్యంత గహనమైనవి,

సంక్లిష్టమైనవే మనకు తలకెక్కుతాయా? సామాన్య సమస్యలు, సామాన్యుల సమస్యలు మనకు పట్టవా ? దైనందిన విషయాలు పరిశోధనాంశాలు కావా? ఓహో వాటిని పరిశోధిస్తే పైసలు రావేమో! ప్రమోషన్లు రావేమో! ప్రశంసా పత్రాలివ్వరేమో! ప్రతిష్టలూ అవార్డులూ దక్కవేమో! 'విచిత్రమైంది, వినూత్నమైంది ఎవ్వరూ దరిచేరనిది ఎక్కడా అంతుబట్టనిది ఎక్కడ దొరుకుతుందా' అనే నన్నమాట మన పరిశోధకుల వెంపర్లాట!

"ఓ అఖండ ప్రజ్ఞా దురంధరులారా! మీకు మీ శాస్త్ర సాంకేతిక మైకం తలకెక్కి ప్రపంచ గమనం అంతుబట్టడం లేదేమో నాకు తెలీదుగానీ సహస్రాబ్దాల తరబడి జనజీవిత జీవలక్షణాన్ని కాపాడుతున్న వ్యవహార విజ్ఞానం, ఆలోచనా శైలి, సాంస్కృతిక సంపద ఈ అనామక జనుల సృష్టి సుమండీ! శక్తి సుమండీ! ఈ అనామకులే మనకు అన్నం పెడుతున్నారు. యంత్రభూతాల కోరలు తోముతున్నారు. గీత, సంగీత, సాహిత్యాల్ని సృష్టిస్తున్నారు. భారతదేశం భారతదేశంగా వుండగల్గుతోందంటే ఈ అసంఖ్యాక అనామక జనక్రియాశీలత వల్లే సుమండీ!" అని ఎలుగెత్తి చెప్పాలనిపిస్తుంది నాకు.

మన మహాకావ్యాలు కొందరు సుప్రసిద్ధ కవుల పేర నేడు చలామణి కావచ్చు. కాని వాటి మూలాల్ని సృష్టించినవరసుకొన్నారు? ప్రచారం చేసినవరసుకొన్నారు? రుషుల పేర, చారిత్రక పురుషుల పేర. మనం పిలుస్తున్న భైషధాలు, అపురూప వస్తువులు ఎవరి అనుభవంలోంచి వెలికి వచ్చినవనుకొన్నారు? అంతేగాదు మహా మహా తత్వశాస్త్ర మూలాలైన ఆదిమ ఆలోచనలు సైతం సామాన్యులవే. ఇవన్నీ ఈ దేశం మూలమూలాల ప్రచారం పొందాయంటే వాటి ఆదిమ రూపాలు ఈ మట్టి నుంచి పుట్టి వుండాలే తప్ప మన మెదళ్ళ నుంచి కాదని మనం ఎంత త్వరగా గుర్తిస్తే అంత మంచిది. ఒకప్పుడు మేధావులు, రచయితలు ఇలా ఈ మట్టిలోని మాణిక్యాల్ని వెలికి తీసేవారు, సానపట్టేవారు.

మనం విద్యా సంస్థలంటూ, పరిశోధనాగారాలంటూ ప్రారంభించాక ప్రజల వ్యవహారిక జ్ఞానానికీ, సృజనశీలతకూ మనకూ మధ్య ఆ పారంపరిక సంబంధం తెగిపోయిందేమోనని నాకన్నిసార్లుంది. పరస్పరాశ్రితమైన ఈ ఒరవడి ముగిసిపోయిందేమోనని నా సందేహం. మనం ఒంటిస్తంభాల మేడల నుంచి 'సమాజానికి ఆమడ దూరాన ఆవిష్కరించే విజ్ఞానమే ప్రపంచాన్ని మారుస్తుందని కలగంటున్నాము. మన పాఠ్యాంశాల్ని ఏ విదేశీ సంస్థ, ఏ 'సుప్రసిద్ధ' సంస్థ నేడు సమకూర్చి పెడుతున్నై. పాఠ్యాంశాల మధ్య అంతస్సంబంధం మనం మర్చిపోతున్నాం. సమాజం అనే జీవి ఒకటి వుందని అది మన పరిశోధనల్ని, విజ్ఞానాన్ని అందుకోవాల్సి వుందని మనం విస్మరించడమే గాదు, సమాజం నుంచి మనం గ్రహించాల్సి వుందన్న సంవేదనాశీలతనూ పోగొట్టుకొన్నాం. ఎవరికి వారే యమునాతీరే అయ్యామన్నమాట.

అందువల్లే మన సైన్సు ఇలా చిక్కిరిబిక్కిరి అడివిలా శయ్యారైంది. అందువల్లే మన కోట్లాది ప్రజలు 'పాఠశాల విద్య' మన పిల్లల్ని రెంటికీ చెడ్డ రేవళ్ళుగా మారుస్తుందని భయపడుతున్నారు. మీరో గుమాస్తా కాదల్చుకొంటే, ఓ ఉపగ్రహంగా మారదల్చుకొంటే సరే. ఈ చదువులు మీకు బాగానే సరిపోవచ్చు. కానీ సమాజం సంఘర్షణ ప్రాయం కారాదనీ, అది సృజనశీల పురోగమనంతో సాగాలనీ కోరుకోనేట్టయితే, అందులో నీకూ భాగం వుండాలనుకోనేట్టయితే ఈ చదువులెందుకూ పనికిరావు.

ఈ 'అలీన విద్యా విధానం' మనల్ని ఎంత వికృతంగా మార్చిందో అప్పుడవగతమవుతుంది.

మనమీ విద్యా, పరిశోధనా సంస్థల్ని ప్రారంభించుకొన్నప్పుడు మనకో లక్ష్యం వుండేది. విద్యావేత్త, శాస్త్రవేత్త సామాజికోద్యమకారుడు కావాలన్న నిర్వచనం వుండేది. అంతరిక్ష పరిశోధకుడైనా సరే, తన పరిశోధనలో ఎంత తలమునకలైనా సరే అతనికో సామాజిక బాధ్యత వుందని మన పాఠశాలపు వారు నమ్మేవారు. శాస్త్రం పని ప్రజలకి తెలియజేయడం వరకే కాదు. ప్రజల్ని ప్రభావితం చేయాలి. అది 'లోకప్రియం' కావాలి. లోకప్రియం కావాలంటే అది సమాజపరం కావాలి. మనకు సమాజం పట్ల (దాని అవసరాల పట్ల) ఓ సంవేదనా శీలత వుండాలి. సానుభూతి వుండాలి. సరిగ్గా ఇప్పుడదే కరువైంది. అందువల్ల గహనాతిగహన, జటిలాతి జటిల ప్రకృతి రహస్యాల్ని చేదిస్తున్నాం, సంక్లిష్టాల్ని సులభంగా మారుస్తున్నాంగానీ చాలా సులభమైనదాన్ని మాత్రం 'సంస్థానాల ఒంటిస్తంభపు సాధాలి' వీలున్నంత దూరంగా వుంచుతున్నాం.

సామాన్యులు శాస్త్రజ్ఞులైన వేళ :

నేనిక్కడ అత్యంత సామాన్య ప్రయత్నాల్ని రెంటిని ప్రస్తావిస్తాను. ఇంతవరకు వీటి మీద దృష్టి సారించిన శాస్త్రజ్ఞుడెవ్వరూ నాకు కనిపించలేదు. వాళ్ళ దృష్టిలో ఇవి చాలా అల్ప విషయాలు. ఒక్క పి.హెచ్.డి. పత్రానికయినా పనికొచ్చేవిగాదు.

మూడేళ్ళనాటి మాట. పంజాబులో ఒక రైతుకు. ఒక డీజల్ పంపుసెట్ వుండేది. ఆ పంపుసెట్ తోడిదే అతని జీవితం. దాని అంగాంగమూ అతనికి తెలుసు. దాని ప్రతి కదలికా అంతటికీ కరతలామలకం. అది అతనికంత విశ్వసనీయమైంది కూడా. అప్పుడప్పుడూ అది చెడిపోయేది. అయితేనేం దాన్ని బాగు చేయడం అతనికి చిటికెలో పని. రైతుకి ఓ పదేళ్ళ కొడుకుండేవాడు. వాడిక్కూడా ఆ పంపుసెట్టు పనంటే మహా ఇష్టం. మహా సులభం. అతనికోరోజు చటుక్కున ఓ ఆలోచన మెరుపులా మెరిసింది. ఈ డీజల్ ఇంజను బండిచక్రాల్ని కదిలించగలిగితే ఎలా వుంటుంది? ఇదీ అతని ఆలోచన.

ఆలోచనలైతే ఎందరికో వస్తాయి. వాటిని ఆచరణలో పెట్టడమే అందరికీ చేతగాదు. ఈ రైతు ఓ వడ్రంగి సాయంతో ఓ బండి తయారు చేయించాడు. దాని చక్రాలకి టైర్లని తోడిగాడు. పంజాబులో చెడిపోయాక వదిలేసిన సైనిక జీపులకు కొరవేమీ వుండదు. వాటి నుంచి కొన్ని భాగాల్ని సేకరించుకొన్నాడు. ఇంకేం మన బండికి నాలుగు చక్రాలతోపాటు స్ప్రింగు, షాక్ అబ్జార్బర్లు, గేర్ బాక్సు, క్లచ్, స్టీరింగు అన్నీ సమకూరాయి. ఇప్పుడు మన రైతు డీజల్ ఇంజను ఒక బెల్టుతో ఈ బండికి అనుసంధానించాడు. అంతా కలిసి రైతుకయిన ఖర్చు 40 వేలు. ఇందులో 20 మంది ప్రయాణించవచ్చు. గంటకు 40 కి.మీ. పోతుందిది. దీన్ని నడపడం, పోషించుకోవడం, చాలా సులభమేగాదు, సలీసు కూడా.

మన రైతు మహాశయుడు దీనికి 'మారుత' అని నామకరణం చేశాడు. 'చల్ చల్ బండి చలాకి బండి' అంటూ షికార్లు కొట్టసాగాడు. ఇంతేముంది చూస్తుండగానే ఇతర రైతులూ ఇదే దారిపట్టారు. కొందరైతే ఈ వాహన తయారీలో నిపుణులైపోయారు కూడా. జనం వాడుకలో దీని పేరు నేడు 'జుగాడ్'గా స్థిరపడిపోయింది.

ఇప్పుడు మన రోడ్డు రవాణాధికారులు రంగంలోకి దిగారు. దీన్ని జాతీయ రహదారిలో తిప్పగూడదని ఆజ్ఞలు జారీ చేశారు. అయినా ఎవరడ్డుకోగలరు గనక? ఈ బండ్లు ఇబ్బేముబ్బడిగా పెరిగిపోయాయి. పెరిగిపోతూనే వున్నాయి. పంజాబు నుంచి ఈ వాహనం హర్యానాలోకి ప్రవేశించింది. అక్కడి నుంచి రాజస్థాన్ లోకి అడుగబెట్టింది. ఇప్పుడు దీని ధర కూడా బాగా తగ్గిపోయింది. చక్కర్లు గొట్టి చక్కర్లు గొట్టి ఈ వాహనం పల్లెటూళ్ళ టాక్సీగా మారిపోయింది. నేను రాజస్థాన్ గాలో బండి నడిపేవాళ్ళ నడిగాను. వాళ్ళు ఇది చాలా బాగుందని సర్టిఫికేట్ ఇచ్చారు. దీని రిపేర్లన్నీ తామే చేసుకోగలమన్నారు. అంతేగాదు మా యిష్టం వచ్చినట్టు డిజైన్ చేసుకొంటున్నామనిక్కూడా ముఖం చాటంత చేసుకొని చెప్పారు.

పాపం మన రవాణా అధికార్లకి ఎక్కడలేని చిక్కూ, చిరాకూ వీటివల్ల వచ్చి వుంటుందని నేనర్థం చేసుకోగలను. ఇవి నానాటికీ పెరుగుతున్నవాయి. ట్రాక్టరు ట్రాలీలో ప్రయాణించడం కంటే ఈ 'జుగాడ్' ప్రయాణం ప్రమాదకరమని ఎవరైనా సర్వేచేసి ఓ ఉద్యమం లేవదీస్తే ఆ అధికార్లకి ఎంత నచ్చేదో! పాపం అలాంటిదేమీ జరగలేదు. పిటిషన్లయినా వచ్చిన పాపాన పోలేదు. వీటి సంఖ్య దినదిన ప్రవర్ధమానమై పల్లె ప్రజల జనజీవన స్రవంతిలో భాగమైపోయ్యాక ఇక ఇప్పుడెవరు మాత్రం ఏం చెయ్యగలరు? మన అధికార్లకి ఎక్కడలేని కష్టాలు వచ్చిపడ్డాయి.

ఎవరైనా ఓ మంచి ఇంజనీరు దీంట్లో తల పెట్టగలిగితే ఇది మరింత సమర్థవంతంగా సురక్షితంగా తయారుకావచ్చు. కానీ నాకు తెలిసినంత వరకు ఏ ఇంజనీరు దీన్ని తన 'ప్రాజెక్టు వర్క్' కింద ఎంచుకొన్న దాఖలా లేదు. నేనొక పరిశ్రమాధిపతి నడిగితే 'వీటిని తక్షణం నిషేధించాలని' సెలవిచ్చారు. 'ఇదెలా పుట్టి పెరిగి ప్రచారంలోకి వచ్చిందో పరిశీలించారా' అని పబ్లిక్ రిలేషన్ శాఖ వారి నడిగితే నోరెళ్ళబెట్టి, చప్పరించి వూరుకొన్నారు. ఏం చేద్దాం ఇలాంటివి ఆధునికులకి పట్టవు. మధ్య తరగతి మేధావులకి పనికిరావు. వాళ్ళ ఆలోచనల్లోనే ఇలాంటి ప్రస్తావనలు రాకూడదు. ఒక రైతేమిటి? ఇలాంటి వనికి పూనుకోవడమేమిటి? అంత సాహసం చెయ్యడమే. తమకేది మంచిదో, ఏది అవసరమో దాన్ని ఎన్నుకొని తయారుకూడా చేసుకొనే అధికారం ఈ ప్రజలకెవ్వరిచ్చారు? తయారు చేసింది చాలక ప్రచారంలో పెట్టడం, అది పనికి వచ్చిందని రుజువు కూడా చేసి చూపించడం అంతా వాళ్ళిష్టమే నన్నమాట. ఇలాంటి ధోరణి ప్రబలితే ఇంకేమైనా వుందా? అదే వాహనం ఏ చైనా నుంచో, ఇజ్రాయిల్ నుంచో అక్కడి రైతు తయారుచేశాడని చెప్పి దిగుమతి చేసుకొని వుంటే అది వేరే సంగతి కానీ ఇలా తెలివి మీరడం భారతదేశంలో ఎంత క్షమించరాని నేరం!

ఇంకో 'నేరం' కూడా చెప్పతా వినండి. మేము మూడేళ్ళ ముందు పాటియాలలోని ఓ వ్యవసాయ విజ్ఞాన కేంద్రానికి విద్యా కమిటీ సభ్యులంగా సందర్శించడానికి వెళ్ళాం. ఈ కేంద్రానికి చాలా పేరు ప్రతిష్టలున్నై. వీరి పరిశోధనని ఆ ప్రాంత రైతులు చాలా చక్కగా ఉపయోగించుకొంటారని ప్రతీతి. ఇక్కడి రైతులు ఏడాదికి నాలుగు పంటలు పండిస్తారు.

అందువల్ల ఆసక్తితో రైతుల ఆలోచనలూ పరిశీలనలూ కూడా మీ పరిశోధనాంశాలుగా వుంటాయా' అని నేను అక్కడి ఓ ప్రముఖ శాస్త్రజ్ఞుణ్ణి అడిగాను. అప్పుడాయన చెప్పింది వినండి.

“ఒకసారి ఓ రైతు మా కేంద్రానికి వచ్చాడు. తానీసారి నాలుగు పంటలతో పాటు పొద్దు తిరుగుడు మధ్యంతర పంటగా వేశానని చెప్పాడు. మేం అతని అమాయకత్వానికి నవ్వు ఆపుకోలేక ‘దీనివల్ల వచ్చే పక్షులు అసలు పంటను కూడా తినేస్తాయి. మొదటి మోసం వస్తుంద’ని చీవాట్లు పెట్టాం. ఆ రైతు మమ్ముల్ని పిచ్చిళ్ళలా చూసి ‘ఆ మాత్రం ఒకరైతుగా నేను ఊహించలేనటండీ! అందుకే నేను పొలంలో తేనెటీగల్ని పెంచుతున్నా’ అని జవాబిచ్చాడు. మాకందరికీ తలలు కొట్టేసినట్లయిందనుకోండి. “తేనెటీగలు పక్షుల్ని తరుముతాయా? అవి ప్రత్యామ్నాయ ఆహారం పక్షులకి సమకూర్చడంవల్ల పక్షులు పంట నాశించవా?” ఈ రహస్యం మాకర్థంగాక తలబాదుకొన్నాము. మేము అమాయక శిఖామణి కింద జమకట్టిన ఆ రైతు నాలుగు పంటలూ, పొద్దుతిరుగుడుతో పాటు కావల్సినంత తేనె కూడా ‘పండించా’డన్నమాట. (అయ్యో ఈ శాస్త్రజ్ఞులెంత దురదృష్టజాతకులో! ఈ రహస్యం వాళ్ళ కనిపెట్టి వుంటే ఎంత ఖ్యాతి వచ్చేదో!) పాపం ఆ రైతుకు పి.హెచ్.డి. ఇవ్వడానికి ఈ కేంద్రం గాదు గదా ఏ యూనివర్సిటీ అంగీకరించదనుకోండి! కనీసం పారితోషికమైనా ఇచ్చే నాథుడు లేడుగదా.

ప్రజల కోసం సైన్సు :

ఇలాంటి ‘కథలు’ నేనెన్నైనా చెప్పగలను. నేను చాలా ఏళ్ళుగా ప్రజా సైన్సు ఉద్యమంలో వున్నాను. నేను ‘యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమీషన్’ అధ్యక్షుడుగా ఉన్నప్పుడు మాకో ఆలోచన వచ్చింది. ఒక్క సంవత్సరం మన విశ్వ విద్యాలయ విద్యనంతటినీ నాలుగు గోడల్నించి విముక్తం చేసి మన పల్లెటూళ్ళకు తీసుకెళ్ళితే వాటితో ప్రత్యక్ష సంబంధం ఏర్పడుతుందని భావించాము. ‘అక్కడ మనం నేర్చుకొందాం. వాళ్ళతో కలిసి ఆలోచిద్దాం. సమాజం పట్ల ఓ సానుభూతిని, సంవేదనాశీలతను సంతరించుకొందాం. విద్యాసంస్థలకీ సమాజానికి మధ్య ఇచ్చిపుచ్చుకొనే ఒక ఒరవడిని ప్రారంభిద్దాం అనుకొన్నాం. దీన్నుంచి జాతీయ పునరుజ్జీవనం కోసం ప్రజా ఉద్యమం రూపకల్పన చేశాం. కొంత ఈ దారిలో పయనించే ప్రయత్నం చేశాంగానీ చెప్పకోదగ్గ మాత్రం అంత గొప్పది ఏదీ లేదు. 50 వేల గ్రామాల్లో ఒక జాతా కూడా చేపట్టాం. ఇంకా ఎన్నో కార్యక్రమాలూ జరిపాం.

ఈ ప్రయాసంతా దేనికి ? మన పరిశోధనా సంస్థల్లో, విద్యా సంస్థల్లో విజ్ఞానాన్ని వెలికి తీస్తన్నవారికి, జ్ఞానాన్ని సంతరించుకొంటున్నవారికి సమాజంతో సంబంధం వుండాలని మా తపన. ఈ సంస్థల్లో పనిచేసేవారిలో చాలామంది లబ్ధప్రతిష్ఠలు. విదేశాల్లో సైతం గుర్తింపుగలవారు. మేము సమాజంలో విస్తృతంగా పని చెయ్యాలంటే ముందు ప్రజలు మా పరిశోధకులు, విద్యావేత్తల బాధ్యతేనని నేనంటాను. మేధవుల్ని అంగీకరించలేకపోవడం సమాజపు అపరిణితికి దృష్టాంతం అని ఎవరైనా అనవచ్చు. సమాజంలోకి అడుగిడితే ప్రజల ఆగ్రహాలు, ఆందోళనలు, సమస్యలు ఇవన్నీ మనమీదకొచ్చి పడతాయి గదా అనేవారూ వుండొచ్చు. కానీ ఇది తప్పదు. మనం సమాజంలోకి అడుగుపెట్టినప్పుడే ఈ నిర్జీవ ప్రక్రియ నుంచి బయటపడతాం. అప్పుడు గానీ మనకు సమాజం పట్ల సంవేదన వుట్టదు.

అసలు సమస్య మన చదువుల్లో వుంది

ఇలా తర్కించుకొంటే వెళుతుంటే నాకు అసలు సమస్య ఎక్కడుందో అర్థమైంది. అసలు సమస్య దస్త్రాల కట్టలో వుంది. అంటే మన

చదువుల్లో వుంది. మన పిల్లలు చాలా నేర్చుకొంటున్నారని మనమనుకొంటున్నాం. కానీ అసలు విషయం వాళ్ళని చాలా చదివించాలని ప్రయాస పడుతున్నాం. కానీ పిల్లలు చాలా విషయాలు గుర్తుంచుకొంటున్నారు. దాన్నే మనం ‘చదువు’ అనుకొంటున్నాం. ‘తెలుసుకోవడం’ మొత్తం మీద మన చదువులోంచి దూరమైపోయింది. దాని స్థానంలో ‘గుర్తుంచుకోవడం’ వచ్చి చేరింది.

మన పాఠశాల తనకుతాను ఓ ప్రపంచంగా మారి కూచుంది. మనం జ్ఞానాన్ని గీతగీసి రెండు ముక్కలు చేశాం. బడిలో నేర్చుకొనేది ఒకటి. నిత్య జీవితంలోది మరొకటి. మొదటిదాన్ని రెండోదానితో, రెండోదాన్ని మొదటిదానితో సమన్వయం చేసుకోకుండా వుండడమే మనం బడిలో అడుగుపెట్టగానే నేర్చుతుండేది! చివరకీ రెండు జ్ఞానాలు పరస్పర విరుద్ధాలవుతున్నాయి. దీని ఫలితం విద్యావంతులు సమాజం నుంచి దూరం కావడం. తమకు దూరమైనదాంతో తమకేం పని? అందువల్ల పిల్లలు బడి నుంచి పారిపోవడానికే చూస్తారు. మన చదువు జీవితం నుంచీ, జన్మ నుంచి ఇంతగా వేరుపడ్డం మనందరి కళ్ళముందూ జరుగుతున్నా మనం చూడనట్టే వున్నాం. అదీ మన గొప్పదనం.

మరో అంశం. మన పరంపరాగత విజ్ఞానంతో, సామర్థ్యాలతో, నైపుణ్యాలతో, కళలతో మన చదువులకు సంబంధం లేకపోవడం, వాటి నుంచి తీసుకోవల్సింది ఏదీ లేదని మనం నిర్ధారించుకొని మన బడి తలుపులు మూసెయ్యడం. మన ఇంజనీర్లు పని చెయ్యగలరు గానీ మన దేశంలో మాత్రం ఇక్కడి పరిస్థితులు అవసరాలు వారికే మాత్రం ఉత్సాహాన్ని కల్గించవు. అలా సమాజం - విద్య ఎవరికివారే అయినంతకాలం మన శాస్త్ర సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలు భారతదేశ పునర్నిర్మాణానికి ఉపకరిస్తాయన్న ఆశ మనం పెట్టుకోనక్కర్లేని నా అభిప్రాయం.

దేశమంతా కేంద్రీకృత ఏక శిలాసదృశ విద్యావ్యవస్థ వుండాలని మనం అనుకొన్నంతకాలం ఈ వలయంలోంచి మన బయటపడలేమని నాకనిపిస్తోంది. మన పాఠ్యాంశాలు స్థానిక పరిస్థితులకనుగుణంగా వుండాలి. వాటిలో వైవిధ్యం వుండాలి. సృజనశీలత, శక్తిమంతత్వం వైవిధ్యం నుంచే వస్తాయి. ఏకరూపత ఎప్పుడూ సత్ఫలితాలకు అడ్డంకిగానే వుంటుంది.

అయితే ఎందుకు విద్యారంగంలో మనం ఈ కేంద్రీకృత వ్యవస్థకు పట్టం గడుతున్నాం? ఇందులో మనకో సౌలభ్యం వుంది. అదేమంటే ఇలాంటి పాఠ్యగ్రంథాలు, విధానాలు వుంటే మనం పరీక్షలు సమర్థవంతంగా నిర్వహించగలం! ఇప్పుడు మన చదువులకి పరీక్షలే పరమార్థాలూ, ఆ పరమార్థ సాధనాలూ అయి కూర్చున్నైగదా! ఈ పరీక్షల్లో పిల్లలే గాదు మన విద్యా ప్రణాళికావేత్తలూ, ఉపాధ్యాయులూ కూడా గట్టిక్కాల్సింది వుందాయె. అందుకోసం వైవిధ్యానికి మంగళం పాడక తప్పదు. సృజనాత్మకతకు సమాధి కట్టక తప్పదు.

ఇలా చూస్తే ఎన్నో సమస్యలకు మూలం మన విద్యావ్యవస్థలోనే కనిపిస్తుంది. దీన్ని మార్చడం మనమనుకొంటే పెద్ద కష్టమేమీ గాదు. చాలా సులభమే. అయితే చాలా సులభమైనవి నేడు అసాధ్యంగా మారిపోయాయని నేను ముందే చెప్పానుగా! ఏం చేద్దాం చెప్పండి!

(జనవిజ్ఞాన వేదిక సౌజన్యంతో)

కథలు - గేయాలు

రజతోత్సవ జండా

- యన్.సి.హెచ్. ప్రసాద్, మోతుగూడెం.

ఎగురుతోంది, ఎగురుతోంది
యు.టి.యఫ్. రజతోత్సవ జండా
అన్యాయాలనాపగా - అక్రమాల నెదిరించగా
ఉపాధ్యాయ సోదరును వెన్నుతట్టి కదిపింది
అవనిలో ఆణిముత్యమై నిలచింది.
చెన్నుపాటి ఆశయాల బాటలో
మొక్కువోని దీక్షతో రెపరెపలాడుతోంది

రండి ! కదలిరండి !!

- జి. ఆనందలక్ష్మి, ఉండ్రాజవరం

రండి రండి కదలి రండి కాకినాడకు
రజతోత్సవ వేడుకల జరుపుకొందుకు
ఉపాధ్యాయ వర్గమంతా ఒకరికొకరు బాసటగా
యు.టి.యఫ్. ఘనకీర్తిని ఎలుగెత్తిచాటగా
అధ్యయనం, అధ్యాపనం, మూల సూత్రాలుగా
హక్కులు, బాధ్యతలు రెండునేత్రాలుగా
అమరజీవి చెన్నుపాటిని స్మరించుతూ
సమాజపు పురోగమనమే సదాశయంగా
చేయి చేయి కలుపుదాము సంఘటితంగా...

మానవత ఉప్పొంగాలి

- వి. శ్రీనివాసులు, రామలింగాపురం

విరుచుకుపడింది పెను తుఫాను ఒరిస్సాపై
మునుపెన్నడు గాంచలేదు భరతావనిట్టి ఘోరకలి
తినిడానికి తిండి లేక త్రాగేందుకు నీరు లేక
జీవచ్ఛవాలు మారినారు జనులెందరో
హృదయమే చలించాలి, మానవత ఉప్పొంగాలి.
విరివిగ చేయాలి - వెలలేని సాయం

ఓ ఉపాధ్యాయుడా !

- బి. సీతారాములు, చింతూరు.

భావి భరత పౌరుల తీర్చిదిద్దే ఉపాధ్యాయుడా
నీ బాధ్యత తెలుసుకో - నీ హక్కును కాపాడుకో
ఎండగట్టు విద్యా వ్యతిరేక విధానాలను
నిలుస్తుంది నీ బాసట - తట్టి లేపుతుంది ఉద్యమించ
యు.టి.యఫ్.లో చేరు - ఉద్యమాన్ని నిర్మించ

హరించుకుపోతున్న బాల్యం

- కె. సూర్యకుమారి, చిన్నయ్యపాలెం

కన్నా ! నన్ను క్షమించు
మా సరదాలను నీకు నెక్ టైగా బిగించి
నీ ససితనాన్ని యిరుగుబాట్లలో నొక్కేసి
నీ ఆటపాటల్ని యూనిఫాం బెల్టులతో బిగించి
కాన్వేంటనే పంజరంలోకి పంపి
నువ్వు చిలకలా, పలికితే ఆనందిస్తున్నాం

బరువైన పుస్తకాల సంచి
వీపు కెత్తుకొని నీవు వెళ్తుంటే
భవిష్యత్ జీవన సంగ్రామానికి
ఉదుక్తుడౌతున్న సైనికుడి లాగున్నావు :

నీ మేధస్సుని కాలిక్యులేటర్లకి
కంప్యూటర్లకి బానిసగా చేసి
నిన్ను ప్రాణమున్న రోబోట్గా
ఈ వ్యవస్థ తయారుచేస్తోంది.

విద్యోల్బుణం పెరిగి
సత్తావున్న సరుకు ఎక్స్‌పోర్టు
వెళ్ళిపోతుంటే
కొంతైనా నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతోందని
ఆత్మవంచనతో తృప్తి పడుతున్నాం.

అయినా సరే
గమ్యం తెలియని ఎడారిలో
మా ఆశల బయాసిస్ చేరడానికి
నీ బాల్యాన్ని సవారిగా చేసి పరిగెత్తిస్తున్నాం

మా ఊహాచిత్రాల రూపకల్పనకుపకరించే
కుంచెవు నువ్వు !
రూపు దిద్దుకొని అందంగా మారితే
అది మా పత్రిభ
నీస్పృహవుగా నెలకొరిగితే నీ ఖర్మ !
అందుకే నన్ను క్షమించు కన్నా

అప్రెంటిస్ టీచరు

- ఊట్ల శంకరరావు, పినపాక

అప్రెంటిస్ టీచర్లంటే ఎందుకంత అలుసు
కమీషన్లు వేసినా, స్కేలు లెంతో పెరిగినా
గొట్టెతోక బెత్తెడంటూ అప్రెంటిస్ జీతముంది
సబ్బు బిళ్ళ కొనబోతే చేతిలోకి రాదాయె
కూరగాయ ధరలేమో ఆకాశాన తారలాయె
అప్రెంటిస్ జీతమేమో కాళ్ళిరిగిన కుంటిదాయె .

నడుస్తున్న చరిత్ర

మత మార్పిళ్ళపై చర్చ!

మూలం : వాల్టర్ పెర్నాండెస్
అనువాదం : పి.జె.వి. అరుణపాణి

మత మార్పిళ్ళపై వివాదం కొనసాగుతూనే ఉంది. ఏనాడో గోదాలో జరిగిన బలవంతపు మత మార్పిళ్ళకు, దేవాలయాల విధ్వంసానికి పశ్చాత్తాపాన్ని ప్రకటించాలనే డిమాండ్ పోప్ భారత పర్యటన సందర్భంగా ముందుకు వచ్చింది. దీనితో చరిత్ర పట్ల సందేహం కలగడమేకాకుండా, చరిత్రలోని ఏ సమయాన్ని ప్రామాణికంగా తీసుకోవాలి? బలవంతపు మతమార్పిడి ఇంకా కొనసాగుతోందా? అనే రెండు ప్రశ్నలు తలెత్తక మానవు.

మొదటిగా చెప్పాలంటే, గతంలో బలవంతపు మతమార్పిళ్ళు జరిగిన విషయం ఎవరూ కాదనలేనటువంటి వాస్తవం. ప్రతిమతం అందుకు పూనుకుంది. క్రైస్తవులు, హిందువులు, ముస్లింలు అందుకు పాల్పడ్డారు.

భారతదేశం మొత్తంమీద బ్రహ్మదేవుని విగ్రహాలు కలిగిన రెండే రెండు దేవాలయాలున్న ప్రాంతంలో నేను పెరిగాను. సాధారణంగా బ్రహ్మదేవుని ప్రతిమ ప్రదర్శించబడదు. ఆ దేవాలయాలపై నా సోదరుడు జరిపిన పరిశోధనలో తేలిన ఆశ్చర్యకరమైన అంశం ఏమిటంటే, వాస్తవంగా ఆ ప్రతిమ బుద్ధునిది. కాని బ్రహ్మ విగ్రహంగా పిలువబడుతోంది.

ఈ వాస్తవం ఒక్క ఆ దేవాలయానికే పరిమితం అనుకుంటే సరిపాటు.

ఆరు, తొమ్మిది శతాబ్దాల మధ్యకాలంలో భారతదేశంలో హిందూ రాజులచేత బౌద్ధమతం, దైవమతం అణచివేయబడిన దైనాన్ని చరిత్ర చెబుతూనే ఉంది. వందలకొలది బౌద్ధారామాలు, హిందూ దేవాలయాలుగా మార్చబడ్డాయి. అయితే ఆ సంఘటనలపట్ల న్యాయ పరిశీలన ఆనాటి ఆలోచనా విధానాన్ని బట్టి చెయ్యాల్సి ఉంటుందే కాని 20వ శతాబ్దపు సూత్రాలను గతానికి వర్తింపచేయలేం కదా!

ఇదే సూత్రం క్రిస్టియన్లకు మరియు ఇతరులకు కూడ వర్తిస్తుంది. ప్రార్థనా స్థలాలు ధ్వంసం చేయబడ్డాయి. దౌర్జన్యంతో మతమార్పిళ్ళు జరిగాయి. అంతేకాక సాంఘిక, రాజకీయ వాతావరణం అనుకూలంగా ఉన్న సందర్భాల్లో, పాలకులు కూడ అందుకు అనుగుణంగా చట్టాలు చేశారు.

ఉదాహరణకు గోవాలో 1558 నుండి 1563 వరకు ఐదు సం॥ల

మత వివక్షతను చూపే చట్టాలున్నాయి. అదికూడ పోర్చుగీసువారు ఆ ప్రాంతాన్ని స్వాధీనం చేసుకున్న ఐదు సంవత్సరాల తరువాత జరిగింది. అంతకు ముందు అటువంటి చట్టాలు చేసే సాహసం వారికి లేకపోయింది.

పోర్చుగీసు వారు 1542 డయ్యూ యుద్ధంలో గెలిచిన తరువాత, భారత పాలకవర్గం తమ పతనం ప్రారంభమయిందని గ్రహించి, వారితో సయోధ్యకై మార్గాలు వెదకడం ప్రారంభించారు. పోర్చుగీసువారికి చాలమంది హిందువులు సహకరించారు.

మొగలులకు వ్యతిరేకంగా విజయనగర చక్రవర్తి పోర్చుగీసు వారితో మిత్రత్వం నెరపి ఆహ్వానించిన వైనాన్ని సర్దార్ ఫణిక్కర్ విపులంగా తెలియజేశారు. అదేవిధంగా స్థానిక ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా, గోవా బ్రాహ్మణులు పోర్చుగీసువారిని మిత్రులుగా ఆహ్వానించిన నిధానాన్ని రోవెన్ రాబిన్సన్ విశదీకరించారు.

స్థానికమైన, బలమైన వర్గాలు అంగీకరించినపుడు మాత్రమే దౌర్జన్యపు మతమార్పిడులు చోటు చేసుకున్నాయి. అంతేకాని పూర్తిగా బలవంతపు మతమార్పిళ్ళు జరిగాయి అనేమాట సరియైందికాదు.

ఈ సంఘటనలన్నింటిని చారిత్రక పరిశీలనా దృష్టితో చూడాలి. హిందువులు కూడ దౌర్జన్యాలు జరిపారు. అంతమాత్రం చేత కొన్ని శతాబ్దాల క్రితం మతంపేరిట జరిగిన అకృత్యాలకు జగద్గురు శంకరాచార్య క్షమాపణలు చెప్పాలని కోరలేం కదా!

బలవంతపు మతమార్పిళ్ళు నేడు కొనసాగుతున్నాయా అనేది అసలు ప్రశ్న. గుజరాత్ లోని భూస్వాములు గిరిజన క్రైస్తవులకు ఉద్యోగాలివ్వడంలేదని, గ్రామాల్లోని బావులనుండి నీరు తోడుకోనివ్వడం లేదని వార్తాపత్రికలు వ్రాస్తున్నాయి. బ్రతకడం కోసం ఆ గిరిజనులు తమను హిందువులుగా ప్రకటించుకోవాల్సి వస్తోంది. ఇది ఖచ్చితంగా, బలవంతపు మతమార్పిడి.

క్రిస్టియన్ మిషనరీలు పేదలకు ప్రలోభాలు చూపి మత మార్పిడులకు పాల్పడుతున్నారని ఆరోపిస్తున్నారు. కాని వాటికి ఆధారాలు లేవు. నాకు తెలిసినంతవరకు "బలవంతపు మతమార్పిడి వ్యతిరేక చట్టం" మూడు దశాబ్దాలుగా అమలులో ఉన్న మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలో ఒక్క కేసు కూడ నమోదు కాలేదు.

జనాభా లెక్కల వల్ల తేలిన అంశమేమిటంటే మతమార్పిళ్ళ ఆరోపణ ఒట్టి బూచి మాత్రమే. ప్రతి జనాభా గణనకూ క్రైస్తవుల నిష్పత్తి పడిపోతూ ఉంది. 1951లో 2.8శాతం ఉన్న వారి జనాభా 1991నాటికి 2.3శాతానికి తగ్గిపోయింది. క్రైస్తవ మహిళల్లో అధిక అక్షరాస్యత, ఆరోగ్య జాగ్రత్తలు, పట్టణీకరణ కారణంగా చిన్న చిన్న కుటుంబాలుగా ఏర్పడి ఉన్నారు.

ఒక అమెరికన్ క్రైస్తవ చాందసవాద సంస్థకు చెందిన పుస్తకంలో

కుటుంబ యజమానులనే లెక్కించటం వల్ల క్రైస్తవ జనాభా 4శాతం ఉంటుందని వ్రాసిన అంశాన్నే “సంస్కృతి రక్షా మంత్” పదే పదే వల్లిస్తోంది.

నిరంతరం వల్లెవేన్నుండడం వల్ల తప్ప ఈ ప్రకటనపై వ్యాఖ్యానించాల్సిందేమీ లేదు. జనాభా సర్వే నుండి మాత్రమే గణాంకాలు లభ్యమౌతాయి.

మిగతా అందరి విషయంలో కుటుంబ సభ్యులందరిని లెక్కించి, ఒక్క క్రైస్టియన్ల విషయంలో మాత్రమే యజమానులను లెక్కిస్తారని చెబితే మనం నమ్ముతామనుకుంటున్నారా?

మత మార్పిడులైతే జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో, అందులోను చాల వరకు క్రైస్తవులు తమలోని ఒక మిషన్ నుండి వేరే మిషన్లోకి మారే సంఘటనలే ఎక్కువ. కొన్ని క్రైస్తవ ఛాందస గ్రూపులకు చెందినవారు కూడ మత మార్పిడులకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. భారత దేశంలో లక్షలాది చర్చిలను స్థాపించినట్లు చెప్పుకుంటున్నారు. సంఘ పరివార్ కు చెందిన వారు ఈ ప్రకటనలను ఆధారాలుగా భారీ ఎత్తున మత మార్పిడులు జరుగుతున్నట్లు ఆరోపిస్తున్నారు. నిశితంగా పరికిస్తే తేలే అంశమేమీటంటే చర్చిలను స్థాపించడమంటే చాలా కుటుంబాలలో ప్రార్థనా సమావేశాలు నిర్వహించారని అర్థం. అలా ప్రార్థనా సమావేశాలు నిర్వహించబడిన కుటుంబాలేవీ తమ మతాన్ని మార్చుకోలేదు.

ఈ ఛాందసవాద గ్రూపులకు ఖచ్చితంగా చాలా సంబంధాలున్నాయి. ఆ సంబంధాలు చాలా వరకు ఇతర క్రైస్తవ పీఠాలతోనే. వారు తమకు భారతదేశంలో ఆరు మిలియన్ల అనుచరులున్నారని చెప్పుకొంటున్నారు. ఖచ్చితమైన అంచనా ప్రకారం వారి సంఖ్య రెండు మిలియన్లు మాత్రమే.

మత మార్పిళ్ళు వేరే రూపాలలో కూడ జరుగుతాయి. నేను పనిచేసేది ఒక గిరిజన ప్రాంతం. ఇక్కడి ఆత్మధిక ప్రజలు క్రైస్తవులు. బలవంతపు మతమార్పిళ్ళకు పాల్పడుతున్నారని ఆరోపించే గ్రూపులద్వారా హిందువులుగా మార్చబడినారు. కాని హిందువుగా మార్చబడటం మత మార్పిడిగా పిలవబడటంలేదు.

గిరిజనులకు స్వంతమతం ఉందని, వారు హిందువులు కారని మానవ వికాస శాస్త్రజ్ఞులు చెబుతున్నప్పటికీ దానిని సంస్కృతి మార్పుగానే చూపిస్తున్నారు. వారికి చెందని మతానికి చెందినట్లుగా చూపడానికి గిరిజనుల అనుమతి పొందారా? గతంలో కూడ ఇలానే జరిగింది. ఉదాహరణకు జగన్నాథస్వామి సవారా జాతి గిరిజనుల ఆరాధ్య దైవం. ఆయన హిందూ దైవంగా మార్చబడినాడు. ఈ రోజుకు కూడ గిరిజన పూజారులు రథయాత్రకు ఆహ్వానించబడుతున్నారు.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 52 ఏండ్లు గడిచినా ఎనిమిది శంకరాచార్య స్థానాల్లో ఒక్కదానికి కూడ దళితులు అనుమతించబడటంలేదు. సంఘ పరివార్ కు

చెందిన ఏ కమిటీ కూడ ఈ అన్యాయం పట్ల క్షమాపణ కోరడం లేదు.

గతాన్ని త్రవ్వకొనేకంటే ఈనాటి అస్తవ్యస్త పరిస్థితిని చక్కదిద్దటం మంచిది. దళితులు వివక్షకు గురౌతున్నారు. గిరిజనులు తమ ఉపాధిని కోల్పోతున్నారు. మానవులుగా తాము పొందాల్సిన స్థానాన్ని మహిళలు పొందలేకపోతున్నారు. ఈ అన్యాయం మాత్రం మతాల పట్టింపు లేకుండా అన్నింటిలోనూ జరుగుతూనే ఉంది.

కులం నుండి విముక్తి పొందడానికే దళితులు క్రైస్తవులుగా మారారని చరిత్ర చెబుతూనే ఉంది. తనను తాను సెక్యులర్ అని చెప్పుకునే రాజ్యం వారిని మతంపేరిట వివక్షతకు గురిచేస్తూ వారి షెడ్యూల్ కుల హక్కులను అడ్డుకుంటోంది.

శతాబ్దాల క్రితం జరిగిన మతమార్పిడులను, వంకగా చూపి ఇప్పుడు పోప్ క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేస్తూ, నేటి వాస్తవ పరిస్థితిని మరుగుపరచేరు.

పేదలకు, విద్య, ఆరోగ్యం ప్రధానమైన సమస్యలు. దళితులు, గిరిజనుల పేదరికంతో లబ్ధిపొందే స్వార్థపరులు మాత్రమే వారిని ఇంకా బంధనాల్లో ఉంచడానికి హిందుత్వ నినాదాన్ని వాడుకుంటున్నారు. వారు పేద వారిగా ఉండటమే వారికి ప్రయోజనకరం. అన్యాయానికి గురైన బాధితుల జీవితాల్లో ఎటువంటి మెరుగుదల కనబడినా ఈ స్వార్థపరులు తమకు ప్రమాదాన్ని శంకిస్తారు.

పేద దళితులకు, గిరిజనులకు విద్యా ఆరోగ్యం అందిస్తున్నది మిషనరీలు. వీరు మత మార్పిడులకు కూడ పూనుకుంటున్నారు. ఏది మంచిదో, ఏది చెడ్డో తెలియక, తమను గురించి తాము నిర్ణయం తీసుకోలేని ఈ పేదలు మిషనరీల చర్యలను అంగీకరిస్తున్నారు.

మతాన్నే మార్చుకోవాల్సివస్తే అది ప్రలోభాల వల్ల కావచ్చు. లేదా బలవంతం వల్లనైనా కావచ్చు. దళితులు మతమార్పిడి తర్వాత తమ హక్కులు కోల్పోవడాన్ని పట్టించుకోవడంలేదు.

మన పౌరులలో ఒక సెక్షన్ వారు మానవులుగా పరిగణించబడటం లేదనే విషయాన్ని మనం గుర్తించాల్సి సమయం వచ్చింది.

గతంలో జరిగిందానికి క్షమాపణ డిమాండ్ చేసే కంటే అందరం కలసి దళితులకు, గిరిజనులకు, మహిళలకు, మనందరికీ చేస్తున్న అన్యాయానికి క్షమాపణ చెబుదాం. గౌరవంగా జీవించే హక్కును ప్రతిపౌరుడు పొందేందుకు మనం చేసే కృషికి పునరంకితమవుదాం.

(ది హిందూ సౌజన్యంతో)

విద్యారంగం - తీరుతెన్నులు

**విజన్ 2020 ముసాయిదా పత్రం సాక్షిగా
విద్యారంగం పట్ల తగ్గిపోతున్న ప్రభుత్వ బాధ్యత**

- నాగదీ నారాయణ, యు.టి.ఎస్. సహాధ్యక్షులు

2020 సంవత్సరం నాటికి మన రాష్ట్రాన్ని స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ గా రూపొందించాలని చెబుతూ రంగాలవారీగా ప్రణాళికా పత్రాలను ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. అందరి అభిప్రాయాలూ తీసుకొని అమలు చేస్తామని అంటున్నారు. కానీ సదరు పత్రాల్లోని ప్రతిపాదనలు గత కొంతకాలం నుండి అమలు జరుగుతూనే వున్నాయి. ఉన్నత విద్యాశాఖామంత్రి శ్రీ కె. రామచంద్రరావు గారి నాయకత్వంలోని మానవ వనరుల అభివృద్ధి కేబినెట్ సబ్ కమిటీ "విద్య-ముసాయిదా చర్చా పత్రము"ను విడుదల చేసింది. విద్యారంగ శ్రేయోభిలాషులు ఈ నివేదికను సమగ్రంగా పరిశీలించి తగు సూచనలు, సలహాలతో ప్రత్యామ్నాయ ప్రతిపాదనలు చెయ్యాలన్న అవసరం ఎంతైనా వున్నది.

విజన్ 2020 విద్యారంగం నివేదికలో పాఠశాల, ఉన్నత, కాలేజి, యూనివర్సిటీ స్థాయి విద్యతోపాటు వయోజన, అనియత, సాంకేతిక విద్య మరియు టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ గురించిన ప్రతిపాదనలు వున్నాయి. అందులోని వివిధ అంశాలను స్థూలంగా పరిశీలించుదాము. నివేదిక పేరు 'అందరికీ విద్య-మనందరిదీ బాధ్యత' అని వున్నది. ఇందులోని లక్ష్యాలు సాధించుటలో ప్రభుత్వం, తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు, విద్య కమిటీలు, స్వచ్ఛంద సంస్థలు, విద్యార్థులు, కళాశాలలు, విశ్వ విద్యాలయాలు, పౌరులు అందరూ బాధ్యులైనని చెప్పబడింది. ఒకవేళ సాధించలేకపోతే అందుకు ప్రభుత్వాన్నే ప్రత్యేకంగా తప్పుపట్టాల్సిన పనిలేదన్నమాట.

'బాలలకు విద్య నేర్పే హక్కు కలదని' ప్రభుత్వం ఉద్ఘాటిస్తుంది. ఈ హక్కుని ప్రాథమిక హక్కుల్లో చేర్చాలనే డిమాండు చేస్తే సార్థకత వుంటుంది. ఇందుకు సంబంధించిన 83వ రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లు పార్లమెంట్ లో పెండింగ్ లో వుంది. అది చట్టం అయ్యేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోవాలి. అందరికీ విద్యని అందించే లక్ష్యాన్ని సాధించుటకు అన్ని వర్గాలవారు ప్రభుత్వంపైన వత్తిడి తేవాలని వ్రాసుకొన్నారు. వత్తిడి చేయకపోతే ప్రభుత్వం తన బాధ్యతని గుర్తించే స్థితిలో లేనట్లున్నది.

విజన్ సాధనలో ప్రస్తుతం వున్న 54% అక్షరాస్యతను 2005 నాటికి 85% వరకు చేరుకొని సంపూర్ణ అక్షరాస్యత కలిగిన రాష్ట్రంగా ప్రకటించాలని వుంది. 1951 నాటికి మన అక్షరాస్యత 15శాతం, గడిచిన 47 ఏళ్లలో అదనంగా సాధించింది 39శాతం, అంటే సంవత్సరానికి 0.82% మాత్రమే కాగా నేటి లక్ష్యం ప్రకారం రానున్న ఐదేండ్లలో ఏటా 6% పైగా అక్షరాస్యత సాధించుతాం. దీనిని సుసాధ్యం చేసే కార్యక్రమం ఎజెండాలో లేదు. అక్షరాస్యతా సాధనతో దేశంలో మనరాష్ట్రం 27వ స్థానంలో ఉంది. అక్షరాస్యతా వృద్ధిరేటు కంటే జనాభా వృద్ధి రేటు అధికంగా వున్న సంగతి గమనించాలి.

లబ్ధిదారులే నిర్వాహకులుగా, స్థానిక ప్రజలే భాగస్వాములుగా వుంటూ

సదుపాయాలు అభివృద్ధి చేయటం, గుణాత్మక విద్యను అందించటంలో సమగ్ర విద్యానిర్వహణ దిశగా పురోగమిస్తుందని పత్రంలో వక్కాణించారు. ఈ మాటలన్ని ప్రభుత్వ బాధ్యతను కనుమరుగు చేస్తూ ప్రజల యిష్టాయిష్టాలకే వదిలేస్తున్నట్లున్నది. బాల కార్మిక వ్యవస్థ నిర్మూలన, వయోజన విద్యా సాధన గురించి చెప్పిన అంచనాలు ఆచరణకు అనుగుణంగా లేవు.

ఉన్నత విద్యతో ఉద్యోగవకాశాలు కల్పించే ప్రత్యేక కోర్సుల్ని ప్రవేశపెట్టాలని, అందుకు ప్రైవేట్ రంగం భాగస్వామ్యం ఎంతో అవసరమని అంటున్నారు. ఇంజనీరింగ్, మెడికల్, సాంకేతిక విద్యారంగాల ప్రైవేటీకరణ యిప్పటికే మొదలయినట్లు చెప్పుకొన్నారు. పర్యవసానం ఏమిటి? ఉన్నత, సాంకేతిక, వృత్తి విద్యల్లో ప్రభుత్వ బాధ్యత తగ్గిపోతుంది. ఫలితంగా బలహీన వర్గాల పిల్లలు ఈ విద్యలకి దూరం అవుతారు. సామాజిక న్యాయం దెబ్బతింటుంది.

'మార్కెట్ డిమాండ్ కి డిగ్రీ కళాశాలల కోర్సులను మార్చాలని' అంటున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదకర ప్రతిపాదన. ఈ దృష్టితోనే ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్ట్స్, సోషల్ సైన్సెస్ కోర్సులు యింకా ఎందుకని ప్రశ్నిస్తున్నారు. ఆదాయం తెచ్చిపెట్టగల కంప్యూటర్, టెక్నికల్ కోర్సులే కావాలంటున్నారు. ఆడబిడ్డలు అక్కర్లేదు మగపిల్లలే కావాలన్నట్లున్నది. ఈ ధోరణి సామాజిక సమస్యలను సృష్టిస్తుందని గుర్తించాలి.

'ప్రస్తుత ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్య-ఒక సమగ్ర సమీక్ష' అనే భాగంలో పాఠశాలలు, కళాశాలలు, విద్యార్థుల నమోదు, డ్రాపవుట్సు, అక్షరాస్యతా రేట్లు, ఉపాధ్యాయుల సంఖ్య, బడ్జెట్ కేటాయింపుల వివరాల పట్టికలు యివ్వబడినవి. అవన్నీ మన లోపాల్ని, బలహీనతల్ని తెలియపరుస్తున్నాయి. మనం చెయ్యాలింది వాటిని అధిగమించగల ధీమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టటం, కానీ ప్రభుత్వం ప్రకటించిన కార్యక్రమాలన్నీ అనుమానాస్పదంగా, అసమగ్రంగా వున్నాయి.

పాఠశాలల నక్రమ నిర్వహణను విద్యా కమిటీలకే అప్పగించాలంటున్నది. ఉపాధ్యాయుల ఎంపికలో నూతన విధానం ప్రతిపాదిస్తుంది. అన్ని స్థాయిల్లో విద్యావ్యవస్థను, సిలబస్ ను, పరీక్షా విధానాలను ఫునర్ నిర్ణయించే ప్రతిపాదనలు వున్నాయి. పర్యవేక్షణ విధానం కూడా పటిష్ట పరుచుతానంటున్నది. ఇవన్నీ ఉపాధ్యాయులతో సంప్రదించకుండానే జరుగుతున్నాయి.

పాఠశాలలు లేని గ్రామాల్లో ప్రవేశపెట్టిన "మాబడి" పథకం ద్వారా ప్రభుత్వం తన బాధ్యతను పాఠశాల ఒక్కటికి నెలకి రు. 500/-లకే పరిమితం చేసుకొని, మిగిలిన భారమంతా ప్రజలపైకే నెట్టేసే విధానం తేటతెల్లమవుతుంది. ఉపాధ్యాయులు సరిగా పనిచేయటం లేదు గనుక పాఠశాలల్లో దూరవిద్య ద్వారా అందరికీ విద్యనందించాలనే ఆలోచన మరీ శోచనీయంగా వున్నది.

ఇలాంటి కర్తవ్యాలను సాధించుటకు ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులు, కళాశాలలు, విద్యావంతులు చెయ్యాలన్న పనులను కూడ నివేదికలో పొందుపరిచారు. వాటన్నింటినీ మరింత లోతుగా పరిశీలించుటకు విద్యారంగ శ్రేయోభిలాషులు ప్రయత్నించాలి, ఈ దిశలో ప్రాథమిక అవగాహనకు ఈ వ్యాసం వుద్దేశించబడినది.

మనము - మన ఆరోగ్యం

మలబద్ధకము (constipation)

డా॥ పి. బ్రహ్మరెడ్డి

బద్ధకమనేది మనుషులకే కాదు, మలానికి కూడా వస్తుంది. తన పని తను రంచనుగా క్రమం తప్పకుండా చేయదు కాబట్టే జనం దీన్ని ముద్దుగా "మలబద్ధకం" అని పిలిచివుంటారు. అదే స్థిరపడింది.

దేన్ని మలబద్ధకం అనొచ్చు?

రోజుకొక్కసారి కూడా మల విసర్జన జరక్కుండా, రెండు మూడు రోజులకొకసారి విరేచనమవుతుంటేను.

ఒకవేళ అయినా, బలవంతాన చర్మం చీరుకు పోయేలా ముక్కవలసి వస్తున్నా.

విరేచనం సాఫీగా అవక పట్టుకట్టి, గట్టిగా రాయిలావస్తున్నా ..... అలాంటి స్థితిని "మలబద్ధకం" అనొచ్చు.

ఇతర లక్షణాలు :

ఏసని చేయాలన్నా ఉత్సాహం లేకపోవటం.

దగ్గు, ఆయాసం, తలతిరుగుతున్నట్లుండటం, నిద్రమత్తు.

విరేచనం అయ్యేచోట కత్తెరలో కత్తిరించినట్లు నొప్పి.

అపాన వాయువులు బలవంతాన పెద్ద శబ్దంతో వెళ్లటం

బొడ్డు దగ్గర రాయిపెట్టినట్లు బరువుగా, నొప్పిగా వుండటం.

ఏ సని మీద పట్టుమని పదినిమిషాలు మనసు లగ్నం చేయలేకపోవటం, చిరాకు, కోపం, ఎక్కడా కుదురుగా కూర్చోలేకపోవడం. .... ఇవి సాధారణమైన మలబద్ధకం లక్షణాలు

ఎప్పుడు ప్రమాదం ?

ఒక్కోసారి మలబద్ధకం అకస్మాత్తుగా రావచ్చు. అలాంటప్పుడు కడుపులో మెలిపెట్టినట్లు నొప్పి, వాంతులూ, పొట్ట ఉబ్బరం వస్తే - ఇది తీవ్రమైన జబ్బుగా భావించాలి. ప్రేవులు మడత పడితే వచ్చే జబ్బుది. అర్జంటుగా ఆపరేషన్ చేయాల్సి రావచ్చు.

మలబద్ధకం ఎవరిలో వస్తుంది ?

విరేచనాలు అయిన వారికి విరేచనాలాగి పోయిన తర్వాత,

ఏ కారణంతో నయినా బేదిమందు వాడిన తర్వాతగానీ. .... వెంటనే మలబద్ధకం అన్పించవచ్చు. దీనికి వైద్యం అవసరం లేదు.

ఆహారపుటలవాట్లలో తేడావలన పిల్లల్లోనూ ముసలివారిలో గర్భిణీ స్త్రీలలో పొట్ట కండరాల బలహీనంగా వున్నందువలన... మలబద్ధకం రావచ్చు.

"చాలాకాలం నుంచి వున్న మలబద్ధకం" (Chronic Constipation) మనకెదురయ్యే మలబద్ధకం సమస్యల్లో ముఖ్యమైనది.

మలబద్ధకం తరుచుగా సరైన ఆహారాన్ని (ముఖ్యంగా పళ్ళు, కాయగూరలు, సీచు వుండే పదార్థాల్ని) తినకపోవటం వల్లా,

సరైనా వ్యాయామం లేకపోతే కూడా మలబద్ధకం వస్తుంది.

ఇలాంటి వారందరికీ వైద్యం అవసరమా ?

మామూలుగా మలవిసర్జన చేసే వాళ్ళు చాలామంది తమకు మలబద్ధకం వుందని ఊహించుకుంటారు. అంతటితో ఆగక విరేచనం మందులు వాడటం కూడా మొదలు పెడ్తారు. చివరకు "విరేచనం మందు" వాడకపోతే మలవిసర్జన జరగని పరిస్థితి వస్తుంది. వీరికి కేవలం మనం చెప్పే ధైర్యం చాలు. మరే వైద్యం అవసరం లేదు.

"చాలాకాలంనుంచి వున్న మలబద్ధకం తగ్గాలంటే" .....

వేళకు భోంచేయాలి.

మలవిసర్జన జరిగినా, జరక్కపోయినా రోజూ ఒకే వేళకు లెట్రీన్కి వెళ్ళి కొంత సమయం కూర్చోని వుండాలి.

ఆహారంలో ఆకుకూరలు, కాయగూరలు లాంటి సీచు పదార్థం పుష్కలంగా ఉండేట్లు చూసుకోవాలి.

మంచినీళ్ళు ఎక్కువగా త్రాగాలి. అరటి పండ్లు బాగా తినాలి.

తేలిగ్గా అరిగిపోయే బిస్కెట్లు, బ్రెడ్లులాంటి సీచు పదార్థాలు తగ్గించాలి. అతిగా స్వీట్లు, నూనె, క్రొవ్వు పదార్థాలు తినరాదు.

కారం, మసాలా పదార్థాలు తగ్గించాలి.

పొట్ట కండరాలకు, మొత్తం మీద శరీరానికి కనీస వ్యాయామం వుండాలి. మరీ యిబ్బందిగా వుంటే మందు వేసుకోవచ్చు దాన్నే అలవాటుగా చేసుకోరాదు.

చాలాకాలం నుంచి ఉన్న మలబద్ధకంతోనూ, గర్భిణీ స్త్రీలకూ, ముసలివాళ్ళకూ వచ్చే మలబద్ధకంలో ఎప్పడో ఒకసారి బేదిమందు ఉపయోగించవచ్చు.

బేదిమందులు

1. కానీ ఖర్చులేని బేదిమందొకటి వుంది.

రెండు చారల ఉప్పు గ్లాసు నీళ్ళలో కలుపుకొని తయారు చేసుకున్న ఉప్పుకషాయం గటగటా త్రాగి కళ్ళు మూసుకుని పడుకోవాలి

5-10 నిమిషాలలో విరేచనం నీళ్ళనీళ్ళగా అవుతుంది. ఉప్పు నీళ్ళు త్రాగాక తిరగకూడదు. తిరిగితే వాంతి కావచ్చు.

2. మందు అసలు పేరు: "మెగ్నీషియం సల్ఫేట్" (magnesium Sulphate)

కంపెనీ పేరు : ఎప్సమ్ సాల్ట్ (Epsom Salt)

ఒక ప్యాకెట్ నోట్లో పోసుకుని నీళ్ళుత్రాగాలి. అరగంట లోపల విరేచనం అవుతుంది.

3. మందు అసలు పేరు : "బిసకోడిల్" (Bisacodyl) - 5mg

కంపెనీ పేరు : డల్కోల్యాక్స్ (Dulcolax) - 2 బిళ్ళలు రాత్రి వేసుకోవాలి

4. మందు అసలు పేరు: "మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా" (Milk of Magnesia) 11.25ml

+ "లిక్విడ్ పేరఫిన్" (Liquid Paraffin) 3.75ml

కంపెనీ పేరు : క్రెమాఫిన్ (Cremaffin) plain tablet

మోతాదు : 2-5 సంవత్సరాల లోపు 2.5 - 5 ఎమ్.ఎల్ - రాత్రి

5-12 సంవత్సరాలలోపు 5 - 10ఎమ్.ఎల్ - రాత్రి

12 సంవత్సరాల పైన 7.5 - 15 ఎమ్.ఎల్ - రాత్రి

కంపెనీ పేరు : క్రెమాఫిన్ పింక్ (Cremaffin Pink)

మిల్క్ ఆఫ్ మెగ్నీషియా (milk of Magnesia 11.25ml.) + లిక్విడ్ పేరఫిన్ (Liquid Paraffin 3.75 ml.) + ఫినాఫ్తలీన్ (Phenolphthalein 50mg.) = 15ml.

మోతాదు : క్రెమాఫిన్ ప్లేయిన్ (Cremaffin Plain) డోసు వాడినట్లేనాదాలి.

5. మందు అసలు పేరు : "లిక్విడ్ పేరఫిన్" (Liquid Paraffin) మార్కెట్లో చూడ ఇదే పేరుతో దొరుకుతుంది.

మోతాదు : 2-5 సంవత్సరాలలోపు 2.5 - 5ml. - రాత్రి

5-12 సంవత్సరాలలోపు 5 - 10ml. - రాత్రి

12 సంవత్సరాలపైన వారికి 10 - 15ml. - రాత్రి

దీన్ని మొలలూ, పిస్టులూ, ఫిస్సర్ జబ్బుల వాళ్ళకూ, మలద్వారం వద్ద ఆపరేషన్లు చేయించుకున్నవారికీ వాడతారు.

6. మందు అసలు పేరు : "సెన్నోసైడ్స్" (Sennosides)

కంపెనీ పేరు : 1. గ్లాక్సెన్నా (Glaxenna - 2) బిళ్ళలుత్రి

2. పర్సెన్సిడ్ (Pursennid) బిళ్ళ.

12 సంవత్సరాలు పైబడినవారికి 2 గానీ 4 గానీ రాత్రి

6-12 సంవత్సరాల మధ్యవారికి 1 గానీ 2 గానీ రాత్రి

చిన్నపిల్లల్లో మలబద్దకం :

"గ్లెసరిన్ సపోజిటరీ" (Glycerin Suppository) (మలద్వారంలో పెట్టేవి)

- పైనున్న తగరం తీసి మలద్వారంలో నెట్టాలి.

"డ్యుకోలాక్స్ సపోజిటరీ" (Dlucolax Suppository).

పసుపు సచ్చని బట్టల సబ్బు చిన్నముక్కను తడిపి మెత్తగా చేసి మలద్వారంలో నెట్టాలి.

మలబద్దకాన్ని వదిలించటానికి అందుబాటులో ఇన్నిన్న మందులున్నాయి. ఇందులో ఏదో ఒకటి మాత్రమే సరిపోతుంది. దగ్గర్లో ఏదీ దొరికితే దాన్ని వాడుకోవచ్చు.

డాక్టరుకెప్పడు చూపించాలి?

మలబద్దకం అకస్మాత్తుగా వస్తే దాంతోపాటు కడుపునొప్పి, వాంతులు, పొట్ట ఉబ్బరం వస్తే.

మలద్వారం దగ్గర చీలినటువంటి వారికి మలబద్దకం రావడమే కాకుండా మలవిసర్జన సమయంలో నొప్పి ఉంటుంది. ఇది "ఏనల్ ఫిస్సర్" (Anal fissure) అనే జబ్బుకావచ్చు.

అకస్మాత్తుగా వచ్చిన మలబద్దకం కాక, అప్పటివరకూ ఎటువంటి సమస్యలేక, ఈ మధ్య కొద్ది రోజులుగా కన్నడుతున్న మలబద్దకం.

విరేచనం సమయంలో రక్తంపడడం, మలద్వారం దగ్గర నొప్పి, ఎడతెగని కడుపునొప్పితో బాటు వచ్చే మలబద్దకం.

సిల్లల్లో ఎడతెగని మలబద్దకం.

జ్వరంతోపాటు వచ్చే మలబద్దకం, గుండెపోటులో వచ్చే మలబద్దకం - నీటికి బేది మందులు వాడకుండా డాక్టరుకు చూపించాలి.

చేయాల్సినవి, చేయకూడనివి :

మందులతో మలబద్దకం పోగొట్టటానికి ప్రయత్నంచేస్తే అదే అలవాటుగా మారవచ్చు.

ఎక్కువగా పీచు వుండే కాయగూరలు (బీర, బెండ, చిక్కుళ్ళు మొదలైనవి) ఆకుకూరలు, పండ్లు, క్యారట్ దుంపలు ఎక్కువ తినాలి.

అరటి పండ్లు రోజుకి 2-3 తినాలి.

మంచినీళ్ళు బాగా త్రాగాలి.

టీ, కాఫీ, పొగ త్రాగటం ఆపేయాలి.

వచ్చినా, రాకపోయినా ప్రతిరోజు ఒకేవేళకు లెట్రిన్ కు వెళ్ళటం అలవాటు చేసుకోవాలి.

మూకు తెలుసా?

-చక్కెరాల బాలసుబ్రహ్మణ్యం, ఇందుకూరు పేట.

1. జిమ్ కోర్బెట్ నేషనల్ పార్కు పాముఖ్యత?
2. బ్రహ్మ పుత్రానది పాడవు?
3. భోపాల్ వద్ద పుట్టిన నది?
4. రావినది పాత పేరు?
5. కుంకుమ పువ్వు అధికంగా పండించు రాష్ట్రం?
6. సిక్కిం రాజధాని?
7. భూమికి అతి సమీపంలో గల గ్రహం?
8. క్లోరోఫారమ్ ను కనుగొన్నవారు?
9. ఆంధ్ర పేక్సిసియర్ బిరుదు కలవారు?
10. ఆడియో మీటరు ఉపయోగం?
11. ఇండియాలో తొలుత ప్రారంభమైన ఆట?
12. రూఫ్ ఆఫ్ ది వరల్డ్ గా ప్రసిద్ధి గాంచినది?
13. ప్రపంచంలో కెల్లా పాడవైన నది?
14. వేయి సరస్సుల స్థలము అనబడు దేశము?
15. స్టాక్ ఎక్స్చేంజిలో ఉపయోగపడు పదాలు?
16. తుంబా ఈక్విటోరియల్ రాకెట్ కేంద్ర స్థాపన ఎప్పుడు?
17. ఇరాన్ కు మునుపటి పేరు?
18. బెనారస్ లోని విశ్వనాథ ఆలయ నిర్మాత?
19. మొదటి జల విద్యుత్ కేంద్రం స్థాపన? ప్రదేశం?
20. బ్లాక్ విడ్ అనగా?
21. ఆసియాలో తొలిసారిగా టెలివిజన్ ప్రవేశపెట్టిన దేశం?
22. హరిత విప్లవముతో సంబంధంగల భారత వైజ్ఞానికుడు?
23. హుగ్లీనదిపై నిర్మించబడిన వంతెన?
24. సరస్వతీ కంఠాభరణాలయం ఎక్కడ ఉన్నది?
25. భారత శాస్త్రీయ నాట్యములలోనే కేరళకు సంబంధించినది?
26. ఒలంపిక్ క్రీడలు తొలిసారిగా ప్రారంభించిన దేశం?
27. భారత దేశంలో ఎత్తైన కట్టడం? ఎత్తు?
28. వీరనారాయణ శతక రచయిత?
29. భారతదేశంలో అతి విశాలమైన సరస్సు ఉన్నది?
30. 1.1.76 నుండి 15.6.76 వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరుగా ఉన్నవారు?

సమాధానములు:

1. పెద్ద పులులు 2. 885 కి.మీ. 3. బెట్వాన్ నది 4. ఐరావతి 5. జమ్మూ, కాశ్మీరు 6. గాంగ్టాక్ 7. వీనస్ 8. జేమ్స్ హరిసన్ మరియు జేమ్స్ సిప్పన్ 9. పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహం 10. శబ్ద వేగాన్ని కొలుచుటకు 11. చదరంగం 12. టిబెట్టు 13. నైల్ 14. ఫిన్లాండ్ 15. "బుల్స్ మరియు బేర్స్" 16. 1963 17. పర్షియా 18. అహల్యాభాయి 19. 1902, శివ సముద్రం 20. ఆడసాలెపురుగు మగ సాలెపురుగును తినుట 21. థాయ్లాండ్ 22. యమ్.యస్. స్వామినాథమ్ 23. విద్యాసాగర్ సేధు 24. ధారానగరం, మధ్యప్రదేశ్ 25. కథాకళి 26. గ్రీసు దేశంలో, "వకాంట్ ఒలంపస్" అను ప్రదేశంలో 27. కుతుబ్ మినార్, ఎత్తు 288 అడుగులు 28. రావూరి సంజీవ కవి 29. కాశ్మీరులోని ఊలూరు 30. మోహనలాల్ సుఖాడియా.

ప్రశ్నోత్తరాలు

నిర్వహణ: యస్. రమణయ్య శాస్త్రి

కె. చంద్రశేఖర్, మాటేడు, వరంగల్ జిల్లా.

ప్రశ్న:- యస్.జి.టి.లుగా నియమితులవుతున్న ఉపాధ్యాయులకు డిగ్రీ మరియు బి.ఇ.డి. అర్హతలతో భవిష్యత్తులో తప్పనిసరిగా అవసరమయ్యే డిపార్ట్మెంటల్ పరీక్షలగూర్చి వివరించండి.

జవాబు:- యస్.జి.టి.లుగా పనిచేస్తున్న వారికి తదుపరి ప్రమోషన్ పోస్ట్ స్కూల్ అసిస్టెంట్ పోస్ట్ అవుతుంది. వారు రెండవ ప్రమోషన్ పోస్ట్ అయిన హెచ్.యం. పోస్టుకు అర్హతకై "అకౌంట్ టెస్ట్ ఫర్ సబార్డినేట్ ఆఫీసర్స్, పార్ట్ - 1 మరియు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్ టెస్ట్లను పాస్ కావలసి వున్నది.

క్రాంతి, డిండి, నల్లగొండ జిల్లా

ప్రశ్న:- 1996 డి.యస్.సి. ద్వారా నియమించబడి నవంబర్ 98 నుండి రెగ్యులర్ స్కేలు, అదనపు విద్యార్హతకు రూ.50/- ఇంక్రిమెంట్ తీసుకుంటున్నాను. పి.ఆర్.సి. 99 ప్రకారం రూ.100/- రేటులో ఇంక్రిమెంటు వస్తుందంటున్నారు. దాని బకాయి నవంబర్ 98 నుంచి వస్తుందా? లేక మిగతా స్పెషల్ పేల లాగా నోషనల్ కొంత, జి.పి.యఫ్. కొంతపోయి జూలై 99 నుండి క్యాష్ వస్తుందా? తెలుపగలరు?

జవాబు:- 1999 పి.ఆర్.సి. స్కేళ్ళలో మంజూరయ్యే రాయితీలన్నిటికీ 1-4-99 నుండి మాత్రమే ఆర్థిక ప్రయోజనం యివ్వబడుతుంది. 1-4-99 నుండి జి.పి.ఎఫ్. కు జమచేసి, 1-7-99 నుండి నగదు చెల్లిస్తారు. సదరు యింక్రిమెంటు సౌకర్యాన్ని కల్పిస్తూ ఉత్తర్వులు యివ్వగోరుచు 4-11-99న మరోసారి ముఖ్యమంత్రిగారికి ప్రాతినిధ్యం చేయడం జరిగింది.

కె.వి.దుర్గారావు, కొండూరు

ప్రశ్న:- జి.ఓ.యం.యస్. నెంబర్.400 ఎడ్యుకేషన్, తేది: 5-12-97 ప్రకారం మా స్కూలులో ప్రధానోపాధ్యాయుని పోస్ట్ శాంక్షన్ అయింది. ఆ పోస్ట్లో నియమింపబడిన హెచ్.ఎం.గారు ఇటీవల రిటైరైరి. అందులో ఇన్చార్జి హెచ్.ఎం.గా పనిచేస్తున్న నాకు హెచ్.ఎం. అలవెన్స్ వస్తుందా?

జవాబు:- మీకు హెచ్.యం. అలవెన్సు పేరుతో గాకుండా ఫండమెంటల్ రూల్సు ననుసరించి అడిషనల్ చార్జ్ అలవెన్స్ చెల్లించబడుతుంది.

వసుంధర, మదనపల్లి, చిత్తూరు జిల్లా.

ప్రశ్న:- టి.టి.సి. చేసి, యస్.జి.టి.గా పనిచేస్తూ బి.ఎ. చేసి, బి.ఇ.డి. (సోషియల్, ఇంగ్లీష్) కోర్సు చేస్తున్నాను. బి.యస్.సి. (బి.జడ్.సి.) ఓపెన్ యూనివర్సిటీ చేస్తే నేను సైన్సు బి.ఇ.డి. పోస్టుకు అర్హురాలనవుతానా? లేక మళ్ళీ సైన్సు మెథడాలజీతో బి.ఇ.డి. చేయాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు:- బి.యి.డి. లోని మెథడాలజీ సబ్జెక్టులతో సంబంధం లేకుండా డిగ్రీలోని సబ్జెక్టులనుబట్టి ఇన్ సర్వీసు వారికి ప్రమోషన్ అవకాశం యింతకు పూర్వం వుండేది. కాని జి.ఓ. 538 లో సదరు అవకాశం తొలగించబడింది.

దర్బా వెంకట చంద్రశేఖర్, తణుకు, ప.గో.జిల్లా.

ప్రశ్న:- పంచాయితీరాజ్ మరియు ప్రభుత్వ కేటగిరి III ఉపాధ్యాయుల

ఉమ్మడి సీనియారిటీ ప్రకారం జూనియర్ లెక్చరర్ల ప్రమోషన్ కి సంబంధించిన జి.ఓ.యం.యస్.నంబరు 302, ఎడ్యుకేషన్, ప్రమోషన్ పొందటానికి స్కూల్ అసిస్టెంట్స్ లలో సబ్జెక్టువారీగా అర్హులు లేకుంటే తగిన విద్యార్హతలున్న యస్.జి.టి.లను జూ.యల్.గా ప్రమోషన్ పొందేందుకు మీరు సంఘ పరంగా చేస్తున్న కృషి తెలుపగలరు.

జవాబు:- జూనియర్ లెక్చరర్ పోస్టుకు స్కూల్ అసిస్టెంట్ పోస్ట్ ఫీడర్ క్యాటగిరి. అయినా జె.యల్.ప్రమోషన్ కు అర్హతలు గలవారు లేనపుడు కేటగిరి 3 వారికి కూడా అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నా వున్నాం. ఆవిధంగా ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయులకు జి.ఓ. 203 ద్వారా అవకాశం కల్పించబడింది. దీనిని ప్రభుత్వ, పం.రాజ్ ఉపాధ్యాయులకు వర్తింపజేయవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి ప్రాతానిధ్యము చేశాము.

హెచ్.ఎం.జి.వి.యస్.యస్. గజ్జలకొండ, ప్రకాశం.

ప్రశ్న:- 9-11-1979న యస్.జి.టి.గా సర్వీసులో చేరి 17-5-896న యస్.ఎ.గా పదోన్నతి పొందిన ఉపాధ్యాయునికి 4-6-98కి 45సం॥లు నిండినది. ఆయన డిపార్ట్మెంటల్ పరీక్షలు పాసు కాకుండా హెచ్.ఎం. పదోన్నతికి అర్హుడా? తెలుపగలరు.

జవాబు:- జి.ఓ.యం.యస్. నంబరు 225, జి.ఎ.డి. తేది: 18-5-99 ప్రకారం సర్వీసులో ఒకసారి ప్రమోషన్ పొందితే వారికి 45సం॥లు మినహాయింపు వర్తించదు.

వి.వి.యస్.కె.మోహన్, సత్యనారాయణపురం, ఖమ్మం.

ప్రశ్న:- ఎయిడెడ్ పాఠశాలలో యస్.ఎ.గా పనిచేస్తున్న నేను 16సం॥ ప్రమోషన్ స్కేలు కొరకు హెచ్.యం. అకౌంట్స్ టెస్ట్ పాసవ్వాలా? Dy. I O.S. Test అకౌంట్స్ టెస్ట్ ఫర్ యస్.ఓ. పాసయ్యాను. నాకు ఎప్పటి నుండి 16 సం॥ ప్రమోషన్ స్కేలు ఇస్తారు?

జవాబు:- ఎయిడెడ్ పాఠశాలల బి.యి.డి ఉపాధ్యాయులు 16సం॥ల స్కేలు పొందాలన్నా లేక హెచ్.యం. ప్రమోషన్ పొందాలన్నా హెచ్.యం. అకౌంట్ టెస్ట్ పాసవ్వాలి. అయితే యస్.ఓ. టెస్ట్ పార్ట్ - 1 మరియు డి.ఐ. టెస్ట్ పాసయినవారు కూడా అర్హులే. 16సం॥ల సర్వీసు నిండటం, లేక టెస్ట్ పాసవడం - ఏది తరవాతైతే ఆ తేదీనుండి సదరు స్కేలు మంజూరు చేస్తారు.

బి. వెంకట్రమణారెడ్డి, చిన్నగొట్టిగల్లు, చిత్తూరు జిల్లా.

ప్రశ్న:- నేను 26-12-66న యస్.యస్.యల్.సి.తో డ్రాయింగ్ మాస్టరుగా చేరినాను. 1980లో కర్ణాటక సెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డు డ్రాయింగ్ హయ్యర్ గ్రేడు ఎగ్జాము పాసయినాను. 72లో టి.టి.సి. కూడా పాసయినాను. 23-11-80 వరకు నాకు రూ.55/- బేసిక్ పే చెల్లించినారు. జి.ఓ.యం.యస్.నెంబరు 13, తేది: 5-1-99 ప్రకారం శ్రీ కె.పాపయ్య, డ్రాయింగ్ టీచరు గారికి ఇచ్చినట్లు నేను కూడా పార్షిక్ ఇంక్రిమెంటు, పొందుటకు అర్హుడనా? ఇది నాలాంటి అందరు డ్రాయింగ్ టీచర్లకు వర్తిస్తుందా. తెలుపగలరు.

జవాబు:- జి.ఓ. 13 తేది. 5-1-99 ఒక వ్యక్తిని ఉద్దేశించి యిచ్చినది. జనరల్ జి.ఓ. కాదు. విషయము ఒకటే అయినచో సదరు జి.ఓ. 13లోని సౌకర్యమును మీకు కూడా వర్తింపజేయ గోరుచు ప్రభుత్వమునకు దరఖాస్తు చేసుకొని ప్రత్యేక ఉత్తర్వులను పొందవలసి వుంటుంది.

సమస్యోదారణ

24 సం॥ల సర్వీసుకిచ్చే అదనపు యింక్రిమెంటు సృష్టించిన సమస్యలు

- ఆర్. శ్రీహరిరావు, మొగళ్ళూరు

1986 వేతనాల్లో అనుమతించబడిన 22 సం॥ల యస్.పి.పి. స్కేలు-II ను 1993 వేతనాల్లో జి.ఓ. (పి) నెం. 311 ఆర్థిక తేది : 20-8-93 ద్వారా రద్దు పరుస్తూ, ఇంక్రిమెంటులకు పరిగణించబడు 24 సం॥ల సర్వీసు పూర్తి చేసిన పిమ్మట 15/16 సం॥ల స్కేల్లోనే అదనంగా ఒక ఇంక్రిమెంటు మంజూరునకు అనుమతించడం జరిగింది. 24 సం॥లకు ప్రత్యేక వేతనస్కేలు మంజూరు ఉండదు.

ఈ విధానాన్నే '99 వేతనాల్లో కూడా యథాతథంగా కొనసాగించబడుతుందని పేకమీషన్ సిఫార్సు చేయడం, తదనుగుణంగా జి.ఓ. (పి) నెం. 150, ఆర్థిక తేది 1-9-99 విడుదల చేయడం జరిగింది. (ఐ ఉ. అక్టోబరు '99)

24 సం॥ల ఇంక్రిమెంటు మంజూరు విధానం :

1) నార్మల్ ఇంక్రిమెంటు తేది గల నెలలో 24 సం॥ల ఇంక్రిమెంటు సర్వీసు పూర్తి చేసిన వారికి నార్మల్ ఇంక్రిమెంటునకు అదనంగా ఒక అదనపు ఇంక్రిమెంటు మాత్రం మంజూరు చేయబడుతుంది.

వీరికి తదుపరి ఇంక్రిమెంటు మరలా ఇంక్రిమెంటు తేది నాటికి మంజూరు చేయబడుతుంది. అనగా నార్మల్ ఇంక్రిమెంటు తేదిలో మార్పు ఉండదు.

2) సాధారణ ఇంక్రిమెంటు తేది మరియు 24 సం॥ ఇంక్రిమెంటు సర్వీసు పూర్తి చేసిన తేదీలు వేరు వేరుగా నున్న సందర్భంలో 24 సం॥ల అదనపు ఇంక్రిమెంటు మంజూరు చేసిన తదుపరి సదరు తేది నుండి సం॥నకు మాత్రమే ఇంక్రిమెంటు మంజూరు చేయబడుతుంది. అందువలన వీరి ఇంక్రిమెంటు తేది మార్పు చెందుతుంది.

ఆటోమాటిక్ అడ్వాన్స్ మెంట్ - స్కేము - ఇంక్రిమెంట్ సర్వీసు పరిగణన విధానం :

ఆటోమేటిక్ అడ్వాన్స్ మెంట్ పథకము అమలు సందర్భంగా 10/15/22 మరియు 8/16/24 సం॥ల ఇంక్రి. సర్వీసు పరిగణించు విధానాన్ని గురించి అవగాహన చేసుకోవాలంటే ఇందుకు చెందిన వివిధ ఉత్తర్వులను అందులో పొందుపరచిన పదజాలమును పరిశీలించాల్సి ఉంది.

ఆ.ఆ స్కేము అమలుకు చెందిన మొట్టమొదటి ఉత్తర్వు జి.ఓ. 164 ఆర్థిక తేది 1-6-82 లో ...

1. 10 సం॥ల స్పెషల్ గ్రేడు స్కేలు ఇంక్రిమెంటుకు పరిగణించు సర్వీసు
2. 15 సం॥ల స్పెషల్ ప్రమోషన్ పోస్టు స్కేలు ఒక వేతన స్కేలులో పూర్తి చేసిన 15 సం॥ల సర్వీసు
3. 15 సం॥ల స్పెషల్ అడహాక్ ప్రమోషన్ స్కేలుకు తృప్తికరమైన 15 సం॥ల సర్వీసు పూర్తిచేసి యుండాలని తెలియజేయడం జరిగింది.

మొమో నెం. 958 విద్య తేది. 25-6-84 ప్రకారం ఒక కేటగిరీలోని మొత్తం సర్వీసు ఆ.ఆ. స్కేమునకు పరిగణించబడుతుంది. (అ.ద. 6 పేజీ 107)

ముఖ్య గమనిక : ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించి వివిధ స్కేళ్ళలోని ఆ.ఆ. స్కేళ్లు పొందడానికి పై వ్యత్యాసములన్నింటిని తొలగించి ఇంక్రిమెంటుకు పరిగణించు సర్వీసునే పరిగణనలోనికి తీసుకొనవలసినదిగా వివిధ ఉత్తర్వులలో జారీచేసియున్న విషయం గమనించాలి. అవగాహన నిమిత్తం క్రింది వివరణ పొందుపరచడం జరిగింది.

1) ఇంక్రిమెంటుకు పరిగణించు సర్వీసు :

జి.ఓ. 133 ఆర్థిక తేది. 13-5-74 ప్రకారం ఇంక్రి. తేది నెల మధ్యలో ఉన్ననూ నెల 1వ తేదినే ఇంక్రిమెంటు మంజూరు చేయాలి. ఆర్థిక భావాలకే కాకుండా అన్ని విధాలైన ప్రయోజనాలకు ఈ విధానం వర్తిస్తుంది.

ఇందుకు సంబంధించి ఆర్థిక శాఖ వారి మొమో నెం. 4964 3 ఎ - 2111 ఫం. రూ. 11-74 తేది 6-10-74 ద్వారా అనేక వివరణలు జారీ చేయబడ్డాయి.

నూతన నియామకంగాని, పదోన్నతి గాని నెల మధ్యలో జరిగిననూ 12 మాసములు పూర్తికాకపోయినప్పటికీ నెల మొదటి తేదికే ఇంక్రిమెంటు మంజూరు పొందవచ్చును.

జీత నష్టం సెలవు సందర్భంలో కూడా ఇంక్రి. తేది నెల మధ్యలో ఉండుటకు వీలులేదు. నెలలో 1వ తేదినే మంజూరు చేయాలి. (అ.ద. 2 పేజీ 12)

2. వేతన స్కేలులో పూర్తిచేసిన సర్వీసు : On completion of 15/22 years service in the scale of pay.

పై పదజాలమును బట్టి వాస్తవంగా 15/22 సం. సర్వీసు పూర్తి చేసిన తేది నాటికే సర్వీసును పరిగణించవలసియున్నది.

3 తృప్తికరమైన సర్వీసు :

Satisfactory service which counts for probation and seniority

రెగ్యులరైజేషన్ ప్రాతిపదికగా సర్వీసు లెక్కించబడుతుంది. ఈ విధానం మొదట్లో స్పె.అ. ప్ర.పో. స్కేలును వర్తింప జేయబడింది. తదుపరి ఆర్థిక శాఖ వారి మొమో నెం. 1251 ద్వారా ఈ విధానం రద్దుచేయబడింది.

ఆర్థిక శాఖ వారి మొమో నెం. 1251-బి/118/పి.ఆర్.సి.-1/83 తేది 6-2-84 వివరణ ప్రకారం 15 సం॥ల స్పె.ప్ర.పో.స్కేళ్ళకు ఒక ప్రత్యేక స్కేలులో ఇంక్రిమెంటుకు పరిగణించబడు సర్వీసు పరిగణన లోనికి తీసుకొనాలని తెలియజేయబడింది.

సీనియర్లకు శాపమైన 24 సం॥ల ఇంక్రిమెంటు : నార్మల్ ఇంక్రి. తేది నెలలోనే 24 సం॥ల అదనపు ఇంక్రిమెంటు పొందిన వారి విషయంలో పెద్దగా సమస్యలేమీ ఉత్పన్నం కాదవడం లేదు.

కాని నార్మల్ ఇంక్రి. తేది మరియు 24 సం॥ ఇంక్రి. సర్వీసు పూర్తి అయిన తేదీలు వేరు వేరుగా నున్న సందర్భాల్లో మాత్రం తదుపరి ఇంక్రిమెంటు తేది మార్పు చెందుచున్న కారణంగా సీనియర్ ఉపాధ్యాయులు, జూనియర్ ఉపాధ్యాయుల కంటే తక్కువ వేతనం పొందాల్సి రావడం క్రింది ఉదాహరణలో గమనించవచ్చు.

తేది	జూనియర్ 'బి'	సీనియర్ 'ఎ'
1-7-98 నాటి వేతనం	రు. 4720	రు. 4720
'99 ఫిక్సేషన్	రు. 9300	రు. 9300
1-1-99 ఇంక్రి.తో	రు. 9600	రు. 9600
1-8-99 24 సం॥ ఇంక్రి. తో.	-	రు. 9,900
1-1-2000 ఇంక్రి.తో	రు. 9,900	-
24 సం॥ ఇంక్రి తో	రు. 10,250	-
1-8-2000. ఇంక్రితో	-	రు. 10,250

పై ఉదా.లో 'ఎ' సీనియర్ ఉపాధ్యాయుడు రీగ్రూపింగ్ వేతనాల్లో పై ఉదా. లోని జూనియర్ ఉపాధ్యాయునితో ప్రిపోజ్ పొంది 1/83 నుండి 1/99 వరకూ ఇరువురూ సమాన వేతనం పొందడం జరిగింది.

అయితే సీనియర్ ఉపాధ్యాయుని 24 సం॥ల సర్వీసు 8/99 నాటికి పూర్తి అయిన కారణంగా సదరు తేదిన 24 సం॥ల అదనపు ఇంక్రి. మంజూరు కారణంగా నార్మల్ ఇంక్రి. తేదీని కోల్పోవడం జరిగింది.

జూనియర్ ఉపాధ్యాయుడు నార్మల్ ఇంక్రి. తేది. 1/2000 నాటికి 24 సం॥ల పూర్తి కానున్న కారణంగా నార్మల్ ఇంక్రి.తో పాటు అదనపు ఇంక్రి.తో కలిసి రు. 10,250ల వేతనం పొందడం జరుగుతుంది.

పై ఉదాహరణలోని సీనియర్ ఉపాధ్యాయుడు జూనియర్ ఉపాధ్యాయునికంటే 7 మాసములు ఆలస్యంగా రు. 10,250 వేతనం పొందే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అయితే ఈ సీనియర్ ఉపాధ్యాయుని వేతన రక్షణకు ఎటువంటి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు లేకపోవడం విచారకరం.

ఆ.అ. స్కీము సందర్భంగా పే స్కేల్స్ నిర్ణయించబడి ఫం.రూ. 31(2) ప్రకారం నిబంధన మేరకు ఇంక్రి. తేది కొనసాగింపునకు, అవకాశాన్ని కల్పిస్తూ, అనేక సందర్భాల్లో ఇంక్రి. తేదీకి రక్షణ కల్పిస్తుండగా 24 సం॥ సర్వీసునకు స్పె. ప్ర.పో. స్కేలులో అదనపు ఇంక్రి. సందర్భంగా నార్మల్ ఇంక్రి తేదీకి రక్షణ కల్పించక పోవడం కారణంగా ఈ సౌకర్యం పరిమితమైన ప్రయోజనాన్ని మాత్రమే కలిగిస్తున్నది.

ఇంక్రి తేది రక్షణ / ప్రిపోజ్ కు ఎన్నో ఉత్తర్వులున్నా....

సముద్రంలో నీళ్లెన్ని వున్నా దాహం తీర్చడానికి గుక్కెడు నీళ్ళు లభించవన్నట్టుగా ఇంక్రి. తేది రక్షణకు గాని, సీనియర్ వేతన రక్షణకు ప్రిపోజ్ మెంటు ఉత్తర్వులు గాని వాటిపై వివరాలు, సవరణలు, అనేకానేకం జారీ చేయబడియున్నప్పటికీ పై ఉదాహరణలోని ఉపాధ్యాయుని వేతన రక్షణకు ఉపయోగపడని పరిస్థితి గమనించవచ్చు.

ప్రిపోజ్ మెంట్ - ఉత్తర్వులు :

- 1) 1974 వేతనాల్లో జి.బి. 180 / ఆర్థిక తేది 15-7-75
- 2) 1978 వేతనాల్లో జి.బి. 151 ఆర్థిక తేది 12-5-80
- 3) 1982 రీగ్రూపింగ్ వేతనాల్లో జి.బి. 14 ఆర్థిక, తేది. 13-1-88
- 4) 1986 వేతనాల్లో జి.బి. 258 / ఆర్థిక తేది. 17-11-86
- 5) 1993 వేతనాల్లో జి.బి. 162 ఆర్థిక తేది 20-5-93
- 6) 10/15 స్కేళ్ళలో జి.బి. 58 ఆర్థిక తేది : 26-2-83

స్టేప్ ఆప్ ఉత్తర్వులు :

- 1) 1/15 సం॥ స్కేళ్ళలో జి.బి. 297 ఆర్థిక తేది 25-10-83
  - 2) 22 సం॥ స్కేళ్ళలో జి.బి. 75 ఆర్థిక తేది 22-2-94
  - 3) పై ఉత్తర్వులు ఉపాధ్యాయులకు వర్తింపు జి.బి. 475 విద్య తే. 2-11-98
  - 4) పం.రూ. 22-బి. సందర్భంగా స్పెషల్ జి.బి. 182 ఆర్థిక తేది. 7-5-84
  - 5) 93 పి.ఆర్.సి.లో ఆ.అ. స్కీము స్టేప్ ఆప్ జి.బి. 223 ఆర్థిక తే. 10-9-96 సెలక్షన్ గ్రేడ్ పొందిన సీనియర్ల వేతన రక్షణను -
- 1) జి.బి. 90 ఆర్థిక తేది 10-6-83
  - 2) జి.బి. 197 ఆర్థిక తేది 30-4-84

వగైరా జి.బి.లు వాటిపై వివరణలు, సవరణలతో అనేకానేక ఉత్తర్వులు వెలువడ్డాయి. పై ఉత్తర్వులన్నీ సీనియర్ల వేతన రక్షణకు జారీచేయబడినవే కదా !

ప్రిపోజ్ మెంట్ పరిష్కరించిన సమస్య :

93 వేతనాల్లో 24 సం॥ల ఇంక్రిమెంటు కారణంగా సప్టపాతున్న సీనియర్లకు 99 వేతనాల్లో ప్రిపోజ్ మెంట్ ఉత్తర్వులు జారీ చేయబడే పక్షంలో జూనియర్ వేతనతో సమానమయ్యే అవకాశాన్ని ఈ క్రింది ఉదాహరణలో పరిశీలించవచ్చు.

ఉదా నెం. 4

తేది	'సి' సీనియర్	'డి' జూనియర్
1-9-95 ఇంక్రి.తో	రు. 3,640	1-9-95 రు. 3,640
8-3-96 24 సం॥ల ఇంక్రి తో	రు. 3750	1-9-96 రు. 3750
1-3-97 ఇంక్రి.తో	రు. 3880	1-9-97 రు. 3880
1-3-98 ఇంక్రి తో	రు. 4010	25-9-97 45 సం॥ పూర్తి రు 4010
1-7-98 '99 ఫిక్సేషన్	రు. 7900	1-7-98 పి.ఆర్.సి రు. 7900
1-3-99 ఇంక్రి.	రు. 8150	1-9-98 ఇంక్రి. రు. 8150

పై ఉదాహరణలో 24 సం॥ పూర్తి అయిన తేదీలు నెలలో 1వ తేదిగా గుర్తించాలి. పై ఉదాహరణలోని సీనియర్ ఉద్యోగి ఒక దఫా ప్రిపోజ్ మెంట్ పొందిన కారణంగా ఇంక్రి. తేది సెప్టెంబర్ నెలకు మారింది.

ప్రిపోజ్ మెంట్ సర్వీసులో ఎన్ని పర్యాయములైననూ పొందవచ్చును. సీనియర్ వేతనం కనీసం జూనియర్ వేతనంతో సమానంగా వుండాలన్నదే ప్రిపోజ్ మెంట్ ఉద్దేశ్యం.

పై ఉదాహరణలోని సీనియర్, జూనియర్ ఇరువురూ తేది. 1-7-98 నాటికి 99 పి.ఆర్.సి. ఫిక్సేషన్ లో ఒకే స్టేజి వద్ద వేతన స్థిరీకరణ పొందడం జరుగుచున్నది.

ఇటువంటి సందర్భంలో 99 వేతనాల్లో ప్రిపోజ్ అవకాశం కల్పించినచో సమస్య పరిష్కారం లభించగలదు.

ఆనందోత్సాహాలతో అవ్వరూపంగా జరుగుతున్న యు.టి.ఎఫ్. రజతోత్సవ వేడుకలు

ఉత్తేజమిచ్చిన శ్రీకాకుళం రజతోత్సవ మహాసభలు

రాష్ట్రంలో రజతోత్సవాలు జరుపుకున్న ప్రప్రథమ జిల్లాగా శ్రీకాకుళం జిల్లా మహాసభలు నవంబరు 13, 14 తేదీల్లో టెక్నాలిలో ఘనంగా జరిగాయి. ఆద్యంతం మహాసభలు యు.టి.ఎఫ్. క్రమశిక్షణకు అద్దం పట్టాయి. జాతీయ పతాకాన్ని టెక్నాలి మండల పరిషత్ అధ్యక్షులు శ్రీమతి ధవళ లక్ష్మి ఆవిష్కరించగా, ఉద్యమ పతాకాన్ని సీనియరు యు.టి.ఎఫ్. నేత శ్రీ రోణంకి చిన అప్పారావు ఆవిష్కరించారు. స్థానిక ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల ఆవరణలో అత్యంత వైభవంగా అలకరించబడ్డ ప్రాంగణంలో సభలు ప్రారంభమయినాయి. ఆహ్వాన సంఘం అధ్యక్షులు శ్రీకాకుళం జిల్లా ముఖ్య ప్రణాళికాధికారి శ్రీ వి. మహీపాల్ గారు స్వాగతోపన్యాసంతో సదలను ప్రారంభించారు. ప్రాచీన చరిత్రలో 'రూపవర్తం'గా పేరొన్న టెక్నాలి ప్రాంతం ఉత్కళ రాజుల కాలంలో ఉజ్వలంగా ప్రకాశించినట్లు చరిత్ర చెబుతోందని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ సభలో ఉపాధ్యాయుల హక్కుల కోసం, తెలుగు భాషకు సంబంధించిన కొన్ని చారిత్రక అంశాలను ఆయన తన ప్రసంగంలో పేర్కొన్నారు. టెక్నాలి డివిజన్ మేధావి వర్గానికి చెందిన కవులు, కళాకారులు, పీడిత ప్రజల పక్షాన నిల్చి ఎన్నో త్యాగాలు చేశారని ఆయన గుర్తుచేశారు. యు.టి.ఎఫ్. ఉపాధ్యాయ రంగానికి పరిమితం కాకుండా అనేక ప్రజాహిత కార్యక్రమాల్లో కీలకపాత్ర వహించడాన్ని ఆయన ప్రశంసించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా పాల్గొన్న టెక్నాలి పాలీసు సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరు శ్రీ డి.వి. కన్నాజీరావు మాట్లాడుతూ విద్యార్థుల మానసిక స్థాయిని, భావాలను అర్థం చేసుకొని ఉపాధ్యాయులు వారిని సరైన మార్గంలో నడిపించాలని కోరారు. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న యు.టి.ఎఫ్. రాష్ట్ర సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. నారాయణ మాట్లాడుతూ జిల్లాలో జరుపుకుంటున్న రజతోత్సవ సభలు వచ్చే జనవరిలో జరుపుకునే రాష్ట్ర సభలకు స్ఫూర్తి కావాలని పిలుపునిచ్చారు. జిల్లా వర్కింగు జర్నలిస్టుల యూనియన్ అధ్యక్షులు శ్రీ నల్లి ధర్మారావు, ప్రత్యేక ఆహ్వానితులుగా పాల్గొని తాను యు.టి.ఎఫ్. పక్షపాతినని, తన సహకారం ఎల్లవేళలా అందిస్తానని పేర్కొన్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి శ్రీ ఎన్. జానకిరామయ్య అధ్యక్షత వహించారు.

ఈ సందర్భంగా జరిగిన విద్యాసదస్సును యు.టి.ఎఫ్. రాష్ట్ర కోశాధికారి శ్రీ ఎన్. రమణయ్యశాస్త్రి ప్రారంభించారు. "విద్యారంగ సవాళ్లు - ఉపాధ్యాయుల కర్తవ్యాలు" అనే అంశంపై యు.టి.ఎఫ్. రాష్ట్ర సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. నారాయణ ప్రసంగించారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న విద్యా వ్యతిరేక విధానాలను దుయ్యబట్టారు. ప్రపంచ బ్యాంకు విషమ హాతలతో బడ్జెట్లో విద్యకు కేటాయింపులు తగ్గుతున్నాయని పేర్కొన్నారు. విద్యారంగంలో వస్తున్న ఉపాధ్యాయ వ్యతిరేక విధానాలను సమైక్య ఉద్యమాలతో త్రిప్పికొట్టాలని పిలుపునిచ్చారు. సభల్లో పాల్గొన్న జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ ఎం.వి.బి.జి. తిలక్ మాట్లాడుతూ ఉపాధ్యాయులు పోరాటాలతోపాటు, తమ వృత్తి

ధర్మాన్ని నెరవేర్చాలని కోరారు. జిల్లా పరిషత్ ముఖ్య కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ డి. సూర్యనారాయణ మాట్లాడుతూ యు.టి.ఎఫ్.తో తనకున్న పరిచయాన్ని వివరిస్తూ, ప్రభుత్వం అందిస్తున్న వనరులను వినియోగించుకొని జిల్లాలో విద్యా ప్రమాణాల పెంపుదలకు కృషి చేయాలని కోరారు. విశాఖ జిల్లా ఉద్యోగుల సంఘం నాయకులు శ్రీ జి.వి.యన్. చలపతి "విజన్-2020" సదస్సులో ప్రసంగించారు. విజన్ 2020 ఉన్న చూపు పొగొట్టే ముందు చూపుగా అభివర్ణించారు. జిల్లా సి.ఐ.టి.యు. అధ్యక్షులు శ్రీ వి.జి.కె. మూర్తి మాట్లాడుతూ 'విజన్ 2020' ని 'మేడిపండు'గా వర్ణిస్తూ, ఇది ప్రచార ఆర్భాటమే తప్ప ఆచరణ సాధ్యం కానిదని అభిప్రాయపడ్డారు. అనంతరం జరిగిన ప్రతినిధుల సభలో జిల్లా యు.టి.ఎఫ్. ప్రధాన కార్యదర్శి బొడ్డేపల్లి మోహనరావు ప్రవేశపెట్టిన కార్యదర్శి నివేదికను ప్రతినిధులు చర్చించి ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించారు. జిల్లా కార్యదర్శి వర్గసభ్యులు శ్రీ కె. గున్నయ్య ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాలను సభ ఆమోదించింది. సభలు ప్రారంభానికి ముందు ఆచార్య రోణంకి అప్పలస్వామి విగ్రహానికి రాష్ట్ర యు.టి.ఎఫ్. సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. నారాయణ పూలమాలవేసి అంజలి ఘటించారు. మహాసభల ఏర్పాట్ల బాధ్యతలను ప్రధానంగా టెక్నాలి మండలశాఖ చేపట్టింది. విద్వాన్ శ్రీ పైడి హరనాథ్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన అష్టావధానం మహాసభలకు ప్రత్యేక ఆకర్షణగా అలరించింది.

అనంతరం రాష్ట్ర యు.టి.ఎఫ్. కోశాధికారి శ్రీ ఎన్. రమణయ్య శాస్త్రి పర్యవేక్షణలో జిల్లా నూతన కార్యవర్గ ఎన్నిక జరిగింది. నూతన అధ్యక్షునిగా శ్రీ గూన అప్పారావు, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీ బొడ్డేపల్లి మోహనరావు, అసోసియేట్ అధ్యక్షునిగా శ్రీ ఎన్. జానకిరామయ్య, కోశాధికారిగా శ్రీ జి. గిరిధర్, కార్యదర్శులుగా శ్రీమతి జి. రామలక్ష్మి, వి.వి. వసంతకుమార్, బొనిగి భాస్కరరావు, కె. గున్నయ్య, జె. నీలయ్య, చౌదరి రవీంద్ర, డి. శంకరరావు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనారు. శ్రీ పి. కూర్మారావు కన్వీనరుగా, బెండిగోపి, యం. వాగ్దేవి సభ్యులుగా జిల్లా ఆడిట్ కమిటీ ఎన్నుకోబడింది. రాష్ట్ర కౌన్సిలర్లుగా శ్రీ జి. అప్పారావు, శ్రీమతి జి. రామలక్ష్మి, శ్రీ జి. గిరిధర్ ఎన్నుకోబడ్డారు.

ఓహో! అనిపించుకొన్న ఒంగోలు డివిజన్ రజతోత్సవ సభలు

ప్రకాశంజిల్లా, ఒంగోలు డివిజన్లోని ఒంగోలు, టంగుటూరు, క్రొత్తపట్టణం, మద్దిపాడు, ఎన్.జి. పాడు, చీమకుర్తి, ఎస్.ఎన్. పాడు మరియు ఒంగోలు పట్టణ శాఖల సంయుక్త ఆధ్వర్యమున రజతోత్సవ మహాసభ ఒంగోలులోని కాపు కళ్యాణ మండపములో తే. 15.11.99న అత్యంత జయప్రదముగా జరిగినది.

జాతీయ పతాకమును జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర్లుగారు, ఉద్యమ పతాకమును రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ డి. లక్ష్మిరెడ్డిగారు ఆవిష్కరించారు.

ప్రారంభసభకు రాష్ట్ర కౌన్సిలర్ శ్రీ పేక్ గౌస్ భాషా అధ్యక్షత వహించగా మునిసిపల్ చైర్మన్ శ్రీ మంత్రి శ్రీనివాసరావు, రాష్ట్ర

అధ్యక్షులు శ్రీ డి. రామిరెడ్డి, మునిసిపల్ కమిషనర్ శ్రీ సిహెచ్. పాపయ్య, శ్రీ ప్రతిభా జూనియర్ కాలేజీ కరస్పాండెంట్ శ్రీ నల్లూరి వెంకటేశ్వర్లు, ఆదర్శా రెసిడెన్షియల్ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఎం.పి.రెడ్డి, జనవిజ్ఞాన వేదిక కార్యదర్శి శ్రీ డా॥ సి.ఎ.వి. ప్రసాద్ గారు, సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా కార్యదర్శి శ్రీ ఎన్. ప్రభుదాస్, యు.టి.ఎఫ్. వార్తల ప్రధాన సంపాదకులు శ్రీ యం. పానకాలరావు గార్లు పాల్గొని ప్రసంగించిరి. శ్రీ రామిరెడ్డి యు.టి.ఎఫ్ ఆవిర్భావము, రజతోత్సవాల ప్రాముఖ్యమును వివరించిరి. ప్రభుత్వము విద్యారంగము ఎడల చూపుతున్న నిర్లక్ష్య వైఖరులను తెలిపిరి హాజరయిన ప్రముఖులందరు యు.టి.ఎఫ్. విశిష్టతను కొనియాడిరి. శ్రీ ప్రతిభా కాలేజీ కరస్పాండెంట్ యు.టి.ఎఫ్. నిర్వహించే ప్రతి కార్యక్రమమునకు తనచేయూత నుంటుందని జిల్లాశాఖ నిర్మించ తలపెట్టిన రజతోత్సవ భవనమునకు భూరీవిరాళము ఇచ్చెదనని ప్రకటించిరి.

అనంతరము మహిళా సదస్సు శ్రీమతి కె. ఝాన్సీలక్ష్మీభాయి గారి ఆహ్వానముతో, రాష్ట్ర కౌన్సిలర్ శ్రీమతి బి. నాగమణి గారి అధ్యక్షతన సుమారు 200 మంది మహిళా ఉపాధ్యాయులతో జరగడం ఒక ప్రత్యేకత సంతరించుకొన్నది. మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలు - మహిళా అక్షరాస్యతా శాతము పెంచటానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు - ఈనాటికి మహిళలు మూఢనమ్మకాల మీద వారి జీవితాలను దుర్భరము చేసుకుంటున్న సంఘటనలు, ఉద్యమాలలో మహిళల పాత్ర, విద్యా, ఉద్యోగములలో మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులు, కుటుంబములలో, కనీసము ఇరువురు ఉపాధ్యాయ వృత్తిలోనున్న కుటుంబాలలో కూడా చైతన్యమురాని పరిస్థితులను చర్చించిరి. వక్తలుగా శ్రీమతి విజయకుమారి, కె. కృష్ణకుమారి, శారదమ్మలు మాట్లాడి మహిళా ఉపాధ్యాయులందరికి ఎంతగానో సదస్సు ఎడల ఆసక్తి కలిగించిరి.

తదుపరి ఉద్యమ సదస్సు జిల్లా కోశాధికారి శ్రీ ఆర్.ఎ. నారాయణగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కె. ఆదినారాయణ జిల్లాలో ఉద్యమము అభివృద్ధి చెందిన విధము, కార్యకర్తలు, ఉపాధ్యాయులు ఉద్యమమును ఆదరించిన విధము నేటికి జిల్లాలో 56 మండల, 3 పట్టణశాఖలు కలిగి, 8,500 సభ్యత్వముతో విరాజిల్లుతున్న మేటి ఉపాధ్యాయ సంఘముగా యు.టి.ఎఫ్. ఉన్నదని తెలిపిరి.

జిల్లా అధ్యక్షులు శ్రీ కె. వెంకట్రావు యు.టి.ఎఫ్. ఆవిర్భావము నుండి జిల్లాలో జరిపిన పోరాటములు, ఉపాధ్యాయుల సమస్యలు పరిష్కరించబడిన విధము. జిల్లాలో జరిపిన సదస్సులు, సభలను గురించి సోదాహరణముగా తెలిపిరి.

అసోసియేటెడ్ అధ్యక్షులు శ్రీ జి.శేషయ్య యు.టి.ఎఫ్. కుటుంబ సంక్షేమ పథకము, దాని ప్రయోజనము, నేటికి 59 కుటుంబములను ఆదుకొనిన విధము వివరించిరి.

రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ డి. లక్ష్మిరెడ్డి రాష్ట్ర ఉద్యమము, మనము ప్రభుత్వముతో పోరాడి సాధించుకొన్న కొన్ని ప్రత్యేక రాయితీలను ప్రస్తావించిరి.

యు.టి.ఎఫ్. వార్తల ప్రధాన సంపాదకులు శ్రీ యం. పానకాలరావు ఉద్యమం బాల్యంలో ఎదుర్కొన్న బాలారిష్టములు, నేటి సంఘ పరిస్థితులు పోలిక తెలిపిరి.

ఈ రజతోత్సవ కార్యక్రమమునకు 500 కు పైగా హాజరైన ఉపాధ్యాయ, ఉపాధ్యాయుని లందరకు ఆన్ డ్యూటీ సౌకర్యం కల్పించి సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వడం జరిగినది.

చింతూరులో వేడుకగా జరిగిన రజతోత్సవాలు

రజతోత్సవాలను పురస్కరించుకొని చింతూరు మండల మహాసభ ది. 31.11.99 ఆదివారం జరిగినది. యు.టి.ఎఫ్. ఖమ్మం జిల్లా కార్యదర్శి బి. నర్సింహారావుగారు యు.టి.ఎఫ్. పతాకాశిష్కరణ చేసారు. మరియు ప్రారంభ సభను ప్రారంభిస్తూ కేంద్ర, ప్రభుత్వాలు అనుసరిస్తున్న ప్రజా, ఉద్యోగ వ్యతిరేక విధానాలను వివరించారు. స్థానిక అధికారులు హాజరై ఉపాధ్యాయులనుద్దేశించి ప్రసంగించారు. యు.టి.ఎఫ్. చింతూరు మండల అధ్యక్షులు శ్రీ జి.వి. నాగమల్లేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షత వహించారు. అనంతరం జనరల్ కౌన్సిల్ ఈ క్రింది కార్యదర్శి వర్గాన్ని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకుంది.

దోనకల్లో ఉత్సాహంగా యు.టి.ఎఫ్. రజతోత్సవాలు

రజతోత్సవ మహాసభ సందర్భంగా ఖమ్మం జిల్లా మాజీ కార్యదర్శి సీనియర్ కార్యకర్త డి.వి. సుబ్బారావుగారు యు.టి.ఎఫ్. పతాకాశిష్కరణ గావించారు.

యు.టి.ఎఫ్. దోనకల్ అధ్యక్షులు సిహెచ్. వెంకటేశ్వరరావుగారు. ముఖ్య అతిథులుగా శ్రీ వి. పరబ్రహ్మం, శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు, శ్రీ సిహెచ్. రాజారావు, శ్రీ వి. మల్లిఖార్జునరావు, శ్రీ ఎన్.వి. శ్రీనివాస్ (PRTU) లు హాజరయ్యారు.

శ్రీ వి. పరబ్రహ్మం ఈ ప్రాంత ఉపాధ్యాయుల పోరాట పటిమను, చారిత్రక ప్రాధాన్యతను వివరిస్తూ చెన్నుపాటి ఆశయాలకనుగుణంగా ముందుకు కొనసాగుతూ సంఘ అభివృద్ధిక పాటుపడాలని ఉపాధ్యాయులను కోరారు.

శ్రీ సిహెచ్. రాజారావుగారు యు.టి.ఎఫ్. ప్రారంభ చరిత్రను క్లుప్తంగా వివరిస్తూ, జాతి పురోగతికి సమాజంలో ఉన్న చెడును పారద్రోలే దిశగా పయనించాలని, చిత్తశుద్ధితో, త్యాగబుద్ధితో విద్యాభివృద్ధికి కృషి చేయాలన్నారు.

మండల మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు, బి. వెంకటేశ్వర్లు, ఎ. జనార్ధన్ రావు మధిర మండల ప్రధాన కార్యదర్శులు తమ సందేశాలనిచ్చారు.

స్ఫూర్తినిచ్చిన బందరు ప్రాంతీయ రజతోత్సవములు

ది. 28.11.99న బందరు ప్రాంత శాఖల రజతోత్సవాలను రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ ఎన్. రామకోటేశ్వరరావు ప్రారంభిస్తూ యు.టి.ఎఫ్. ఈ స్థాయికి వచ్చిన తీరును గూర్చి వివరించారు. ఈ సందర్భంగా నాన్ ఫార్మల్ ఎడ్యుకేషన్ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు శ్రీ ఎం.వై. వరకుమార్ జాతీయ పతాకాన్ని, సీనియర్ యు.టి.ఎఫ్. కార్యదర్త శ్రీ సిహెచ్. శ్రీరాములు ఉద్యమ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఈ రజతోత్సవములో పాల్గొని శ్రీ ఎం.హెచ్.ఎల్. కొంతారావు (ఎన్.టి.యు. కార్యదర్శి జిల్లాశాఖ), శ్రీ ఎన్. ధనుంజయరావు (ఎల్.ఐ.సి. ఎంప్లాయిస్ యూనియన్), శ్రీ సి.ఎస్. బోస్ (పం.రాజ్ మినిస్టీరియల్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్), శ్రీ సజ్జా నాగేశ్వరరావు (చేనేత కార్మిక సంఘం) సందేశాలిచ్చారు.

తదనంతరం నేటి విద్యారంగం - తీరుతెన్నులు అనే అంశంపై యు.టి.ఎఫ్. జిల్లాశాఖ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు అధ్యక్షతన జరిగిన విద్యాగోష్టిలో ఆర్.సి.ఎం. పాఠశాలల అసిస్టెంటు

జనరల్ మేనేజరు ఫాదర్ మండాడి ప్రసాద్, మచిలీపట్నం మండల విద్యాధికారి శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి, ACTA నాయకులు, శ్రీ కె. సారంగపాణి పాల్గొన్నారు.

సాయంత్రం శ్రీ పి. రామ్దేవ్, శ్రీ కె. సంజీవరెడ్డి, శ్రీ ఎం. అర్జునరావు, శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు గార్ల పర్యవేక్షణలో బందరు పట్టణం, గూడూరు, పెడన, బంటుమిల్లి, కృత్తివెన్ను, మొవ్వ, మచిలీపట్నం మండలశాఖలకు ఎన్నికలు జరిగినవి.

ఉపాధ్యాయ ఉద్యమంలో మహిళలు మరింత

ముందుకు రావాలి

హైదరాబాదు నగర రజతోత్సవ మహాసభలో వక్తల పిలుపు

4.12.1999 ఉదయం 10.30 గం.లకు ఆంధ్ర విద్యాలయ ఆడిటోరియంలో యు.టి.యఫ్. రాష్ట్ర కోశాధికారి శ్రీ యన్. రమణయ్య శాస్త్రి గారిచే ఉద్యమ పతాకావిష్కరణ చేయబడినది. నగర ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ సి.హెచ్.వి. రాజన్బాబు ఆతిథ్యాలను వేదికపైకి ఆహ్వానించారు. సభకు అధ్యక్షత వహించిన నగర అధ్యక్షులు శ్రీ వి. రత్నకుమార్ సభను ప్రారంభిస్తూ, హైదరాబాదు నగర ఉద్యమాన్ని గురించి వివరించారు. ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసిన హుడా ఛైర్మన్ శ్రీ తీగల కృష్ణారెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ అక్షరాస్యతా శాతం పెంచడంలో ఉపాధ్యాయులదే కీలక పాత్ర కావాలని, ఉపాధ్యాయుల సమస్యల పరిష్కారంలో పూర్తి అండదండలందిస్తానని, నగర కార్యాలయానికి 500 గజముల ప్రభుత్వ స్థలమును ఇప్పించగలనని వాగ్దానం చేశారు.

ముఖ్య వక్తగా విచ్చేసిన రాష్ట్ర విద్యాశాఖ సర్వీసెస్ జాయింట్ డైరెక్టరు శ్రీ వి. వీరభద్రారెడ్డి గారు ప్రసంగిస్తూ ఎయిడెడ్ ఉపాధ్యాయులకు మొదటి తేదీన జతాలు చెల్లించే ప్రక్రియలో విద్యాశాఖ కృషిని వివరించారు. రాబోవుతరాలకు విలువలతో కూడిన విద్యను అందించాలని, ధన సంపాదనకై ప్రజలకు మోజు పెరుగుతుందని, డబ్బు ఒక్కటే జీవితాన్ని సుఖమయం చేయదని, ప్రజలందరి సంక్షేమం కోసం కృషి చేయాలని, మానవతా దృష్టిని పెంచుకోవాలని హక్కులకోసం పోరాడుతూ బాధ్యతల నిర్వహణలో ప్రముఖ పాత్ర వహించాలని ఉద్బోధించారు.

రాష్ట్ర అధ్యక్షులు శ్రీ డి. రామిరెడ్డి గారు ప్రసంగిస్తూ గత 25 సంవత్సరాలు రాష్ట్రంలో విద్యారంగంలో మార్పులకు యు.టి.యఫ్. కృషి చేసిందని, చుట్టూ ఉన్న మన సమాజం బాగుంటేనే మనం బాగుంటామని సామాజిక సమస్యలను మనం పట్టించుకొని వాటి పోరాటాలలో భాగస్వాములు కావాలని కోరారు. మాతృభాషలో విద్యా బోధనకై ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో కృషి చేయాలని అందుకై మనం వత్తిడి చేయాలని, రాష్ట్ర ఉద్యమానికి నగరం ఉద్యమ వెన్నుదన్నుగా నిలువాలని కోరారు. రాష్ట్ర సహాధ్యక్షులు ప్రసంగిస్తూ, యు.టి.యఫ్. కృషిని వివరిస్తూ హక్కులు బాధ్యతలతో మాత్రమే కాక విద్యా విషయకంగా అనేక కార్యక్రమాలను చేపడుతున్నామని, రాజధాని నగరంలో మన ఉద్యమం మరింత విస్తరించాలని అధిక సంఖ్యలో సభ్యులుగానున్న మహిళా ఉపాధ్యాయులు నాయకత్వ స్థానంలోకి రావాలని పిలుపునిచ్చారు. రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ వి. మాణిక్యం సందేశమిచ్చారు.

రజతోత్సవ మహాసభలో రెండవ రోజైన 5.12.99న ఉదయం చైతన్య సదస్సులో వక్తలుగా శ్రీమతి సోనియాగుప్త, శ్రీ గాలిబ్ గారలు

పాల్గొన్నారు. విద్యారంగంలో ప్రైవేటైజేషన్ వలన సంపూర్ణ అక్షరాస్యత అసాధ్యమని గాలిబ్ గారు పేర్కొనగా, స్త్రీని ఒక సగటు మనిషిగా గుర్తించలేని సంస్కృతి మారాలని, స్త్రీని వ్యాపార వస్తువుగా చిత్రీకరించడం, సామ్మి చేసుకోడం హేయమైన విషయమని శ్రీమతి సోనియాగుప్తా విమర్శించారు. సభకు నగర సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఎం. నరేంద్రరెడ్డి స్వాగతం పలుకగా శ్రీమతి సంయుక్త వందన సమర్పణ చేశారు. రిటైరైన 40 మంది ఉపాధ్యాయులకు ఈ సందర్భంగా సన్మానం చేశారు.

రాష్ట్ర సహాధ్యక్షులు శ్రీ నారాయణగారు, కోశాధికారి శ్రీ రమణయ్య శాస్త్రిగారల ఆధ్వర్యంలో నిర్వహింపబడిన ఎన్నికలలో క్రిందివారు నూతన కౌన్సిల్ కి ఎన్నికయ్యారు.

అధ్యక్షులు శ్రీ వి. రత్నకుమార్, సహాధ్యక్షులు ఎం. నరేంద్రరెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి సి.హెచ్.వి. రాజన్బాబు, కోశాధికారి శ్రీమతి సంయుక్త, కార్యదర్శులుగా శ్రీ టి. విద్యాసాగర్, శ్రీ డి. వీరయ్య, శ్రీ ఎల్. శ్రీరామమూర్తి, శ్రీ ఎస్. విజయసేనారెడ్డి, శ్రీ వి. ఇంద్రజిత్, శ్రీ ఎండి. ఇబ్రహీం, శ్రీమతి డి. కమల, శ్రీమతి వై. అన్నపూర్ణ, శ్రీమతి విజయరాణి మెహ, ఆడిట్ కమిటీ కన్వీనరుగా శ్రీ ఎస్.వై. కొండలరావు, సభ్యులుగా శ్రీ ఎం. దేవదాసు, శ్రీ లక్ష్మణరావు, రాష్ట్ర కౌన్సిలర్లుగా శ్రీ వి. రత్నకుమార్, శ్రీ సి.హెచ్.వి. రాజన్బాబు, శ్రీమతి సంయుక్త ఎన్నికయ్యారు.

జాతి నిర్మాతలైన ఉపాధ్యాయులు తమ గురుతర

బాధ్యత గుర్తించాలి

గుంటూరు జిల్లా సత్తెనపల్లి మండలశాఖ రజతోత్సవాలు 6-11-99న జిల్లా శాఖ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎం. ఏ.కె.దత్తుగారి అధ్యక్షతన ఘనంగా జరిగాయి. ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్న స్థానిక శాసనసభ్యులు శ్రీ వై.వి. ఆంజనేయులుగారు ప్రసంగిస్తూ జాతి నిర్మాతలైన ఉపాధ్యాయులపై గురుతరమైన బాధ్యత ఉన్నదనీ, విద్యారంగంలో మరిన్ని అభివృద్ధికరమైన మార్పులు రావాలని విద్యా విధానంపట్ల యు.టి.యఫ్. స్పందించి, సలహాల నందిస్తున్న తీరు బహుదా ప్రశంసనీయమని అన్నారు. శ్రీ ఎం.ఏ.కె. దత్తు యు.టి.యఫ్ విశిష్టతలను వివరించారు. జిల్లాలో ఉద్యమ సీనియరు నాయకులు రాయన్నగారు ప్రసంగిస్తూ కాలి నడకన ఊర్లు తిరిగి ఉపాధ్యాయులను చైతన్యపరచిన తీరును జ్ఞాపకం చేస్తూ ఆ స్ఫూర్తితోనే ఈ తరం వారు ఆ వారసత్వాన్ని కొనసాగించాలని కోరారు. మండలశాఖ అధ్యక్షులుగా చేసి రిటైరైన శ్రీ జి. సత్యానందం శ్రీ ఎస్.కె. హుస్సేన్ గార్లకు సన్మానం జరిపారు. సభలో మండల అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి షేక్ ఫకీరాబీ, మండల విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ టి. శ్రీరామ్ మూర్తి తదితరులు పాల్గొన్నారు. శ్రీ టి.చంద్రశేఖరు సభకు ఆహ్వానం పలుకగా, శ్రీ వేనుగోపాలరావు వందన సమర్పణ చేశారు.

అందరిని అలరించిన ఐ. పోలవరం రజతోత్సవాలు

తూ॥ గో॥ జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ చిట్టిబాబు అధ్యక్షతన మండలశాఖ రజతోత్సవ సభ జరిగింది. జాతీయ పతాకాన్ని శ్రీ డి. కృష్ణంరాజు, ఉద్యమ పతాకాన్ని శ్రీ శ్రీరామమూర్తిగారలు ఆవిష్కరించిడంతో సభ ప్రారంభమైనది. ఉద్యమ నిర్మాతలైనా శ్రీ చెన్నుపాటి లక్ష్మయ్య, మైనేని గార్లకు సభ శ్రద్ధాంజలి ఘటించింది. సైన్స్ ఎగ్జిబిషన్ ను స్థానిక శాసన సభ్యులు శ్రీ చెల్లి వివేకానందగారు

ప్రారంభించారు. డా॥ యం. బాబురావు గారు “ఆర్థిక సంస్కరణలు - విద్యపై ప్రభావం అను అంశంపై ప్రసంగించారు. సభలో మండలాధ్యక్షులు శ్రీ ఎల్.పి. బైరవమూర్తి, మురమళ్ళ ఎం.పి.టి.సి. సభ్యుడు శ్రీ ఎన్.టి. వరశ్రీ, ఎం.డి.ఓ., ఎం.యి.ఓ., సర్పంచులు, విద్యాభిమానులు పెక్కురు పాల్గొని సందేశములనిచ్చారు. సభకు శ్రీమతి వి.ఎస్.నాగమణి స్వాగతం పలుకగా ప్రారంభోపన్యాసము శ్రీ ఆర్. అప్పలస్వామిగారు చేశారు. అనంతరం ఆటల పోటీలలో పాల్గొన్న విజేతలకు పురుషులకు ఎం.డి.ఓ. గారు స్త్రీలకు ఎం.యి.ఓ.గారు బహుమతి ప్రధానం గావించారు. రజతోత్సవాలకు భూరి విరాళం అందజేసిన ఉపాధ్యాయులకు శ్రీ బైరవమూర్తి మెమోంటోలు అందజేశారు. మండల శాఖ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కృష్ణరాజు నిర్వహణలో సభా కార్యక్రమాలు ఘనంగా ముగిసాయి.

ముచ్చటగా జరిగిన మూడు మండలాల రజతోత్సవ వేడుకలు

నెల్లూరు జిల్లా బుచ్చి, దగదర్తి, సంగం మండల శాఖల రజతోత్సవాలు బుచ్చి మండల శాఖ అధ్యక్షులు శ్రీ జానీ బాషాగారు ఆహ్వానం పలుకడంతో 28-11-99 ఉదా॥ 9 గం॥లకు ప్రారంభమయ్యాయి. సభకు దగదర్తి మండల శాఖ అధ్యక్షులు శ్రీ పి. వాసుదేవన్ గారు అధ్యక్షత వహించారు. మూడు మండలాల బాధ్యులు, ఆధిక సంఖ్యలో ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్న ఈ సభకు రాష్ట్ర కార్యదర్శి శ్రీ కొండాచారి, జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బాబురెడ్డిగారు పాల్గొని ఉద్యమచరిత్రను, విశిష్టతలను తెలియచేశారు. అధికార అనధికార ప్రముఖులు పాల్గొని సందేశాలిచ్చారు. అనంతరం సా॥ 4 గం॥లకు పుర వీధులలో సుమారు రెండు వందల మందితో ప్రదర్శన నిర్వహించబడింది. రిటైరైన ఉపాధ్యాయులకు సన్మానం కార్యక్రమం నిర్వహించబడినది. రెండవ పూట జరిపిన ఉద్యమ సదస్సుకు శ్రీమతి వసంత స్వాగతం పలుకగా “చదువు” పత్రిక ఎడిటర్ బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు, డా॥ ఎం.వి. రమణయ్య గారలు ఉపన్యసించారు. ఆటల పోటీల విజేతలకు బహుమతి ప్రధానం శ్రీ కొండాచారిచే చేయబడింది.

కనువిందైన కోడూరు రజతోత్సవాలు

ప్రాంతీయ రజతోత్సవ సభలు కృష్ణా జిల్లా అవనిగడ్డలో 13-11-99న ఉదయం 8 గం॥లకు సీనియరు నేత శ్రీ ఎస్. రాజశేఖరరావు గారి ఉద్యమ పతాకావిష్కరణతో ప్రారంభమైనవి. సభాధ్యక్షులు జిల్లాశాఖ ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ పి. వెంకటేశ్వరరావు “నేటి విద్యా విధానం - తీరుతెన్నులు” అంశంపై సదస్సు నిర్వహించారు. కోడూరు మండల విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ వి. రామబ్రహ్మం, ప్రభుత్వ గురుకుల పాఠశాల ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఎడ్వీజ్, మోపిదేవి మండల విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ కె. బాపయ్య పాల్గొన్నారు. “లోకాస్ట - నో కాస్టు” తక్కువ ఖర్చుతో బోధనా పరికరాలను తయారుచేయుట గురించి శ్రీ శివప్రసాదు ప్రయోగాత్మకంగా చేసి చూపడం పలువురు ఉపాధ్యాయులను ఆకర్షించింది.

పినపాక మండలం (ఖమ్మం) : 31-10-99న జిల్లా కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. నరసింహారావు అధ్యక్షతన రజతోత్సవ వేడుకలు జరిగాయి. జిల్లా కార్యదర్శి శ్రీ ఇర్ప జగపతి ఉద్యమ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించడంతో సభ ప్రారంభమైంది. విద్యా గోష్టిలో పాల్గొన్న మండల విద్యాశాఖాధికారులు నేటి అప్రెంటిస్ విధానాన్ని నిరసించడం చెప్పుకోదగ్గ అంశం. చైతన్య

సదస్సులో ఉపాధ్యాయ ఉద్యమం - యు.టి.యఫ్. ప్రస్థానం గురించి శ్రీ జి. గోపాలకృష్ణ ప్రసంగించారు. విద్యా విధానంలో ప్రపంచ బ్యాంకు జోక్యంపై వక్తలు తమ నిరసనను వ్యక్తం చేశారు. రిటైర్డు టీచరు శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు గారికి ఈ సందర్భంగా ఘనంగా సన్మానించారు.

ముదిగొండ మండలం (ఖమ్మం) : మండల శాఖ రజతోత్సవాలు ఘనంగా రెండు రోజులు నిర్వహించబడ్డాయి. 30-11-99న ఎక్స్-పో, క్రీడల నిర్వహణ జరుపగా 31-11-99 రజతోత్సవ సభ జరిగాయి. సభలో మండలాధికారులు, ఉపాధ్యాయ విద్యార్థులు అధిక సంఖ్య పాల్గొని యు.టి.యఫ్. కృషిని ప్రశంసించారు. అనంతరం బహుమతుల ప్రధానం జరిగింది. సభాకార్యక్రమం మండల శాఖ ప్ర. కార్యదర్శి శ్రీ వీరబాబు ఆధ్వర్యంలో జరుపబడినది.

విజయవంతమైన విజయనగరం ఆడిట్ కార్యాలయం ఎదుట ధర్నా

ఆడిట్ అధికారులు పి.ఆర్.సి. అమలు చేయుటలో అవినీతి అక్రమాలకు పాల్పడుటచే, జిల్లాశాఖ ఎన్ని విజ్ఞప్తులు చేసినా పట్టించుకోని సందర్భముగా సందర్భముగా జిల్లాశాఖ 6.11.99 ధర్నా చేపట్టింది. ధర్నా శిబిరమును శ్రీ జి.వి. సత్యన్నారాయణ గారు ప్రారంభించిరి. ఎల్.ఎఫ్. అధికారులు, ఎ.ఎ.ఓ. గారు ధర్నా శిబిరము దగ్గరకు వచ్చి చర్చలకు ఆహ్వానించగా జిల్లా అధ్యక్షులు ఆర్. విజయకుమార్, ప్ర॥ కార్యదర్శి ఎం. మురళీధరరావు, సహాధ్యక్షులు ఎస్. అప్పలరాజు ప్రభృతులు చర్చలలో పాల్గొన్నారు. చర్చల అనంతరం యల్.యఫ్. అధికారులు - అందిన వరుసక్రమంలో ఆడిట్ చేసి పి.ఆర్.సి. గ్రాంటు విడుదల చేయుటకు; పాచిపెంట, పార్వతీపురం, రామచంద్రాపురం, సాలూరు మండలాల యొక్క ఉపాధ్యాయుల, ఎస్.ఆర్.లు ఆడిట్ చేసి గ్రాంటు విడుదల చేయుటకు, సరండర్ లీపు గ్రాంటు విడుదల చేయుటకు అంగీకరించారు.

యు.టి.యఫ్. మండల/పట్టణ శాఖల నిర్మాణం

కృష్ణా జిల్లా నాగాయలంక మండల శాఖ

జిల్లా కోశాధికారి శ్రీ పి. రాందేవ్ గారి నిర్వహణలో 1999-2000 సం॥నకు నూతన కార్యదర్శి వర్గం, కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడినవి. అధ్యక్షులు శ్రీ సిహెచ్. ప్రహ్లాదబాబు, సహాధ్యక్షులు శ్రీ కె. శ్రీహరి, ప్రధాన కార్యదర్శి, శ్రీ టి. అర్జునరావు, కోశాధికారి శ్రీ డి.యస్.స్. భట్టార్, కార్యదర్శులు శ్రీ వి.సి.హెచ్. వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీ డి. నిరీక్షణరావు, శ్రీమతి ఆర్. అలీసమ్మ.

బోనకల్ మండల యు.టి.యఫ్. నూతన కౌన్సిల్ ఎన్నిక

తేదీ 31.10.99 మధ్యాహ్నం గం. 2.00 లకు జిల్లా బాధ్యులు శ్రీ ఎ. భాస్కరరావు మరియు ఎన్నికల అధికారి శ్రీ డి.వి. సుబ్బారావుల సమక్షములో దాదాపు 75 మందితో ఉత్సాహపూరితంగా ఈ నూతన కమిటీని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనారు.

అ : శ్రీ సిహెచ్. వెంకటేశ్వరరావు; అ.అ. : శ్రీ కె. శ్రీనివాసరావు; ప్ర.కా. : శ్రీ యన్. లక్ష్మీనారాయణ; కో : శ్రీమతి పి. నాగరత్నం; కా : శ్రీ బి. వీరన్న, శ్రీ ఆర్. లక్ష్మణరావు, శ్రీ పి. ఇసాక్.

బాపులపాడు మండల శాఖ (కృష్ణా జిల్లా) : 13-11-99న జరిగిన కౌన్సిల్ సమావేశంలో ఈ క్రింది వారిని ఎన్నుకోవడం జరిగింది. గౌరవాధ్యక్షులు శ్రీ వి. చిన్నప్ప, అధ్యక్షులు శ్రీ నరహరిశెట్టి బాబూరావు, సహాధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కాశీ వరలక్ష్మి, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కర్రా వరప్రసాద్, కోశాధికారి శ్రీ వేమవరపు గోపాలకృష్ణమూర్తి.

కోడూరు మండల శాఖ (కృష్ణా జిల్లా) : 13-11-99న జరిగిన కోడూరు మండల శాఖ ఎన్నికలలో అధ్యక్షులుగా శ్రీ కమ్మలిసూరి బాబు, సహాధ్యక్షులుగా శ్రీ టి. ఎస్. పెరుమాళ్ళు, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీ చేతి వేంకటేశ్వర రావు, కోశాధికారిగా శ్రీ జి. కృష్ణమోహన్ మరి ముగ్గురు కార్యదర్శులు, ముగ్గురు జిల్లా కౌన్సిలర్లుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడినారు.

పెనుబల్లి మండల శాఖ (ఖమ్మం జిల్లా) : 28-11-99న జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ చావా రవి, శ్రీ కేశవరెడ్డి (ఎన్నికల అధికారి) గార్ల పర్యవేక్షణలో క్రింది కార్యవర్గం ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైంది. అధ్యక్షులు శ్రీ కె. రంగారావు, సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఆర్.వెంకటాచారి, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. నాగరాజు, కార్యదర్శి కుమారి సి.హెచ్. గృహలక్ష్మి కోశాధికారి, శ్రీ వి. ప్రతాప్, జిల్లా కౌన్సిలర్ గా శ్రీమతి యం. రమాదేవి.

పినపాక మండలం (ఖమ్మం) అధ్యక్షులుగా శ్రీ టి. లక్ష్మి నారాయణ, సహాధ్యక్షులుగా శ్రీ ఎల్. రామారావు, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీ ఎం. నరసింహారావు, కోశాధికారిగా శ్రీ కె. అప్పలయ్య, కార్యదర్శులుగా మరొక నలుగురు సభ్యులను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొన్నారు.

ముదికొండ మండల శాఖ (ఖమ్మం జిల్లా) : 31-10-99న శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు ఎన్నికల అధికారిగా పాల్గొన్న ఈ కౌన్సిల్ లో అధ్యక్షులుగా శ్రీ ఇ. రంగారావు, సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఆర్. హనుమంతరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. వీరబాబు, కోశాధికారి శ్రీ ఎస్.కె. మహ్మద్ ఉస్మాన్, కార్యదర్శులుగా శ్రీ వి. రాధాకృష్ణ, శ్రీమతి యం. లలితకుమారి గారలు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయినారు.

హైదరాబాదు నగరంలో ఐదు ఏరియాల్లో శాఖలు :

1) న్యూ సిటీ ఏరియా శాఖ : 21-11-99న నగర అధ్యక్షులు శ్రీ రత్నకుమార్ గారి పర్యవేక్షణలో క్రింది వారు కార్యవర్గంగా ఎన్నికైనారు. అధ్యక్షులు శ్రీ డి. వీరయ్య, సహాధ్యక్షులు శ్రీమతి కమల, ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ పి. ఇంద్రజిత్, కోశాధికారిగా, శ్రీ సుబ్రమణ్యం ఎన్నికైనారు.

2) సనత్ నగర్ ఏరియా శాఖ : 25-11-99న నగర సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఎం. నరేంద్రరెడ్డి గారి పర్యవేక్షణలో జరిగిన ఎన్నికలలో అధ్యక్షులుగా శ్రీ ఎం. డి. ఇబ్రహీం, సహాధ్యక్షులుగా, శ్రీమతి ఫిలోమినా, ప్రధానకార్యదర్శిగా శ్రీ ఎం. పరమేశ్వర శర్మ, కోశాధికారిగా శ్రీ సురేష్ మహంతి ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయినారు.

3) సికింద్రాబాద్ ఏరియా శాఖ : 27-11-99న నగర అధ్యక్షులు శ్రీ రత్నకుమార్ గారి పర్యవేక్షణలో జరిగిన ఎన్నికలలో అధ్యక్షులుగా శ్రీ విద్యాసాగర్, సహాధ్యక్షులుగా శ్రీ పాండురంగం, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీ కృష్ణకుమారి, కోశాధికారిగా శ్రీ లక్ష్మీకాంతం గారలు ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయినారు.

4) ఓల్డ్ సిటీ ఏరియా శాఖ : 28-11-99న నగర ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ సి.హెచ్.వి. రాజన్ బాబు గారి పర్యవేక్షణలో జరిగిన ఎన్నికలలో అధ్యక్షులుగా శ్రీ సత్యారెడ్డి, సహాధ్యక్షులుగా శ్రీ టి. రమేష్, ప్రధానకార్యదర్శిగా, శ్రీ ఎస్. రమేష్, కోశాధికారిగా శ్రీమతి అన్నపూర్ణ గారలు ఎన్నికయినారు.

5) సీతారాంబాగ్ ఏరియా శాఖ : 28-11-99న నగర కోశాధికారి శ్రీమతి సంయుక్త పర్యవేక్షణలో జరిగిన ఎన్నికలలో అధ్యక్షులుగా శ్రీ ఎల్. శ్రీరామమూర్తి, సహాధ్యక్షులుగా శ్రీ శ్యాంగిరి, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీ విజయసేనా రెడ్డి, కోశాధికారిగా శ్రీమతి విజయరాణి మెహ్రా ఎన్నికయినారు.

శ్రీకాకుళం జిల్లా :

పోలాకి : అధ్యక్షురాలు కుమారి ఇప్పిలి వాణి, సహాధ్యక్షులు శ్రీ పి. సూరిబాబు, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ కె. ప్రమోద్ కుమార్, కోశాధికారి, శ్రీ ఎస్. శ్రీనివాసరావు, కార్యదర్శిగా కె. శాంతమ్మ, జిల్లా కౌన్సిలర్ గా శ్రీమతి ఎల్. రమణమ్మ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు.

సీతంపేట : అధ్యక్షులు శ్రీ ఎ. ప్రకాశం, సహాధ్యక్షులు శ్రీ వి. సూర్యనారాయణ, ప్రధాన కార్యదర్శిగా శ్రీ జి. శ్రీనివాసరావు, కార్యదర్శిగా శ్రీ జె. మోహన్ రావు, కోశాధికారిగా శ్రీ ఎస్. మల్లేష్, మరి ఇద్దరు జిల్లా కౌన్సిలర్లుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోబడ్డారు.

సారవకోట : శ్రీ షణ్ముఖరావు అధ్యక్షతన జరిగిన మండల యు.టి.యఫ్. ప్రథమ సమావేశం కన్వీనర్ గా శ్రీ వై. అప్పలరెడ్డి, కో- కన్వీనర్ గా శ్రీ కె. కోటేశ్వర రావులను ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొన్నది.

సత్తెనపల్లి మండలం (గుంటూరు) : జిల్లా కార్యదర్శి శ్రీ రాయన్నగారు ఎన్నికల అధికారిగా పాల్గొన్న ఈ కౌన్సిలులో అధ్యక్షులుగా శ్రీ ఎం. సీతారామిరెడ్డి, సహాధ్యక్షులుగా శ్రీ సి.హెచ్. వెంకటాద్రి, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్, కోశాధికారి శ్రీమతి ఎస్. శివకుమారి, కార్యదర్శులుగా మరొక ఐదుగురిని ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకొన్నారు.

సంగం మండల శాఖ (నెల్లూరు) : 28-11-99న నెల్లూరు జిల్లా సంగం మండల శాఖకు జరిగిన ఎన్నికలలో క్రింది వారిని ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనడం జరిగింది. అధ్యక్షులు ఎస్. అబ్దుల్ ఖాదర్, సహాధ్యక్షులు శ్రీ పి.వి. రమణయ్య, ప్ర.కార్యదర్శి శ్రీ ఓ. వెంకటేశ్వరరావు, కోశాధికారి శ్రీ బి. ఫ్లారెన్స్, నలుగురు కార్యదర్శులు, నలుగురు జిల్లా కౌన్సిలర్లు ఆడిట్ కమిటీ సభ్యులు ఎన్నుకోబడినారు.

కొవ్వూరు మండల శాఖ (ప.గో. జిల్లా) : అధ్యక్షులు శ్రీ కె. కృష్ణమూర్తి, సహాధ్యక్షులు శ్రీ ఏ. రామకృష్ణరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బి. జె.వి. పుష్పరాజ్, కోశాధికారి శ్రీ యం. సత్యరాజు, మరి ఐదుగురు కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకోబడినారు.

ఐ. పోలవరం మండల శాఖ (తూ.గో. జిల్లా) : మురమళ్ళలో జరుపబడిన మండల శాఖ ఎన్నికలలో అధ్యక్షుడుగా శ్రీ ఆర్. అప్పలస్వామి, సహాధ్యక్షులుగా శ్రీ డి. కృష్ణంరాజు, ప్రధానకార్యదర్శిగా శ్రీ పి. కృష్ణంరాజు, కోశాధికారిగా శ్రీ వి.కె. దుర్గారావు, మరి ఐదుగురు కార్యదర్శులను, ఆరుగురిని జిల్లా కౌన్సిలర్లుగా 32 మందిని కార్యవర్గ సభ్యులుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకోవడం జరిగింది.

ఐ. పోలవరంలో మండలంలో యు.టి.యఫ్. సెంటరు శాఖలు

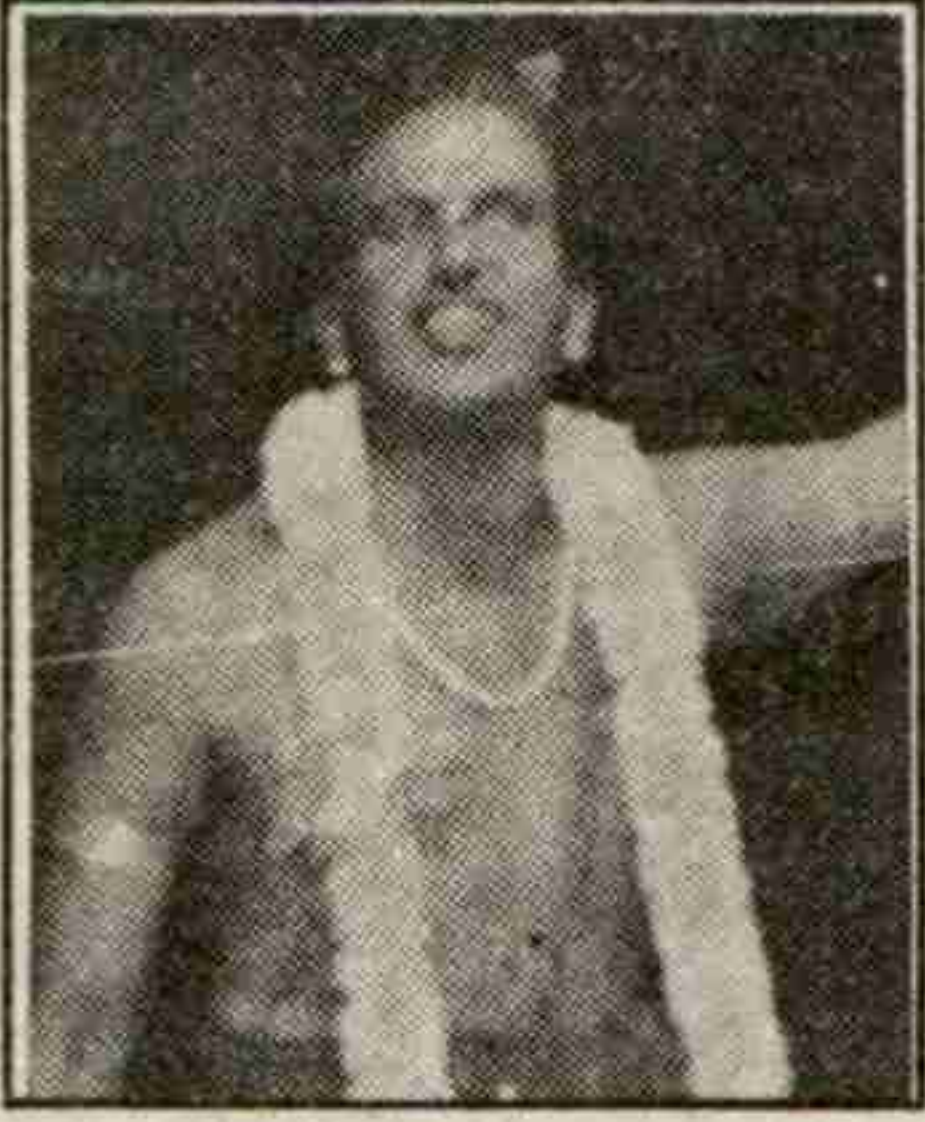
1. గుత్తెనదీవి సెంటరు : అధ్యక్షులుగా శ్రీ సి.హెచ్. సాంబమూర్తి, సహాధ్యక్షులు శ్రీమతి ఐ. శ్రీలత, ప్రధాన కార్యదర్శి, శ్రీ వి. శ్రీనివాసరావు, కోశాధికారి శ్రీ వి. ఎస్ ఆచారి.

2. మురమళ్ళ సెంటరు : అధ్యక్షులు శ్రీ ఎం. పట్టాభిరామయ్య, అసోసియేట్ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎస్. నాగేశ్వరరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి, శ్రీ ఎం. శ్రీనివాసరావు, కోశాధికారి శ్రీ వి.వి. దీక్షితులు.

సలాది భాస్కరరావు గారికి శ్రద్ధాంజలి

- స్వామి

“నర్తనశాల” రాజకీయ హరికథ రూపకల్పన చేసి తనదైన శైలిలో అద్భుతంగా చెప్పతూ అందరిని మెప్పించి హరికథకు జవం, జీవం కల్పించిన సలాది భాస్కరరావు గారు ఇటీవల మరణించారు.

ఆయన 1974లో రాజమండ్రిలో జరిగిన ప్రథమ మహాసభ నుండి ప్రతి మహాసభలో హరికథ చెప్పతూ వుండేవారు.

అలాగే త్వరలో కాకినాడలో జరుగబోయే రజతోత్సవ 8వ మహాసభలో కూడా ఆయన హరికథ వినాలనే ఆసక్తితో మన కార్యకర్తలు ఎదురుచూస్తూ వున్నాము. అటువంటి సందర్భంలో ఆయన మరణవార్త మనలను దుఃఖసాగరంలో ముంచివేసింది.

ఆయన తూర్పు గోదావరి జిల్లా, తాళ్ళరేవు మండలం మల్లిపురం గ్రామంలో జన్మించారు. నాజరు బుర్రకథ దశంలో హాస్యం చెప్పేవారు. తర్వాత రాజకీయ నర్తనశాల హరికథ ప్రాక్టీసు చేసి, దానికి నవరసాలు జోడించి కళాశిల్పంగా తీర్చిదిద్దారు. “నర్తనశాలలో ఎక్కువ రాజకీయమే, ఎక్కడయినా తగిలితే 10 పైసలు కథ వుంటుంది.” అని ఆయనే అనేవారు.

చిరతలు లయబద్ధంగా కొడుతూ, పాటకు తగ్గ రీతి నర్తిస్తూ -

“లాగరా హైలెస్సా! లాగరా రోడ్డు రోలరు ! ముందడుగేస్తూ లాగరా

మారువాడి వడ్డి కన్న మాయదారి అప్పు కన్న బరువ ఈ రోడ్డు రోలర్ || లా ||

అని పాడుతూ జీవిత సత్యాలను వల్లిస్తూ పాట సాగిపోయేది. ఆయన కథ చెప్పతూ సమకాలీన రాజకీయాలను అద్భుతంగా సమన్వయపరుస్తూ చెప్పేవారు.

ఒకసారి ఒక ప్లీడరు గారు ఆయన కథ ఆసాంతం విని “సామాన్యులకు రాజకీయాలు ఈ విధంగా చెప్పితే బుర్రకు ఎక్కుతాయి” అంటూ భాస్కరరావుగారిని ప్రశంసించారు. ఆయన కథ చెప్పేటప్పుడు ఏ మాత్రం శబ్దమైనా సహించేవారు కాదు. చిన్న చిన్న పిట్ట కథలలో హాస్యాన్ని జోడించి కడుపుబ్బ నవ్వించేవారు. ఆయన కథ మొదలు పేడితే చివరకంటూ జనాన్ని కదలకుండా ఆకట్టుకునేవారు. సామాజిక స్పృహ కలిగిన కథలను కూడా హరికథలో జోడించి అద్భుతంగా చెప్పేవారు. ఆయన వినోభావే చెప్పిన కథ ఒకటి హరికథలో జోడించి చెప్పేవారు -

“అందరిని సమైక్యంగా వుంచాలని ఒకాయన దేవాలయం కట్టించారట. దానిలోనికి హిందువులు తప్పయే మతస్తులు వెళ్ళేవారు కాదట. దానిని పడగొట్టించి ఆయన మసీదు కట్టించాడట అందులోకి ముస్లింలు తప్ప మరెవరూ వెళ్ళేవారు కాదట. దానిని పడగొట్టించి, చర్చి కట్టించారట. దానిలోకి క్రైస్తవులు తప్ప మరెవరూ వెళ్ళేవారు కాదట. దానిని కూడా పడగొట్టించి మరుగుదొడ్డు కట్టించారట. వాటిలోకి మత, కుల, వర్గ వైషమ్యాలు లేకుండా అందరూ వరుసలు కట్టి వెళుతుండేవారట.” అందరిని కలిపి వుంచే దానికి మతాల కంటే మరుగుదొడ్డే గొప్పగా ఉపయోగపడ్డాయని సలాది చెప్పేవారు.

అలెగ్జాండరు చావుని కూడా అలాగే వర్ణించేవారు. ఆయన చనిపోయేటప్పుడు చేతులు బయటకు కనపడేలా పెట్టి తీసుకుపోతూ “నేను యుద్ధం చేసి, నెత్తురు యేరులై పారింది, పోయేటప్పుడు ఏమీ పట్టుకు పోలేదు. ఎవరయినా అంతే” అని తేల్చి వేసేవారు.

3. పోలవరం సెంటరు : అధ్యక్షుడు జి.స్వామి ప్రసాద్, సహాధ్యక్షులు శ్రీ కె. రాంప్రసాద్, ప్రధాన కార్యదర్శి ఎన్. వెంకట్రాజు.

4. కేశనకుర్రు సెంటరు : అధ్యక్షులు శ్రీ కె. వెంకట్రావు, సహాధ్యక్షులు శ్రీ సిహెచ్. శీను, ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పి. శ్రీనివాసరావు, కోశాధికారిగా శ్రీమతి ఎం. విజయగౌరి.

పార్వతీపురం : అ : బి.ఎ. సత్యం; స : కె. చిన్ననాయుడు; ప్ర : ఎస్. మురళీమోహనరావు; కో : పి.పి. శ్రీనివాసరావు; కా : ది. రామకృష్ణ; ఆర్. ఉమామహేశ్వరరావు, టి. రామన్నదొర; మ.కా. : సిహెచ్. ధమయంతి.

కురుపాం : అ : కె. నారాయణ; ప్ర.కా. : ఎస్. మధుసూధనరావు; కో : జి. చబిలాల్; స.అ. : బి. చిన్ననాయుడు; కా : కె. కృష్ణారావు, కె. అక్కిన, ఎన్. లక్ష్మి.

భోగాపురం : అ : బి. కృష్ణ; స.అ. : బి. బంగారురాజు; ప్ర.కా. : కె. గిరిబాబు; కో : జి.ఎస్. రామ్మప్ప; కా : పి. చంద్రశేఖర్, సిహెచ్. సన్యాసిరావు, డి. సీతారామయ్య, ఎస్. విజయలక్ష్మి.

కొమరాడ : అ : ఎస్. భూపతిదొర; స.అ. : కె. శ్రీనివాసరావు; ప్ర.కా. : పి. రాజారావు; కో : కె. నాగేశ్వరరావు; మ.కా. : ఎ. ఇల్లమ్మ.

గుర్ల : అ : సిహెచ్. రమణమూర్తి; ప్ర.కా. : కె. శ్రీనివాసరావు; స.అ. : ఎన్.రత్నకుమార్; కో : బి. శ్రావణకుమార్; కా : వై. నారాయణరావు, జి. అప్పలనాయుడు; కె. సత్యనారాయణమూర్తి.

దత్తరాజేరు : అ : జె. తాతబాబు; స.అ. : ఆర్. రామునాయుడు; ప్ర.కా. జి. వెంకటనారాయణ; కో : ఎన్.జి.ఎస్.జి. ప్రసాద్; కా : వి. హరిబాబు; ఓ. రామ్ప్రసాద్; కె.వి.ఎస్.జి. ఈశ్వరరావు, ఎం.ఎస్. ప్రసాదపట్నములో ఎ. ఆశీర్వాదం.

బొబ్బిలి : అ : రెడ్డి వీణ; స.అ. ఎ. శ్రీనివాస్; ప్ర.కా. శ్రీమతి కె. విజయగౌరి; కో : శ్రీ సత్యనారాయణ; కార్యదర్శులు : పి. సత్యనారాయణ.

సింగరాచార్యులు గారి కుటుంబానికి

యు.టి.యఫ్. సంక్షేమ పథకం విరాళం

మలికిపురం మండల శాఖకు చెందిన శ్రీ కె. ఎన్.ఎస్. సింగరాచార్యులు, (తెలుగు పండితులు) ఆకస్మిక మరణం పొందిన సందర్భంలో తూ|| గో|| జిల్లా కుటుంబ సంక్షేమ పథకం నుండి సంఘీభావ విరాళం రూ. 50,000/-లు వారి సతీమణికి 22-11-99న అందజేయబడినది.

ప్రజా నాట్యమండలి సభ్యుడుగా ప్రగతిశీల సంఘాల సభలు ఎక్కడ జరిగినా హాజరయి కథలు చెప్పేవారు. రాష్ట్రంలోను, రాష్ట్రేతర ప్రాంతాలలోను వేలాది కథలు చెప్పారు.

అట్టి మిత్రులు, స్నేహశీలి, ప్రతిభాశాలి, నర్తనశాల భాస్కరరావుగారి మరణానికి తీవ్ర సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలుపుకుంటూ వున్నాము.

రజతోత్సవ విరాళాల జమలు - తూ. గో. జిల్లా
(8-12-99 నాటికి)

అమలాపురం మండలం	1,00,116
కాకినాడ పట్టణం	86,714
ముమ్మిడివరం మండలం	75,850
ఐ. పోలవరం మండలం	75,116
కడియం మండలం	75,116
పి. గన్నవరం మండలం	75,065
సఖినేటిపల్లి మండలం	73,291
రాజానగరం	69,259
అమలాపురం పట్టణం	67,395
అనపర్తి మండలం	62,670
అయినవిల్లి మండలం	61,148
సామర్లకోట మండలం	60,116
గోకవరం మండలం	60,116
తొండంగి మం॥	60,000
కాకినాడ రూరల్ మం॥	58,606
కాట్రేనికోన మండలం	54,451
ఆలమూరు మండలం	50,926
రాయవరం మండలం	50,116
రాజమండ్రి రూరల్ మండలం	46,119
ప్రత్తిపాడు మండలం	45,000
కరప మండలం	45,000
కొత్తపేట మండలం	44,339
అల్లవరం మండలం	41,668
దేవీపట్నం మండలం	41,256
రామచంద్రపురం మండలం	40,646
పెదపూడి మండలం	39,188
మామిడికుదురు మండలం	38,254
తాళ్ళరేవు మండలం	36,400
బిక్కవోలు మండలం	32,897
ఉప్పలగుప్తం మండలం	31,350
అంబాజీపేట మండలం	30,232
సీతానగరం మండలం	30,116
కోటనందూరు మండలం	30,116
మలికిపురం మండలం	30,074
ఏలేశ్వరం	3,000
మండపేట మండలం	30,000
కాజులూరు మండలం	29,300
కె. గంగవరం మండలం	27,016
అడ్డతీగెల మండలం	25,687
పెద్దాపురం	25,036
రాజోలు మండలం	24,782
జగ్గంపేట మండలం	23,000
రాజవొమ్మంగి మండలం	20,708

కపిలేశ్వరపురం మండలం	20,023
కిర్లంపూడి మండలం	20,001
రంపచోడవరం మండలం	20,000
ఆత్రేయపురం మండలం	15,332
గొల్లప్రోలు మండలం	15,000
గంగవరం (ఏజన్సీ)	12,500
పిఠాపురం మండలం	10,000
కోరుకొండ మండలం	10,000
రామచంద్రపురం పట్టణం	10,000
తుని మండలం	8,684
వై. రామవరం మండలం	8,005
మండపేట పట్టణం	8,000
రంగం పేట మండలం	7,250
శంఖవరం మండలం	6,000
యు. కొత్తపల్లి	5,500
మారేడుమిల్లి మండలం	3,400
రాజమండ్రి నగరం	500
సెంటర్ కలెక్షన్	10,500
మొత్తం	22,74,913

తూర్పు గోదావరి జిల్లా

రజతోత్సవ విరాళాలు (రు. 1000/- పైబడి) ఇచ్చిన దాతల

జాబితా

శ్రీ కె. కొండయ్య దొర గారు, గండేపల్లి మం॥	5,000
శ్రీ ఎస్. సత్యనారాయణ, తాళ్ళూరు	1,116
శ్రీ ఎస్. బురాన్ సాహెబ్, తాళ్ళూరు	1,116
శ్రీ ఆర్. సుబ్బారాయుడు, తాళ్ళూరు	1,116
శ్రీ టి. సత్యనారాయణ, నాయకంపల్లి	1,116
శ్రీమతి జి. హేలెన్ మోర్త, నరేంద్రపురం, రాజానగరం	1,116
శ్రీ కె.వి.ఎస్.ఎస్. శర్మ, నందరాడ	1,000
శ్రీ ఎన్. కృపావరం	1,116
శ్రీమతి పి.యం.ఎం.కుమారి, సంపత్నగరం	1,000
శ్రీమతి ఇ. సునీత, లాలాచెరువు	1000
శ్రీ ఎ. సత్యనారాయణ	1,000
శ్రీ ఎమ్.వి. సుబ్బారావు, శ్రీమతి బి.వి. సుబ్బలక్ష్మి	
దంపతులు, ఏ. గన్నవరం	3,000
శ్రీ వి. వరప్రసాదరావు, మొల్లివారిపేట, ముమ్మిడివరం	1,116
శ్రీ ఉంగరాల పశ్యంరాజు, ఎస్.ఓ.ఐ., పాఠశాల	1,116
శ్రీ దొమ్మేటి సత్యనారాయణ, ఎం. అగ్రహారం	1,116
శ్రీ వై. శ్రీరామమూర్తి, అధ్యక్షులు, మామిడికుదురు	1,116
శ్రీ కె. సత్యనారాయణ, ప్రధానకార్యదర్శి "	1,116
శ్రీ కె. ప్రసాదరావు, కార్యవర్గ సభ్యుడు "	1,116
శ్రీ ఎ.ఎన్. గంగాప్రసాద్, జిల్లా కౌన్సిలర్	1,000
శ్రీ కె. నారాయణమూర్తి, మాజీ జిల్లా ఉపాధ్యక్షులు	1,116
శ్రీ జి. రంగారావు, శారద దంపతులు	1,116
శ్రీ ఎరుబండి లక్ష్మయ్య, హెచ్.ఎం., జెడ్.పి.హెచ్	1,116
శ్రీ యాండ్ర వెంకటరమణ, నాగావళి, కొత్తపేట	1,116

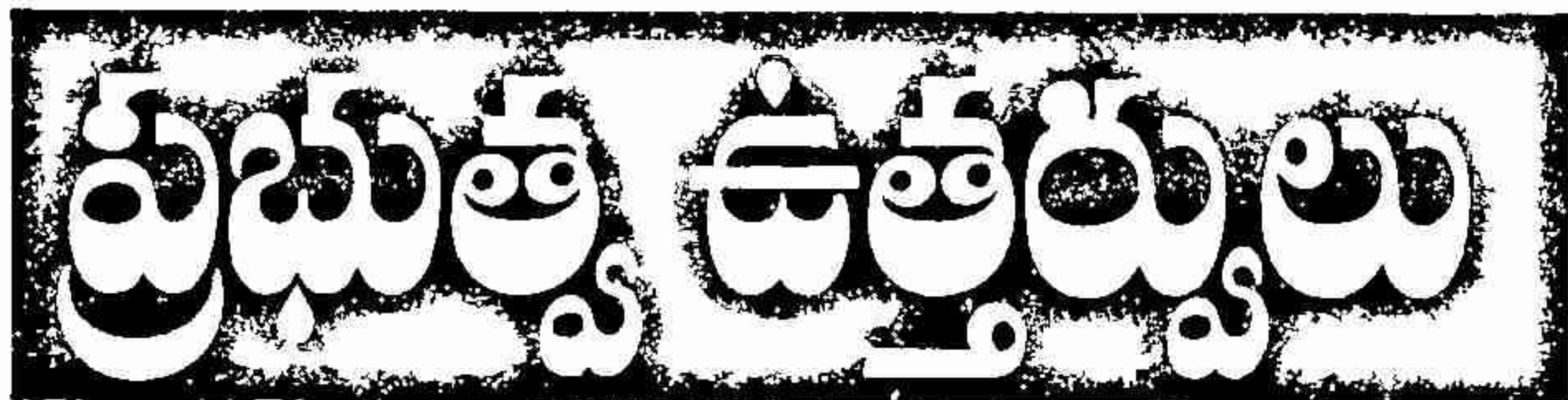
శ్రీ కె. లక్ష్మీకుమారి	1,116
శ్రీ కె. రూన్సి, ఉండూరు, సామర్లకోట మం॥	2,000
శ్రీ పి. నాగేశ్వర రావు, కొత్తూరు	1,116
శ్రీ ఎస్. సూర్యనారాయణ, బ్రహ్మానందపురం	1,116
శ్రీ కె. శ్రీ లక్ష్మి, ఉండూరు	1,116
శ్రీ సి.హెచ్. నాగభూషణం, కావవరం	1,116
శ్రీ ఎం. సుబ్బారావు, ఉప్పరగూడెం	1,116
శ్రీ కె. సత్యనారాయణమూర్తి, ఉండూరు	1,116
శ్రీ కె. లచ్చయ్య దొర, జిల్లా తెలుగురైతు, అధ్యక్షులు, గండేపల్లి	5,000
శ్రీ కె.ఎస్.ఎస్. ప్రసాద్, గండేపల్లి	5,000
శ్రీ ఎస్. డేవిడ్ రాజు, పి. శ్యామలకుమారి దంపతులు	1,116
ఎ. లెనోరా (రిటైర్డ్ టీచర్) అమలాపురం	5,000
శ్రీ వై. పాండు రంగారావు	5,558
శ్రీ పి.ఎస్. శిరోమణి	5,000
శ్రీ కె. సత్యనారాయణ	2,500
శ్రీ కె. సుబ్బారావు	2,500
శ్రీ జి.వి.వి. సత్యనారాయణ	2,116
శ్రీ ఎ. ఉమామహేశ్వరరావు, అమలాపురం	1,000
శ్రీ టి. భారతి	1,500
శ్రీ ఎన్. బుల్లెమ్మ	1,116
శ్రీ వి. భాగ్యలక్ష్మి	1,116
ఎం. విజయలక్ష్మి అండ్ వెంకటేశ్వరరావు	1,116
శ్రీ రాయుడు రామారావు	1,116
శ్రీ దంగేటి సత్యనారాయణ	1,116
శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యనారాయణ	1,116
శ్రీ కె. రామసుబ్రహ్మణ్యం	1,116
శ్రీ కడలి నాగేశ్వరరావు	1,116
శ్రీ జి. శివభాను	1,116
శ్రీ ఎ.బి. నాయుడు	1,116
మిరియం ఉన్నతపాఠశాల	1,115
శ్రీ ఎం. కృపానందం, రాజమండ్రి రూరల్	2,000
శ్రీ వి. వీరాజు	2,000
శ్రీ కె. ప్రభావతి	2,500
శ్రీ పి.ఆర్. విజయకుమారి	2,000
శ్రీ జె.వి. కృష్ణారావు	2,000
శ్రీ సి.హెచ్. కృష్ణమూర్తి	1,116
శ్రీ ఎం.కె. మూర్తి, సిద్ధార్థ, రాజమండ్రి	1,116
శ్రీ టి. అన్నారాము, సునీత దంపతులు, కాకినాడ రూరల్	5,000
శ్రీ పి.వి. రమణ, జి. మంగతాయారమ్మ దంపతులు	2,000
శ్రీ పి. ప్రసాద్ లక్ష్మీకాంతం దంపతులు, కాకినాడ	1,116
యం. విజయ, కె. చలపతిరావు, దంపతులు	1,116
యు.టి.యఫ్. అభిమాని, కాకినాడ	1,116
శ్రీ ఎ. సాయిలక్ష్మి, శ్రీ కె. సూర్యనారాయణ దంపతులు	1,000

శ్రీ జి. నాగేశ్వరరావు, జెడ్.పి.హెచ్. ఇంద్రపాలెం	3,000
శ్రీ సి.హెచ్. వర్మ, కాకినాడ పట్టణం	2,000
శ్రీ డి.వి.వి. సత్యవతి, సన్ సైన్ ఎయిడెడ్ యు.పి.	1,001
శ్రీ కె. మీనాక్షి, జగన్నాథపురం మార్కెట్	1,116
శ్రీ జి.యు. భాస్కరరావు, తాళ్ళరేవు	5,001
శ్రీ ఐ. భాయ్యశాస్త్రి, పటవల	5,001
శ్రీ బి.ఇ. రత్నం, పాలెకురు	2,000
శ్రీ బి. హేమలత, సీతారాంపురం	1,000
శ్రీ కె. సత్యనారాయణమూర్తి, ఉప్పంగల	1,000
శ్రీ దాట్ల దేవదానం రాజు (ఇంజనీర్)	1,500
శ్రీ కె. శివప్రసాద్ అండ్ ఎ. సుబ్బలక్ష్మి అనపర్తి	1,116
శ్రీ కె. బాపన్నశాస్త్రి	1,116
శ్రీ కె. చంద్రశేఖరరెడ్డి, రామవరం, అనపర్తి మం॥	1,116
శ్రీ టి. శ్రీనివాసరావు, కొప్పవరం	1,116
టి. సూర్యప్రభ, రామవరం	1,116
శ్రీ ఎస్. సూర్యప్రకాశరెడ్డి, రామవరం	2,500
శ్రీ టి.ఆర్.కె. రెడ్డి, కుతుకులూరు	1,116
శ్రీ ఎస్. వసంతరావు, కుతుకులూరు	1,116
శ్రీ పి. కిషోర్కుమార్ అండ్ బి.వి. పద్మకుమారి	1,500
శ్రీ పి. రమేష్కుమార్ అండ్ ఎం. లలితకుమారి, అనపర్తి	1,500
శ్రీ ఆర్. భానుమతి, పాలమూరు	2,500
శ్రీ కె. వీరభద్రరావు, కాకినాడ రూరల్ మం॥	2,000
శ్రీ వి. గిడియన్	1,116
శ్రీ జి. రత్నకరుణమ్మ	1,116
శ్రీ వి. ప్రభావతి	1,116
శ్రీ వి సరస్వతి	1,116
కె. ఇందిరాదేవి, కాకినాడ పట్టణం	2,000
శ్రీ బి.యస్. సౌభాగ్యవతి,	1,000
శ్రీ పి. సత్యనారాయణ, భూపాలపట్నం,	1,000
శ్రీ కె. బ్రహ్మజిరావు, అధ్యక్షులు, జిల్లా శాఖ	2,000
శ్రీ ఎ. ఆదినారాయణ, రంపచోడవరం	1,000
శ్రీ యి. చైతన్య కిరణ్, రంపచోడవరం	1,116
శ్రీ కె. సత్తిబాబు, పెద్దాపురం, మండలం	1,000
శ్రీ ఎం.ఎస్. ప్రభావతి, హెచ్.ఎం., కాకినాడ పట్టణం	1,116
శ్రీ ఎస్. మోసెస్. డానియల్, హెచ్.యం.	1,000
కుమారి బి. వెంకటలక్ష్మి	1,116
శ్రీ బి.హెచ్.ఎస్.ఆర్. ఆంజనేయులు	1,116
శ్రీ బి.హెచ్.ఎస్.ఆర్. ఆంజనేయులు	1,116
డి.వి.వి. సత్యవతి	1,001
శ్రీ చేదూరి సత్యనారాయణమూర్తి హెచ్.యం.	2,000
శ్రీ జోగా అప్పారావు	2,700
శ్రీ యస్.వి. రమణమ్మ	116
శ్రీ బొంతు వెంకటరత్నం, తాళ్ళరేవు మండలం	2,000
శ్రీ కొండూరి సత్యనారాయణమూర్తి, తాళ్ళరేవు మం॥	1,000

శ్రీ బి.వి.ఎస్. ప్రభాకరమూర్తి, హెచ్.ఎం		శ్రీ సిహెచ్. తులసిరావు, ప్రధానకార్యదర్శి "	1,000
ఎయిడెడ్ హైస్కూల్, సామర్లకోట	2,000	శ్రీ మంగెన వెంకట సత్యనారాయణ, మల్కిపురం	1,500
ఎస్. కామేశ్వరి, సామర్లకోట	1,001	శ్రీ ఆర్. ప్రసాదరావు	2,000
శ్రీ ఎం.ఆర్. విజయకుమార్, సామర్లకోట	1,116	శ్రీ ఎం. జీతేంద్ర మండల రెవెన్యూ ఆఫీసర్, కొత్తపేట	1,500
శ్రీ కె.వి. సత్యనారాయణ, అయినవిల్లి మండలం	1,000	శ్రీమతి అండ్ శ్రీ బి.ఆర్.కె. ప్రసాద్	1,116
ఎ.వి.ఎస్. నాగమణి, ఐ. పోలవరం (1 నెల జీతం)	1,500	శ్రీ జి.డి. ప్రసాదరావు	1,116
శ్రీ జె. చంద్రరావు	2,500	శ్రీ పి. రాజరాజేశ్వరి, ప్ర॥ ఉ॥	1,116
శ్రీ ఎస్. శ్రీలత (1 నెలజీతం)	1,500	శ్రీ ఇళ్ళ సత్యనారాయణ, అయినవిల్లి మం॥, (నెల జీతం)	6,280
శ్రీ యు.రవి. ఒ.ఎన్.జి.పి.డి.పా., సీతానగరం మం॥	2,000	శ్రీ గుబ్బల సత్యనారాయణ, అయినవిల్లి మం॥	3,000
శ్రీ ఎస్.వి. రమణమూర్తి, "	2,000	శ్రీ జి. రవికుమార్, జి.ప. ఉ. పాఠశాల, విలస	2,000
శ్రీ కె. సీతామహాలక్ష్మి, "	3,000	శ్రీ వి. మహేశ్వరరావు, తొత్తరమూడి	1,116
శ్రీ కె. జి. ప్రభాకరవర్మ, జిల్లా కార్యదర్శి, గోకవరం	3,000	శ్రీ పి.ఎన్.ఎస్. ప్రకాశరావు, తొత్తరమూడి	1,116
శ్రీ ఏ. కామరాజు, గోకవరం మండలం	1,116	శ్రీ బైరిశెట్టి శ్రీనివాసరావు, కె. జగన్నాథపురం	1,116
శ్రీ కచ్చా సూర్యారావు, రాయవరం మండలం	1,000	శ్రీ జి. భాస్కరరావు, నేదునూరు	1,116
ఎమ్.ఆర్. రాజేశ్వరి, రాయవరం మండలం	1,000	శ్రీ పి. రవిప్రసాద్, నేదునూరు	1,116
శ్రీ జి.వి. గోపాలకృష్ణ, అమలాపురం మం॥	1,116	శ్రీ ఎ. పద్మావతి సుధీర్, దేవీపట్నం	1,116
శ్రీ టి. సూర్యారావు	1,116	శ్రీ ఎన్. వీరాజు, దేవీపట్నం	1,116
శ్రీ ఆర్.బి.వి. శంకరం	1,000	శ్రీ పి. లీలావతి	1,116
శ్రీ వి. శ్రీరామాచార్యులు		శ్రీ ఆర్. పుల్లయ్య	1,116
యం. సుశీలరాణి దంపతులు	1,000	శ్రీ ఏ. నరసింహమూర్తి	1,116
శ్రీ యం. నరసింహమూర్తి	1,000	శ్రీ డి. పెదూగరాజు	1,116
శ్రీమతి కర్రా శ్రీహరి పేరూరు	1,001	శ్రీ డి. పెదకాపు	1,116
శ్రీ బి.వి. రమణమూర్తి, పేరూరు పేట	1,116	శ్రీ డి.ఎస్.ఎస్. రాజు	1,116
శ్రీ కడలి సత్యనారాయణ, భట్లపాలెం	1,116	శ్రీ ఆర్.ఎ. రామారావు	1,116
శ్రీ కె. సత్యనారాయణ, సవరప్పాలెం	1,116	శ్రీ వై. తాతయ్య	1,116
శ్రీ యం. సోమేశ్వరరావు, అమలాపురం మం॥	1,000	శ్రీ సిద్ధిరాజు అండ్ సుభాషిణి దంపతులు	1,116
శ్రీ పి. సుబ్బరాజు, పాలగుమ్మి	1,200	శ్రీ కర్రి అప్పారావు	1,116
శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు, రంగాపురం	1,116	శ్రీ వి. లక్ష్మణరావు అండ్ జ్యోతి దంపతులు	1,116
శ్రీ కె. సూర్యప్రకాశమ్మ, పితానివారిపాలెం	1,116	శ్రీ ఎల్. వెంకటరాజు, దేవగుప్తం, అల్లవంర మం॥	2,000
శ్రీ కె.ఎల్. నరసింహారావు, రొళ్ళపాలెం	1,116	శ్రీ బసదా వెంకటేశ్వర్లు	2,000
శ్రీ సి.హెచ్. హరిహరబాబు		శ్రీ డి.వి. భాస్కరరావు అండ్ జి. అమ్మాజి దంపతులు	1,500
శ్రీమతి విజయలక్ష్మి దంపతులు	2,232	శ్రీ ఎస్. పుల్లయ్య, అల్లవరం మం॥	1,500
శ్రీ బి.ఎస్. సౌభాగ్యవతి, కాకినాడ పట్టణం	1,000	శ్రీ కె. నాగమణి మొగళ్లమూరి, అల్లవరం	1,116
శ్రీ కొపెల్ల సూర్యనారాయణమూర్తి, రాజమండ్రి రూరల్	3,000	శ్రీ ఎ. జానకి రామయ్య, డి. రావులపాలెం	1,116
శ్రీ ఎ. సుబ్బరాజు, రామచంద్రపురం మం॥	1,116	శ్రీ ఎ. నరసాంబ, మొగళ్లమూరి	1,116
శ్రీ జి. బెంజిమన్, ఝాన్సికుమారి దంపతులు	2,000	శ్రీ పి.ఎల్.హెచ్.వి. రాణి, ఎంట్రుకోన	1,116
శ్రీ ఎ. సీతామహాలక్ష్మి	1,000	శ్రీ కె. సత్యవతి, గుత్తులవానిపాలెం	1,000
శ్రీ కె.వి. తమ్మిరాజు, రామచంద్రపురం మం॥	1,116	శ్రీ సిహెచ్. రావి, కొత్తపేట మండలం	1,116
శ్రీ కొప్పాడి సూర్యనారాయణ, మలికిపురం	1,116	శ్రీ కె. వీరంశెట్టి, డి రావులపాలెం	1,000
శ్రీ ఆర్. సూర్యనారాయణరాజు (సూరిబాబు)	1,000	శ్రీ కె. నరసింహమూర్తి అండ్ భారతీమణి దంపతులు	
శ్రీ భూపతిరాజు వెంట సుబ్బరాజు, మోరి	1,116	మామిడికుదురు మండలం	2,000
శ్రీ దొంగ జనార్థనరావు, మల్కిపురం	1,000	శ్రీ జె. సుబ్బారావు	1,500
శ్రీ సి.హెచ్. సూర్యప్రకాశరావు, లక్కవరం	2,000	శ్రీ బి.హెచ్.వి.వి. సత్యనారాయణ	1,000
శ్రీ భూపతిరాజు విశ్వనాథరాజు, మల్కిపురం శాఖ	1,000	శ్రీ వి.బి.ఎస్. సౌండు అండ్ డైరెక్టర్స్ దుకుమారి	1,116

(1999 నూతన స్కేళ్ళలో గ్రూప్ ఇన్సూరెన్స్ స్కీము శ్లాబులు)

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

Public Services and Welfare – Insurance – A.P. Government Employees Group Insurance Schemes, 1984 – Revision of Groups consequent on implementation of Revised Scales of Pay, 1999 – Orders – Issued.

FINANCE AND PLANNING (FW. ADMN. II) DEPARTMENT

G.O.Ms.No. 193

Dt : 18.11.1999

Read the following :

1. G.O.Ms.No 293, Fin. & Plg (FW Accts II) Dept., dt. 18.10.1994.
2. G O Ms.No. 367, Fin. & Plg. (Fw. Admn II) Dept., dt. 15.11.1994.
3. From the Director of Insurance A.P., Hyderabad, Lr.No. 1/GIS-1/2/99-2000, dt..30.9.1999.

ORDER :

Consequent on implementation of Revised Scales of pay, 1999 to State Government Employees, it has become necessary to regroup the employees under Andhra Pradesh State Employees Group Insurance Schemes with reference to pay drawn by them.

The Director of Insurance, A.P., Hyderabad has also suggested to revise the groups in accordance with the new pay scales.

After careful consideration of the matter, Government hereby revise the groups with reference to the Revised Scales of Pay, 1999 and issue the following orders.

Employees shall be grouped into the following categories for the purpose of the scheme with reference to the Revised Scales of pay, 1999.

S.No.	Existing Slabs of pay as per Revised Scales	Revised Slabs of pay under Revised Scales of pay 1999	Classification of Groups	Unit of Subscription (Rs. 15/- per unit)
1.	Employees drawing pay in a scale of pay, the maximum of which is Rs. 7,580 & above	Employees drawing pay in a scale of pay, the maximum of which is Rs. 14,425 and above	'A'	8 Units (Rs. 120/-)
2.	Employees drawing in a scale of pay, the maximum of which is Rs. 5,040 and above but below Rs. 7,580.	Employees drawing in a scale of pay the max. of which is Rs. 9,600 & above but below Rs. 14,425.	'B'	4 Units (Rs. 60/-)
3.	Employees drawing in a scale of pay, the maximum of which is Rs. 3,420/- and above, but below Rs. 5,040	Employees drawing in a scale of pay the max. of which is Rs. 6,550/- and above but below Rs. 9,600	'C'	2 Units (Rs. 30/-)
4.	Employees drawing in a scale of pay, the maximum of which is below Rs. 3,420	Employees drawing in a scale of pay, the max. of which is below Rs. 6,550	'D'	1 Unit (Rs. 15/-)

The above revision of groups shall be effective from November, 1999. The subscriptions as per the revised groups shall be recoverable compulsory each month commencing from the Salary of November, 1999 payable on 1.12.1999.

There is however no change in the insurance cover i.e., the amount of insurance cover will be Rs. 15,000/- for each unit of subscription.

To ensure proper implementation of the scheme, all the Heads of Departments are requested to follow the following instructions scrupulously.

1. The date of assumption of the charge of a higher post and the date of orders of reversion to a lower post shall be taken as criterion for determining the change of group.

2. In case of appointment to automatic advancement scale, the date of orders shall be taken as criterion for change of higher group.

3. The Drawing and Disbursing Officer shall be held responsible for recovery of correct subscription in respect of the group to which the employee belongs and in case of failure, the difference due shall be recovered from the drawing and Disbursing Officer concerned.

4. The Director of Insurance A.P., Hyderabad through his sub-ordinates Officers shall conduct a regular audit of all claims under Group Insurance Scheme, and send a report to the Head of the Department concerned for any lapse.

5. The Head of the department concerned shall take action against the erring Officials who are responsible for the excess/less recoveries, wherever they are detected.

All the Heads of departments are requested to issue suitable instructions to their subordinate Officers, that the revision of groups under Andhra Pradesh State Employees Group Insurance Scheme shall be implemented properly.

All the Heads of Office should take action for recording necessary entries in the Service Registers of the employees about the recovery of revised rates of subscription under proper attestation.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF THE
GOVERNOR OF ANDHRA PRADESH)

K. PRADEEP CHANDRA
Secretary to Government (IF)

(2000 సం॥లో సాధారణ మరియు ఐచ్ఛిక సెలవులు)

GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH

ABSTRACT

HOLIDAYS - General Holidays and Optional Holidays for the year, 2000 - Declared

GENERAL ADMINISTRATION (POLL. A) DEPARTMENT

G.O.Ms.No. 478

Dt : 18-11-1999

ORDER :

The following Notification shall be published in the next issue of Andhra Pradesh extra-ordinary Gazette :

NOTIFICATION

The Government of Andhra Pradesh direct that the days specified below shall be observed as General Holidays by all the State Government Offices during the year, 2000 :

S.No.	Festival/Occasion	Day & Date of Gregorian Calendar	National Calendar Saka-Era
1.	Bhogi	Friday, Jan 14	Pausa, 24, 1921
2.	Sankranti	Saturday, Jan 15	Pausa, 25, 1921
3.	Republic Day	Wednesday, Jan 16	Magha, 26, 1921
4.	Mahasivaratri	Saturday, Mar 4	Phalguna, 14, 1921
5.	Id-ul-zua (Bakrid)	Thursday, Mar 16	Phalguna, 26, 1921
6.	Holi	Monday, March, 20	Phalguna, 26, 1921
7.	Ugadi/Babu Jagivanram's Birthday	Wednesday, April 5	Chaitra, 16, 1922
8.	Sri Rama Navami	Wednesday, April, 12	Chaitra, 23, 1922
9.	Dr. B.R. Ambedkar's Jayanthi	Friday, April 14	Chaitra, 25, 1922
10.	Muharram	Saturday, April 15	Chaitra, 26, 1922
11.	Good Friday	Friday, April, 21	Vaisakha, 1, 1922
12.	Milad-un-Nabi	Thursday, June, 15	Jyeshtha, 25, 1922
13.	Independence Day	Tuesday, Aug 15	Sravana, 24, 1922
14.	Janmastami	Tuesday, Aug. 22	Sravana, 31, 1922
15.	Vinayaka Chaturthi	Friday, Sept. 1	Bhadra, 10, 1922
16.	Mahatma Gandhi Jayanthi	Monday, Oct. 2	Asvina, 10, 1922
17.	Durgastami	Thursday, Oct. 5	Asvina, 13, 1922
18.	Vijayadasami	Saturday, Oct. 7	Asvina, 17, 1922
19.	Deepavali	Thursday, Oct. 26	Karthika, 4, 1922
20.	Christmas	Monday, Dec. 25	Pausa, 4, 1922
21.	Id-ul-Fitr (Ramzan)	Thursday, Dec. 28	Pausa, 7, 1922

The following Festival/Occasion which occur on Second Saturday has been excluded from the above list.

1.	Id-ul-Fitr (Ramzan)	Saturday, Jan. 8	Pausa, 18, 1921
----	---------------------	------------------	-----------------

2. The State Government direct that all offices under State Government shall remain closed on all Sundays and Second Saturdays in all the months during year, 2000.

3. In addition to the above mentioned General Holidays the State Government employees may avail themselves of Holidays not exceeding FIVE during the year 2000 on the festivals/occasions specified in the Annexure to this order at their option and irrespective of the religion to which the festival pertains. Permission to avail one-self of these holidays should be applied for, in writing in advance and will normally be granted by the Superior Officer competent to grant casual Leave except when the presence of an individual employee is considered necessary in exigencies

of Government work.

4. The Government also direct that these General Holidays shall not IPSO-FACTO apply to the Industrial Establishments and Public Undertakings under the control of the State Government, the workmen engaged in Public Works Departments and Educational Institutions in this State. Separate orders regarding the festivals/occasions when these Institutions to be closed will be issued by the Concerned Administrative Department of the Secretariat.

(BY ORDER AND IN THE NAME OF GOVERNOR
OF ANDHRA PRADESH)

V. ANANDARAU,
Chief Secretary to Government

ANNEXURE

(G.O.Ms.No. 478, G.A. (Poll. A) Dept., dt. 18-11-1999)

List of Optional Holidays for the State Government during the year, 2000

S.No.	Festival/Occasion	Day & Date of Gregorian Calendar	National Calendar	
			Saka	Era
1.	New Year's Day	Saturday, Jan 1	Pausa	11, 1921
2.	Shab-e-Qader	Tuesday, Jan 4	Pausa	14, 1921
3.	Jamatul Vida	Friday, Jan 7	Pausa	17, 1921
4.	Vaisakhi/Tamil New Year's Day	Thursday, Apr 13	Chaitra	24, 1922
5.	Basava Jayanthi	Saturday, May 6	Vaisakha	16, 1922
6.	Buddha Purnima	Thursday, May 18	Vaisakha	28, 1922
7.	Arbayeen	Thursday, May 25	Jyeshtha	4, 1922
8.	Rath Yatra	Monday, July 3	Ashada	12, 1922
9.	Varalakshmi Vratam	Friday, August 11	Sravana	20, 1922
10.	Parsi New Year's Day	Monday, August 21	Sravana	30, 1922
11.	Khurdat Sal (Birthday of	Saturday, August 26	Bhadra	4, 1922
12.	Mahalaya Amavasya	Wednesday, Sep 27	Asvina	5, 1922
13.	Maharnavami	Friday, October 6	Asvina	14, 1922
14.	Kumara Poornima/ Birthday of Hazrat Ali	Thursday, October 12	Asvina	20, 1922
15.	Shab-e-Barath	Monday, November 13	Kartika	22, 1922
16.	Jamatul Vida	Friday, December 22	Pausa	1, 1922
17.	Boxing Day	Tuesday, December 26	Pausa	5, 1922

2. The following Festivals/Occasions which occur on Sundays have been excluded from the above list.

1.	Kanumu	Sunday, January 16	Pausa	26, 1922
2.	Mahavir Jayanthi	Sunday, April, 16	Chaitra	27, 1922
3.	Onam	Sunday, September 10	Bhadra	19, 1922
4.	Christmas Eve/Shab-e-Qadr	Sunday, December 24	Pausa	3, 1922

3. The following Festivals/Occasions which occur on Second Saturday has been excluded from the above list.

1.	Gurunanak Jayanthi	Saturday, November, 11	Kartika	20, 1922
----	--------------------	------------------------	---------	----------

4. The following Festivals/Occasions which occur on General Holidays have been excluded from the above list.

1.	9th Muharam	Friday, April 14	Chaitra	25, 1922
2.	Sravana Purnima/ Birthday of Syed Mohd. Junpuri	Thursday, Aug. 15	Sravana	24, 1922
3.	Shab-e-Meraj	Thursday, Oct. 26	Kartika	4, 1922

(Sd/- Section Officer (SC))

(విద్యాశాఖలో పెన్షన్ మంజూరి అధికారుల గురించి)

**GOVERNMENT OF ANDHRA PRADESH
EDUCATION DEPARTMENT**

From :

Sri. T. Vijayakumar, L.A.S.,
Commissioner & Director of
School Education
Andhra Pradesh, Hyderabad.

To

The Accountant General,
Andhra Pradesh,
Hyderabad

Rc. No.908/R2-2/99 dt. 20.10.1999

Sir,

Sub : Pensions - Sanction of Pension - Delegation

of powers to Heads of Offices - Orders - Issued.

Ref: 1) G.O.Ms.No. 262 Fin. & Plg. (PW-PSC)
Department, dt. 23-11-1998.

2) D.O.Lr.No. Pen-12/Misc./99/967, dt.
9.9.99 of Deputy Accountant General (Pension).

A copy of statement showing the various categories of Employees, their Head of Offices and authorities competent to Sanction of pension under the administrative control of Commissioner & Director of School Education, Andhra Pradesh, Hyderabad is herewith enclosed.

This has got the approval of the Commissioner and Director of School Education, Andhra Pradesh Hyderabad.

Yours faithfully

(Sd/-)

for Commissioner & Director of School Education

Table showing the pension sanctioning authority under the control of the Commissioner & Director of School Education, A.P. Hyderabad.

Sl. No.	Category of Employee	Name of the Office, working	Pension Sanctioning Authority, at present	Pension sanctioning authority proposed as per G.O.Ms.No. 262 Fin. & Plg. dt. 23.11.98
1.	C & D.S.E.	O/o. C&DSE	Government	Government
2.	Addl. D.S.E. Regl. Jt. DSE & Joint Director	C & D.S.E./ Districts	C & D.S.E.	C & D.S.E.
3.	DEOs/Professors Principals/Sr. Lecturers/ Lecturers	SCERT/LASEs CTEs/DEETS GODEs	C & D.S.E.	C & D.S.E.
4.	Dy. E.Os/ P.E.Os. G.A.Os/A.Ds/ Gazetted H.Ms. Grade-I	C & D.S.E./ D.E.O.	C & D.S.E.	C & D.S.E.
5.	N.G.Os/ Class-IV employees in Head Office	C & D.S.E.	Jt. Director (Services)	Jt. Director (Services)
6.	N.G.Os/ Class-IV, employees. in O/o. DEO.	D.E.O.	D.E.O.	D.E.O.
7.	N.G.Os Class-IV	Dy. E.O./M.E.O. Dy. I.Os/P.O. (NFE) Under Other sub-ordinate officers under the control of C & D.S.E.	D.E.O.	Concerned Head of the Office like Dy.E.O./ M.E.O./Dy.IOS/ P.O.(NEF) etc.,
8.	N.G.Os including teachers in High School	High School	DEO/CEO	Headmaster
9.	H.M. of U.P. School/ H.M. of Primary schools and teachers in Primary Schools & U.P. Schools	U.P./Primary School	D.E.O.	M.E.O./Dy.IOS.

Note : The D.E.O. is the pension sanctioning authority in respect of gazetted H.Ms. Grade-I, MEOs (Gazeted) DIOs (Gazetted) P.O. (NFE (Gazetted) till further orders.

(అన్ ప్రొసీయింగ్ యన్.టి. డివర్స్ కు ప్రొసీయింగ్ సౌకర్యం కల్పన గురించి)

PROCEEDINGS OF THE COMMISSIONER AND
DIRECTOR OF SCHOOL EDUCATION
A.P. HYDERABAD

Re.No. 804/N1-1/99

Dt : 26.10.1999

Sub : Training Providing of Training facilities for un-
trained S.T. - Teachers appointed in the limited
Recruitment 1996-97 in DIETs for the years

1999-2000 - Instructions Issued.

- Read :
1. This Office Lr. Rc. No. 2667/C2-5//96, dt. 19.2.1997.
  2. C&DSE's Proc. Rc. No. 532/N1-1/96, dt. 19.5.1997.
  3. Reports received from the D.E.Os furnished the number, of untrained ST. Teachers yet to be trained.

The attention of the undermentioned District educational Officers in the State is invited referenced read above. In the reference 3rd read above, they have furnished the number of untrained S.T. Teachers who are appointed in the limited recruitment 1996-97 and are yet to be trained, as shown in the Annexure appended to these proceedings.

In this regard they are informed that it has been decided to conduct 1 year T.T.C. course for all the left over untrained S.T. Teachers during the year 1999-2000 since this is the final year of the three years period fixed by the Government for providing training facilities to

these S.T. Teachers.

Hence the undermentioned District Educational Officers are requested to depute the untrained S.T. Teachers of their districts to the D.I.E.Ts concerned to undergo 1 year T.T.C. course during the academic year 1999-2000 as shown in the annexure appended, by arranging their relief.

The Principals of DIETS concerned are requested to admit the untrained S.T. Teachers deputed by District Educational Officers and impart one year T.T.C. training to them following the old one year T.T.C. syllabus.

This has got the approval of the commissioner and Director of School Education, Andhra Pradesh, Hyderabad.

T. VIJAYA KUMAR,

Commissioner and Director of School, Education

ANNEXURE

Sl.No.	Name of the District	Number of untrained S.T. TEachers to be deputed for T.T.C. Training
1.	Srikakulam	74 + 6 from Vizianagaram District = 80
2.	Vizianagaram	99 - 19 = 80
3.	Vishakapatnam	56 + 13 from Vizianagaram District = 69
4.	East Godawari	= 59
5.	West Godawari	= 72
6.	Krishna	= 69
7.	Guntur	= 80
8.	Prakasam	= 41
9.	Nellore	= 88
10.	Chittoor	= 17
11.	Cuddapah	49 + 1 from Anantapur Dist. = 50
12.	Adilabad	= 14
13.	Mahabubnagar	= 19
14.	Nalgonda	= 17

T. Vijaya Kumar,

Commissioner & Director of School, Education

(10వ తరగతి స్కాట్ వాల్యుయేషన్ రేట్లు పెంపుదల)

OFFICE OF THE DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS : ANDHRA PRADESH : HYDERABAD

Rc.No. Spl/B/DGE/1999

Dated : 8-11-1999

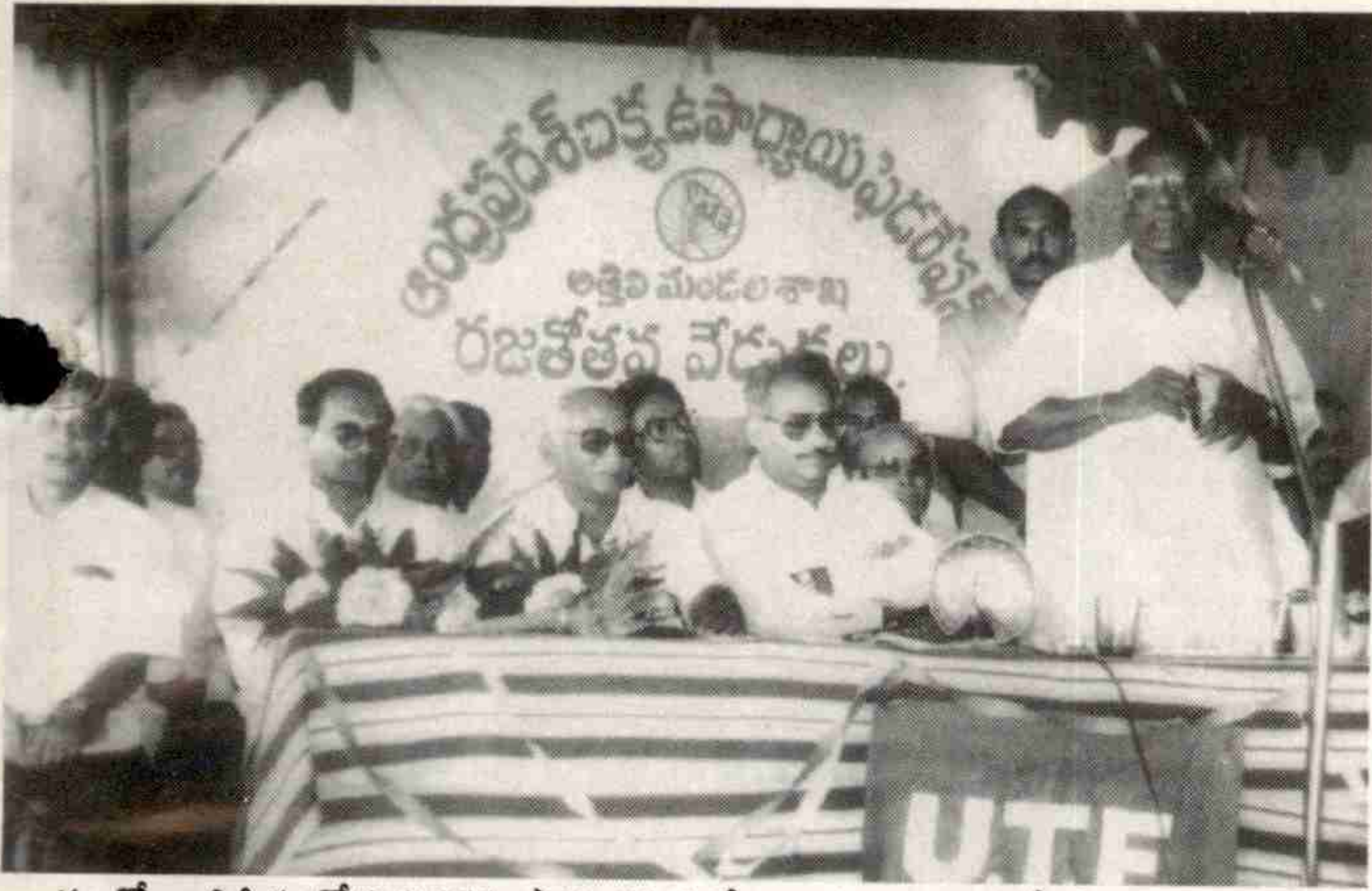
Sub : S.S.C. Supplementary Examinations, 1999 - Spot Valuation - Enhancement of remuneration payable to the Camp Staff and Officers - Regarding.

Government have decided to enhance remuneration rates for S.S.C. Spot Valuation work for the supplementary Examinations. The revised rates are as follows :

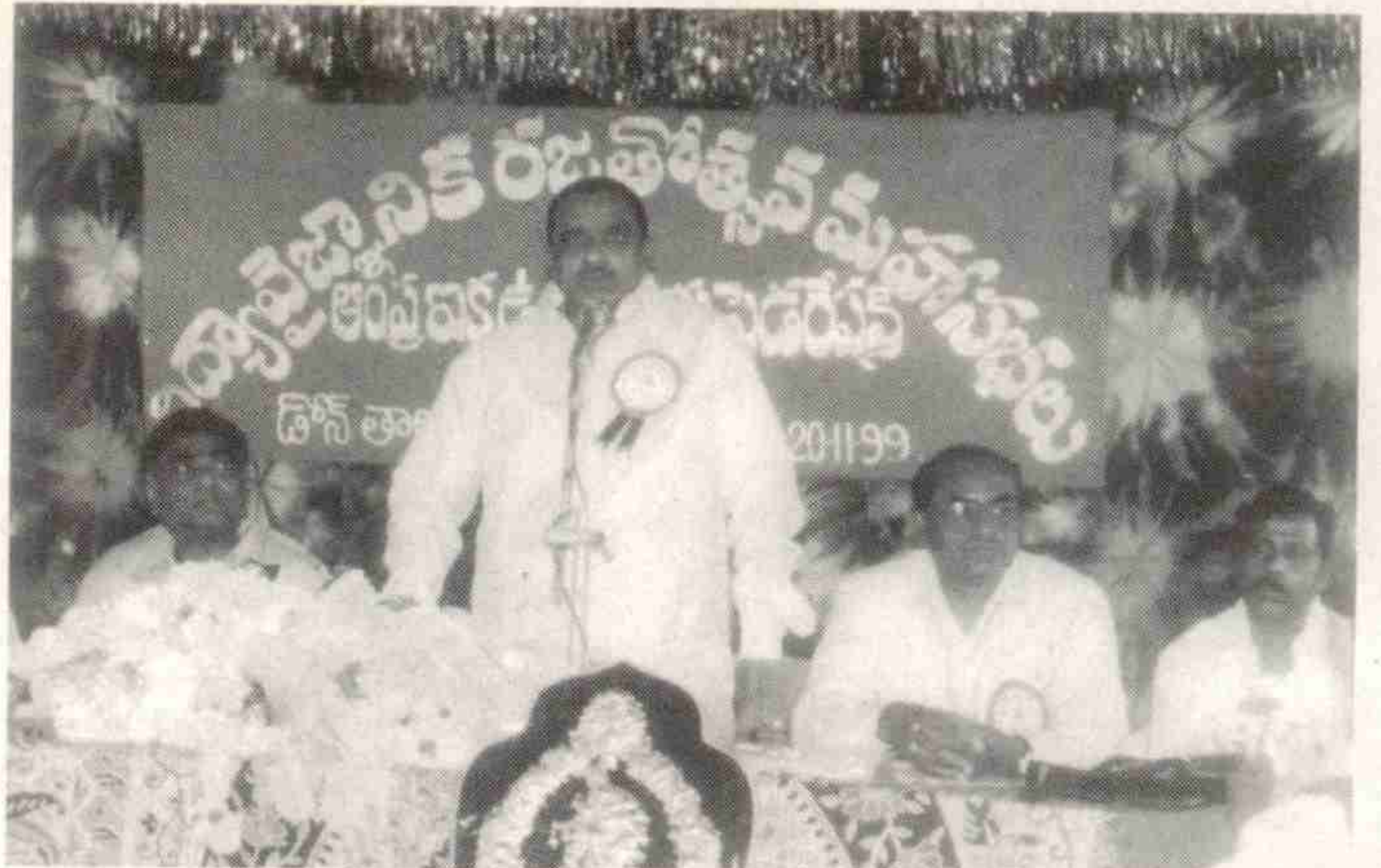
	Existing Rate Rs.	Revised Rate Rs.
1. D.E.O. and Camp Officer	120 per day	175 per day (Subject to a maximum of Rs. 3,000)
2. Deputy Camp Officer	100 per day	150 per day
3. Assistant Camp Officer	85 per day	140 per day
4. Chief Examiner	85 per day	125 per day
5. Assistant Examiner	2.25 per valued answer script	3.00 per valued answer script
6. Special Assistants	30 per day	75 per day
7. Clerical Assistants (Jr. Assistants/Sr. Assists./ Superintendents)	20 per day	25 per day
8. Attenders/Contingent Employees	12 per day	18 per day
9. Conveyance Charges :		
a) In district head quarters	10 per day	15 per day
b) In twin cities of Hyderabad and Secunderabad	15 per day	20 per day

DIRECTOR OF GOVERNMENT EXAMINATIONS

ప॥ గో॥ అత్తిలి రజతోత్సవ సభను ప్రారంభిస్తున్న దేవాదాయశాఖ మంత్రి శ్రీ డి. శివరామరాజు.

కర్నూలు జిల్లా డోన్ ప్రాంతీయ రజతోత్సవ సభలో ప్రసంగిస్తున్న పార్లమెంటు సభ్యులు శ్రీ. కె.ఇ. కృష్ణమూర్తి

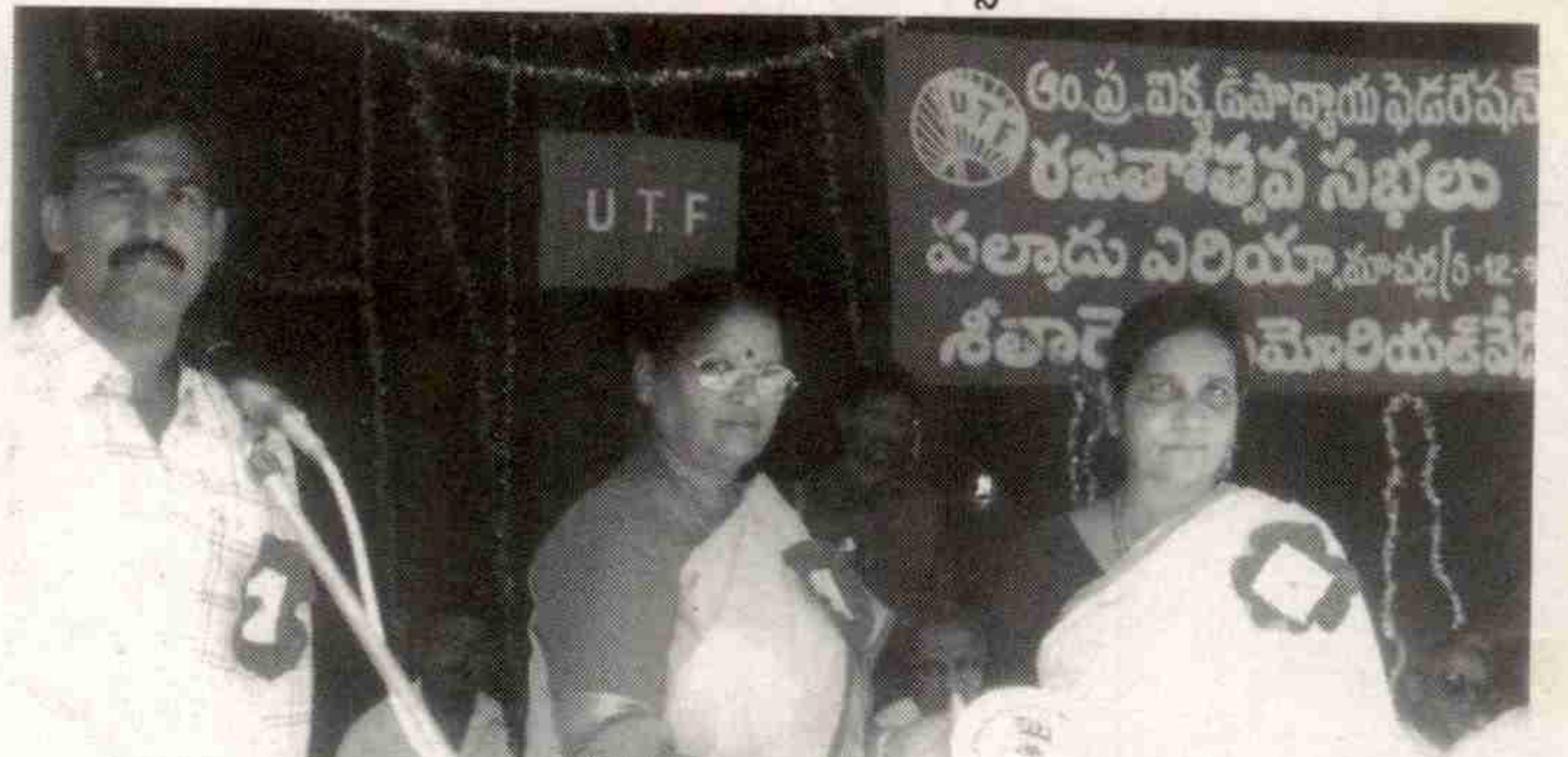
ప్రకాశం జిల్లా అద్దంకిలో రజతోత్సవ వేదిక.

సింగరాయకొండ మహిళా సదస్సు వేదిక.

భీమవరం రజతోత్సవాలలో బహుమతి ప్రదానం.

వల్లూడు రజతోత్సవాలలో సిస్టర్ క్లారా, మాచర్ల యం. యల్. ఎ శ్రీమతి దుర్గాంబ

హన్మకొండ ప్రాంతీయ రజతోత్సవ వేదిక

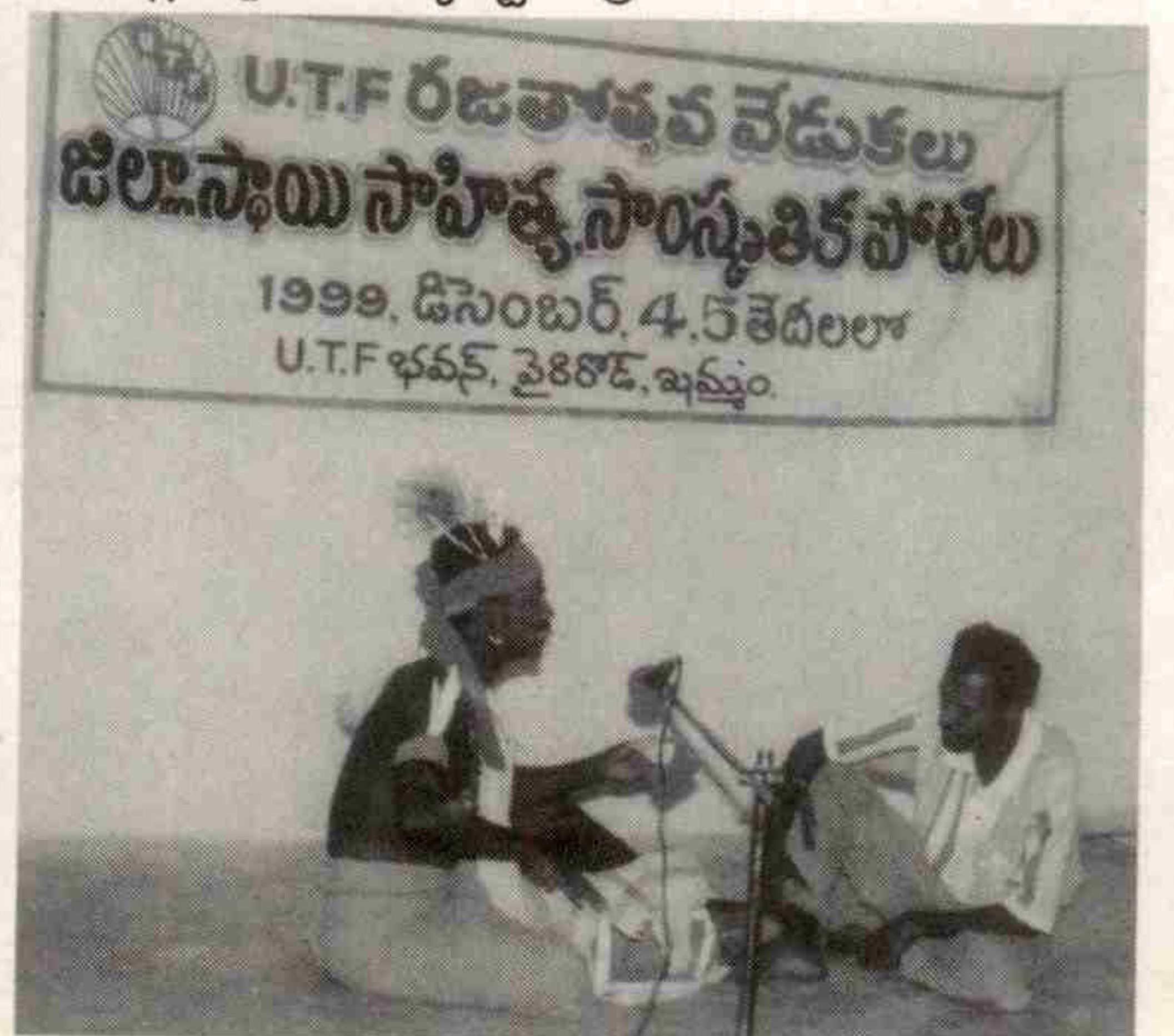
యం. నగర్ జిల్లా అచుంపేట విద్యాగోష్టిలో శ్రీ. యం. నరహరి

వరంగల్ జిల్లా ఆత్మకూరులో రజతోత్సవ పతాకావిష్కరణ

పతాకావిష్కరణ చేస్తున్న ఖమ్మం జిల్లా సీనియర్ నాయకులు శ్రీ వి.యల్. నరసింహారావు.

ఖమ్మంలో సాంస్కృతిక పోటీలలో ఒక దృశ్యం

Smt./ Sri .....

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనా పట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	IUV01A 388
పుస్తకం పేరు	మౌనీకా
తారీఖు	4/9/2023
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	YES
మొత్తం పేజీలు	32
పెద్ద నైజ పేజీలు	NO
ఖాళీ పేజీలు	NO
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	Mounika
స్కాన్ చేసినది	Lavashona
పరిశీలించినది	Prathyusha
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకెటింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయనివి	
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good